

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΤΟΜΕΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Έκδοση	1.0
Πρώτο έτος	2021
Τελευταίο έτος	2025
Ημερομηνία Έγκρισης	../../2020
Αριθμός απόφασης έγκρισης	

ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ.....	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΜΕΑ	8
1.1 ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΦΟΡΕΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ - ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ - ΤΟΜΕΙΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	8
1.2 ΕΘΝΙΚΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	12
1.2.1 Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2020.....	12
1.2.2 Προγραμματική Περίοδος 2021-2027	15
1.2.3 Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο για την Κοινωνική Ένταξη	18
1.2.4 Έκθεση Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.....	22
1.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΡΕΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ - ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ - ΑΔΥΝΑΜΙΩΝ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΩΝ – ΑΠΕΙΛΩΝ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	26
1.4 ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΗΔΗ ΥΛΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΚΑΙ ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΡΓΑ (ΕΘΝΙΚΟΥ & ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟΥ ΣΚΕΛΟΥΣ) ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ...	35
1.4.1 Συγχρηματοδοτούμενο σκέλος	35
1.4.2 Εθνικό σκέλος.....	39
2. Η ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2025.....	40
2.1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΟΜΕΑ.....	40
2.2 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ	43
2.3 ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΕΠΑ.....	44
2.4 ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	47
2.4.1 Άξονας Προτεραιότητας «Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση» (ΑΠ1).....	47
2.4.2 Άξονας Προτεραιότητας «Ψηφιακή διασύνδεση μονάδων δημόσιας διοίκησης» (ΑΠ2)...	48
2.4.3 Άξονας Προτεραιότητας «Τόνωση των πολιτικών απασχόλησης» (ΑΠ3)	49
2.4.4 Άξονας Προτεραιότητας «Δράσεις εκπαίδευσης – κατάρτισης εργαζομένων» (ΑΠ4).....	50
2.4.5 Άξονας Προτεραιότητας «Ενίσχυση υποδομών για βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής ενσωμάτωσης ΑμεΑ» (ΑΠ5)	51
2.4.6 Άξονας Προτεραιότητας «Ενσωμάτωση Ευπαθών Ομάδων Πληθυσμού (α. 1 παρ. 4 ν. 4019/2011) στο εργατικό δυναμικό» (ΑΠ6)	51
2.4.7 Άξονας Προτεραιότητας «Κοινωνικές επενδύσεις (πχ στήριξη της οικογένειας, ενίσχυση προσχολικής αγωγής)» (ΑΠ7)	52
2.5 ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΣΥΜΒΟΛΗΣ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΕΠΑ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΟΥ ΕΠΑ).....	54
3. ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	57

3.1 Άξονας Προτεραιότητας «Τεχνική Υποστήριξη ΤΠΑ» (ΑΠ8)	57
4. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	59
4.1 Κατανομή π/υ ανά Αναπτυξιακό Στόχο ΕΠΑ.....	59
4.2 Κατανομή π/υ ανά Άξονα Προτεραιότητας	59
4.3 Ετήσια κατανομή π/υ	60
5. ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΤΠΑ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ.....	63
5.1 ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΠΑ ΜΕ ΤΟ ΕΠΑ.....	63
5.2 ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ	66
5.2.1 Συνεισφορά του ΤΠΑ στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2020	66
5.2.2 Συνεισφορά του ΤΠΑ στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο για την Κοινωνική Ένταξη	67
5.3 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΡΓΩΝ	68
6. ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΑΡΧΕΣ	69
6.1 ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ	69
6.2 ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.....	70
6.3 ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ.....	71
6.4 ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΗ ΕΠΙΠΤΩΣΗ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	71
7. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	73
8. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΕΡΓΩΝ	74
9. ΕΙΔΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ.....	76
10. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ – ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ.....	77
Παράρτημα Ι: Χρηματοδοτικοί πίνακες	79

Ευρετήριο Πινάκων

Πίνακας 1: Τομείς παρέμβασης, αρμόδιες υπηρεσίες και εποπτευόμενοι φορείς	11
Πίνακας 2: Αρχιτεκτονική Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου για την Κοινωνική Ένταξη.....	20
Πίνακας 3: Ποσοστό (%) ανεργίας κατά φύλο, Μάιος 2015 – 2020. Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ.....	27
Πίνακας 4: Ποσοστό (%) ανεργίας κατά ηλικία, Μάιος 2015 – 2020. Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ.....	28
Πίνακας 5: Ποσοστό (%) ανεργίας κατά φύλο, Μάιος 2015 – 2020. Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ.....	31
Πίνακας 6: Πληθυσμός σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικό αποκλεισμό, κατά ομάδες ηλικιών και φύλο: 2018. Πηγή ΕΛΣΤΑΤ.....	33
Πίνακας 7: Πληθυσμός σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικό αποκλεισμό, κατά ομάδες ηλικιών και υπηκοότητα: 2018. Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ.....	33
Πίνακας 8: Αντιστοιχίση με αναπτυξιακούς στόχους και ειδικούς στόχους ΕΠΑ	44
Πίνακας 9: Αντιστοιχίση Αναπτυξιακών Στόχων ΕΠΑ, προτεραιοτήτων και Αξόνων Προτεραιότητας.....	47
Πίνακας 10: Συμβολή Αξόνων Προτεραιότητας στην επίτευξη των στόχων του ΕΠΑ.....	55
Πίνακας 11: Κατανομή π/υ ανά Αναπτυξιακό Στόχο ΕΠΑ.....	59
Πίνακας 12: Κατανομή π/υ ανά ΑΠ.....	60
Πίνακας 13: Χρηματοδοτικός πίνακας με κατανομή ανά έτος και Άξονα Προτεραιότητας.	62
Πίνακας 14: Συμβατότητα ΤΠΑ ΥΠΕΚΥΠ με ΕΠΑ 2021-2025.....	64

Ευρετήριο Σχημάτων

Σχήμα 1: Διάρθρωση Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων	10
Σχήμα 2: Κύριες επιπτώσεις της πανδημίας στην αγορά εργασίας. Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ.....	27
Σχήμα 3: Ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού της χώρας για τα έτη 1951-2001 και 2018. Πηγή ΕΛΣΤΑΤ.....	30
Σχήμα 4: Ποσοστό πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας ή σε κοινωνικό αποκλεισμό. Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. ...	33
Σχήμα 5: Χρηματοδοτική βαρύτητα Τομέων Παρέμβασης Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, στο πλαίσιο του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΠΔΕ.....	35
Σχήμα 6: Συμμετοχή Φορέων Υλοποίησης ανά Τομέα Παρέμβασης, στο πλαίσιο του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΠΔΕ	38
Σχήμα 7: Χρηματοδοτική βαρύτητα Τομέων Παρέμβασης Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, στο πλαίσιο του εθνικού σκέλους του ΠΔΕ.....	39
Σχήμα 8: Στρατηγικές επιλογές, στόχοι και δράσεις του ΥΠΕΚΥΠ	40
Σχήμα 9: Δομή Προγράμματος Ανάπτυξης ΥΠΕΚΥΠ	45
Σχήμα 10: Αρχιτεκτονική Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του ΥΠΕΚΥΠ.	46

ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ

ΑμεΑ	Άτομα με Αναπηρία
ΑΠ	Άξονας Προτεραιότητας
ΓΔΟΥ	Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών
ΓΓΟΠΦ	Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων
ΔιΔιΕΠ	Δ/νση Διαχείρισης Εθνικού ΠΔΕ
ΕΑΣ	Ειδικός Αναπτυξιακός Στόχος
ΕΚΚΑ	Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης
ΕΛΣΤΑΤ	Ελληνική Στατιστική Αρχή
e-ΕΦΚΑ	Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης
ΕΣΠΑ	Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης
ΕΠΑ	Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης
ΕΠΜ	Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων
ΕΤΕΑΕΠ	Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών
ΚΠΑ	Κέντρα Προώθησης στην Απασχόληση
NEETs	Not in Education, Employment or Training
ΟΑΕΔ	Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού
ΠΔΕ	Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων
ΣΕΠΕ	Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας
ΤΠΑ	Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης
ΥΠΕΚΥΠ	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με τη θέσπιση του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) με τον ν. 4635/2019 (Α' 167), δημιουργήθηκε ένα ολοκληρωμένο σύστημα για τον σχεδιασμό, τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο των παρεμβάσεων που χρηματοδοτούνται από τους εθνικούς πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).

Με έναρξη εφαρμογής την 1^η Ιανουαρίου του 2021 και ορίζοντα υλοποίησης ως το έτος 2025, το ΕΠΑ στοιχειοθετεί ένα σημαντικό χρηματοδοτικό εργαλείο και συνάμα πυξίδα για τον καλύτερο προσανατολισμό των φορέων κατάρτισης, κυρίως δε των Υπουργείων και των Περιφερειών, οι οποίοι σε αυτή την πρωτόγνωρη κατάσταση της εξελισσόμενης πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και των παραγόμενων κοινωνικών και οικονομικών συνεπειών, καλούνται να σχεδιάσουν και να οργανώσουν δράσεις και προγράμματα ως άμεση ανταπόκριση στις τρέχουσες ανάγκες και προκλήσεις και παράλληλα να συνεχίσουν την πορεία υλοποίησης των βασικών μεταρρυθμίσεων, όπως αυτές προβλέπονται και οριοθετούνται από το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων και τις λοιπές κανονιστικές υποχρεώσεις της χώρας απέναντι στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Στο ανωτέρω πλαίσιο, το **Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων** παρουσιάζει με το παρόν έγγραφο την πρότασή του για το **Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης** του πεδίου ευθύνης του, εκτιμώντας ότι η θέσπιση του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης και η καθιέρωση κανόνων για τη διαδικασία ένταξης και υλοποίησης των έργων που θα χρηματοδοτηθούν από τους εθνικούς πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) αποτελούν σημαντική τομή για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των παρεμβάσεων.

Το ΥΠΕΚΥΠ έχει θέσει ως προτεραιότητα για την αγορά εργασίας και την απασχόληση την εξασφάλιση ποιοτικής και αξιοπρεπούς εργασίας για όλους, ενώ παράλληλα προωθεί μεταρρυθμίσεις στους τομείς της Κοινωνικής Ασφάλισης, της Εργασίας, της Κοινωνικής Αλληλεγγύης και της Ισότητας των Φύλων. Στην πρόταση για το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2021-2025 το ΥΠΕΚΥΠ εξειδικεύει τους στόχους του μεσοπρόθεσμου αναπτυξιακού προγραμματισμού στον τομέα ευθύνης του, κατανέμοντας τους πόρους του ΕΠΑ που του αναλογούν σε δράσεις και έργα με υψηλή προτεραιότητα και προβλέποντας μέτρα για την έγκαιρη και αποτελεσματική υλοποίησή τους εντός του πλαισίου του ΕΠΑ.

Σημειώνεται ότι μεθοδολογικά η κατάρτιση του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων επισημαίνει την αντίστοιχη πρόταση του Υπουργείου για το ΕΣΠΑ 2021-2027, ώστε να εξασφαλιστεί έγκαιρα και να ενισχυθεί περαιτέρω η συνέργεια και η συμπληρωματικότητα των έργων, ιδίως σε μια περίοδο κρίσης, όπου η πανδημία της νόσου του κορωνοϊού COVID-19 αποτελεί πρόκληση για την αγορά εργασίας και την κοινωνική συνοχή.

Ως προς τη διάρθρωση του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης σημειώνεται ότι στο **Κεφάλαιο 1** παρουσιάζονται αναλυτικά ο τομέας ευθύνης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, καθώς και οι τρέχουσες προκλήσεις και ανάγκες.

Το **Κεφάλαιο 2** αποτελεί ουσιαστικά τον βασικό άξονα του Προγράμματος, καθόσον σε αυτό περιγράφεται η στρατηγική του υπουργείου για το ΕΠΑ 2021-2025 και κατά αναλογία εξειδικεύονται

οι Ειδικοί Αναπτυξιακοί Στόχοι, οι προτεραιότητες και οι βασικές κατηγορίες παρέμβασης. Στο Κεφάλαιο αυτό παρουσιάζεται επίσης η αρχιτεκτονική του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης.

Σκοπός του **Κεφαλαίου 3** είναι η εξειδίκευση της Τεχνικής Βοήθειας του Προγράμματος με την ανάπτυξη και περιγραφή ενός διακριτού Άξονα Προτεραιότητας.

Με βάση τις ανάγκες και τη στρατηγική στόχευση στο **Κεφάλαιο 4** σχολιάζεται ο προϋπολογισμός του ΤΠΑ, ενώ έμφαση δίνεται στις κατανομές των οικονομικών πόρων ανά Αναπτυξιακό Στόχο, Άξονα Προτεραιότητας και έτος.

Το **Κεφάλαιο 5** τεκμηριώνει τη συμβολή του ΤΠΑ του ΥΠΕΚΥΠ στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2021-2025, στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2020 και στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο για την Κοινωνική Ένταξη.

Αντικείμενο του **Κεφαλαίου 6** είναι η αιτιολόγηση της συμβολής του ΤΠΑ στην τήρηση και εφαρμογή του σχετικού κανονιστικού πλαισίου για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, την ισότητα ευκαιριών και την κατάργηση των διακρίσεων καθώς και η τεκμηρίωση της συνεισφοράς στη βιώσιμη ανάπτυξη.

Στο **Κεφάλαιο 7** παρουσιάζονται συνοπτικά οι Υπηρεσίες Διαχείρισης του ΤΠΑ, όπως αυτές ορίστηκαν θεσμικά από τον Υπουργό.

Το **Κεφάλαιο 8** προσδιορίζει το γενικό περίγραμμα των κριτηρίων επιλογής έργων, με βάση τα οποία θα αξιολογούνται οι προτάσεις των φορέων υλοποίησης.

Σκοπός του **Κεφαλαίου 9** είναι να αναδείξει και άλλα θέματα που σχετίζονται με τον σχεδιασμό και την υλοποίηση του ΤΠΑ, όπου στην περίπτωση του ΥΠΕΚΥΠ δεν στοιχειοθετούνται σχετικές αναφορές.

Το **Κεφάλαιο 10** περιγράφει συνοπτικά τη διαδικασία σχεδιασμού του προγράμματος σε συνεργασία με το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΜΕΑ

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται το θεσμικό πλαίσιο και οι κανονιστικές αρμοδιότητες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, ενώ έμφαση δίνεται στην ανάλυση της γενικότερης στρατηγικής του ΥΠΕΚΥΠ, όπως αυτή απορρέει από τα εθνικά στρατηγικά κείμενα, τις κανονιστικές και λοιπές υποχρεώσεις προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή καθώς και τις τρέχουσες προκλήσεις που σχετίζονται με τις κοινωνικές συνέπειες της δημοσιονομικής κρίσης, αλλά προσφάτως και με την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19, θέτοντας σε υψηλή προτεραιότητα για το ΥΠΕΚΥΠ και τους εποπτευόμενους φορείς του, τον σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων για την ενίσχυση της αγοράς εργασίας και την απασχόληση, την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού σε δεξιότητες ανταποκρινόμενες στις ανάγκες της αγοράς εργασίας, την προώθηση της κοινωνικής πρόνοιας και της κοινωνικής ένταξης, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και την αναβάθμιση του ασφαλιστικού συστήματος.

1.1 ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΦΟΡΕΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ - ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ - ΤΟΜΕΙΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Το θεσμικό πλαίσιο που οριοθετεί την αποστολή, τις αρμοδιότητες και τις λειτουργίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων είναι το **π.δ. 134/2017 (Α' 168)**, το οποίο ορίζει ότι **αποστολή** του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων είναι:

- ❖ να διασφαλίζει αξιοπρεπείς και βιώσιμους όρους για την εργασία και να συμβάλει στην αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού και την ένταξη στην αγορά εργασίας των ανέργων και των κοινωνικά ευπαθών ομάδων,
- ❖ να ελέγχει και να αντιμετωπίζει κάθε μορφή παραβατικότητας στην αγορά εργασίας,
- ❖ να προστατεύει τους εργαζόμενους από κάθε μορφή εργοδοτικής αυθαιρεσίας,
- ❖ να προωθεί και να ενθαρρύνει τις συλλογικές διαπραγματεύσεις,
- ❖ να εκπονεί πολιτικές για την ένταξη στην αγορά εργασίας,
- ❖ να προωθεί τις σταθερές και πλήρους απασχόλησης θέσεις εργασίας,
- ❖ να υπηρετεί και να διασφαλίζει ένα δίκαιο και ανταποδοτικό ασφαλιστικό σύστημα,
- ❖ να δημιουργεί δίκτυο προστασίας για τις ευάλωτες ομάδες,
- ❖ να προστατεύει το παιδί, διασφαλίζοντας τους όρους διαβίωσής του,
- ❖ να προωθεί την κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία.

Συμπερασματικά, οι **τομείς παρέμβασης** του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων αποτυπώνονται ως ακολούθως:

1. Κοινωνική Αλληλεγγύη

Στρατηγικός σκοπός είναι η εξειδίκευση και εφαρμογή ενός συνολικού, αποτελεσματικού, δίκαιου και βιώσιμου μοντέλου κοινωνικής αλληλεγγύης, ο σχεδιασμός, ο προγραμματισμός, η οργάνωση, ο έλεγχος και η αξιολόγηση πολιτικών και δράσεων για τις ευάλωτες και ειδικές ομάδες του πληθυσμού, η οργάνωση, παρακολούθηση και αξιολόγηση των Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής, καθώς και η οργάνωση και η υλοποίηση προγραμμάτων για την καταπολέμηση της φτώχειας.

2. Κοινωνική Ασφάλιση

Στρατηγικός σκοπός είναι η διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης, ο σχεδιασμός για την περαιτέρω βελτίωσή του, η εποπτεία, ο έλεγχος και ο συντονισμός των δραστηριοτήτων των φορέων κοινωνικής ασφάλισης που αφορούν στην ασφάλιση, τις παροχές και τη χρηματοδότηση του συστήματος.

3. Εργασιακές Σχέσεις, Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία, Ένταξη στην Εργασία

Στρατηγικός σκοπός είναι η μελέτη, ο σχεδιασμός, η προώθηση, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση πολιτικών στους τομείς:

- I. Της εργασίας για τη διασφάλιση των εργασιακών δικαιωμάτων και της καταπολέμησης της αδήλωτης εργασίας,
- II. της διαμόρφωσης ενός συστήματος συλλογικών ρυθμίσεων για τη διασφάλιση αξιοπρεπούς και δίκαιου επιπέδου αμοιβών για όλους τους εργαζόμενους, καθώς και της αντιμετώπισης των επιπτώσεων της διαρθρωτικής προσαρμογής των επιχειρήσεων στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της οικονομίας, με σκοπό τη διασφάλιση των θέσεων εργασίας,
- III. της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία,
- IV. της αύξησης της απασχόλησης, της ένταξης στην αγορά εργασίας ανέργων, ευπαθών και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, της καταπολέμησης των διακρίσεων έναντι ατόμων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση στην αγορά εργασίας, της διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας, καθώς και της αναβάθμισης των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού.

4. Οικογενειακή Πολιτική & Ισότητα Φύλων

Στρατηγικός σκοπός είναι ο σχεδιασμός, η υλοποίηση και παρακολούθηση της εφαρμογής των πολιτικών για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών σε όλους τους τομείς (πολιτική, κοινωνία, πολιτισμός).

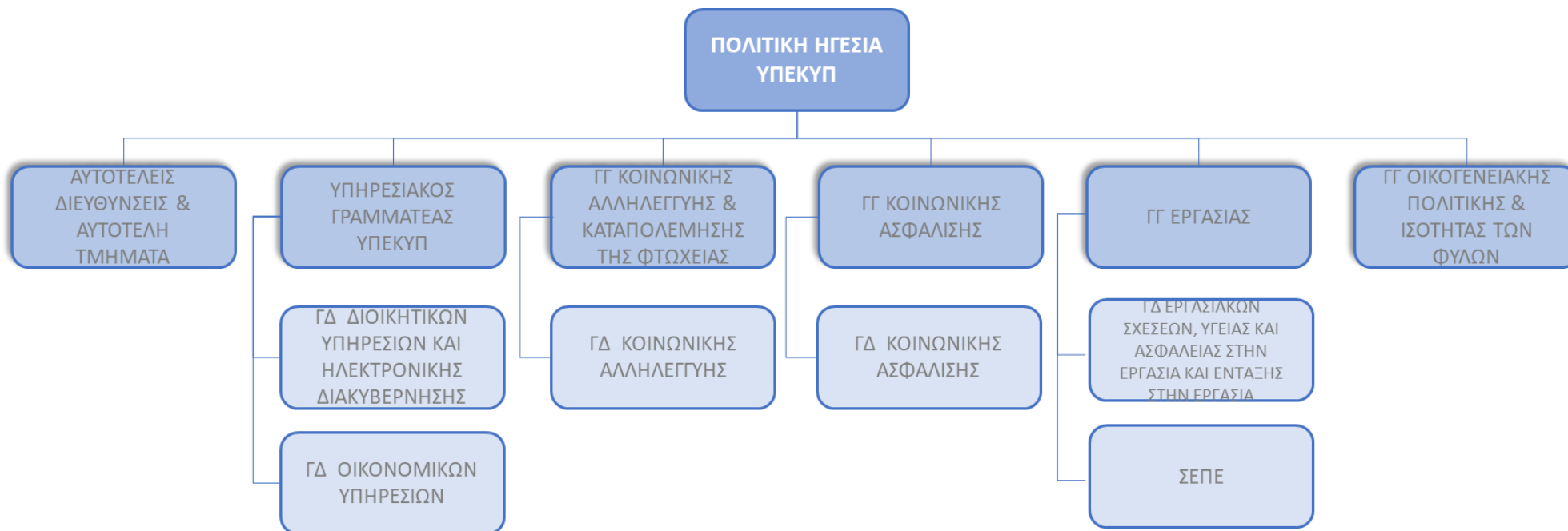
5. Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία

Στρατηγικός σκοπός είναι ο σχεδιασμός, ο συντονισμός, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση των πολιτικών που αφορούν στην Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία, καθώς και ο σχεδιασμός, η παρακολούθηση και υλοποίηση όλων των αναγκαίων ενεργειών για την προώθηση και στήριξη του θεσμού.

6. Διοικητική και Οικονομική Οργάνωση Υπουργείου

Περιλαμβάνει τη διάρθρωση του Υπουργείου σε Γενικές Γραμματείες, Γενικές Διευθύνσεις και Διευθύνσεις, αυτοτελή γραφεία, κ.λπ.

Με βάση την αποστολή του και τους τομείς παρέμβασης, η διάρθρωση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων αποτυπώνεται στο Σχήμα 1 που ακολουθεί, ενώ στον πίνακα παρατίθενται οι κύριοι τομείς παρέμβασης του Υπουργείου σε αντιστοιχία με τις αρμόδιες υπηρεσίες και τους εποπτευόμενους φορείς.

Σχήμα 1: Διάρθρωση Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

Πίνακας 1: Τομείς παρέμβασης, αρμόδιες υπηρεσίες και εποπτευόμενοι φορείς

A/A	Τομείς Παρέμβασης	Επιμέρους περιοχές παρέμβασης	Αρμόδια υπηρεσία	Εποπτευόμενοι φορείς
1	Κοινωνική αλληλεγγύη	<ul style="list-style-type: none">• Προστασία παιδιού & οικογένειας• Προστασία ΑμεΑ• Διασφάλιση κοινωνικής ένταξης & συνοχής• Καταπολέμηση της φτώχειας• Κοινωνική αντίληψη και αλληλεγγύη• Διαχείριση προσωπικού φορέων πρόνοιας• Εφαρμογή προγραμμάτων ένταξης για τους Ρομά	Γενική Γραμματεία Αλληλεγγύης & Καταπολέμησης της φτώχειας	<ul style="list-style-type: none">• Οργανισμός Πρόνοιακών Επιδομάτων & Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ)• Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκαταστάσεως Τυφλών (Κ.Ε.Α.Τ.)• Εθνικό Ίδρυμα Κωφών• Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α.)• Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφερειών
2	Κοινωνική ασφάλιση	<ul style="list-style-type: none">• Διαχείριση κύριας ασφάλισης & εισφορών• Διαχείριση πρόσθετης και επαγγελματικής ασφάλισης• Διαχείριση παροχών κυρίας σύνταξης• Διαχείριση ειδικότερων θεμάτων ασφάλισης & παροχών	Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Ασφάλισης	<ul style="list-style-type: none">• Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.)• Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.)
3	Εργασιακές Σχέσεις, Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία, Ένταξη στην Εργασία	<ul style="list-style-type: none">• Διαχείριση ατομικών ρυθμίσεων• Διαχείριση συλλογικών ρυθμίσεων• Διασφάλιση υγείας & ασφάλειας στην εργασία• Διασφάλιση ένταξης στην εργασία	Γενική Γραμματεία Εργασίας	<ul style="list-style-type: none">• Οργανισμός Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ)• Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (Ε.Ι.Ε.Α.Δ.)
4	Οικογενειακή Πολιτική & Ισότητα Φύλων	<ul style="list-style-type: none">• Διασφάλιση ισότητας μεταξύ των δύο φύλων	Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής & Ισότητας Φύλων	<ul style="list-style-type: none">• Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ)
5	Κοινωνική & αλληλέγγυα οικονομία	<ul style="list-style-type: none">• Προώθηση κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας	Γενική Γραμματεία Εργασίας	
6	Διοικητική και Οικονομική Οργάνωση Υπουργείου	<ul style="list-style-type: none">• Διοικητική και οικονομική υποστήριξη	<ul style="list-style-type: none">• Γενική Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης• Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών	

1.2 ΕΘΝΙΚΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

1.2.1 Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2020

Το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ) 2020 αποτελεί ένα συνεκτικό κείμενο στρατηγικών επιδιώξεων και μεταρρυθμίσεων της κυβέρνησης με γνώμονα τις ισχύουσες ευρωπαϊκές πολιτικές, τις επικρατούσες μακροοικονομικές συνθήκες και ανάγκες σε εθνικό επίπεδο, αλλά και την τρέχουσα πρόκληση της εξάπλωσης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19. Μάλιστα, στην εισαγωγή του κειμένου (σελ. 8, *Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων, Απρίλιος 2020*) ρητά αναφέρεται ότι ο στόχος της πολιτικής ανάλυσης είναι διττός: «αφενός επιδιώκεται η εξασφάλιση της δημόσιας υγείας και αφετέρου η αποκατάσταση της οικονομικής δραστηριότητας. Οι δύο αυτές επιδιώξεις, σε πρώτη ανάγνωση δημιουργούν ένα trade-off: Η εξασφάλιση της δημόσιας υγείας συνεπάγεται πτώση της οικονομικής δραστηριότητας, λόγω των μέτρων lockdown και περιορισμού των μετακινήσεων. Από την άλλη, η βελτίωση της οικονομικής δραστηριότητας αυξάνει τον κίνδυνο της υγειονομικής κρίσης».

Με αφορμή την πρωτόγνωρη κατάσταση που προκύπτει από την υγειονομική κρίση, το ΕΠΜ για το έτος 2020 επικεντρώνει τη συνολική μεταρρυθμιστική δράση της Ελληνικής Κυβέρνησης σε **τρεις άξονες**:

1. Πολιτικές που αφορούν στην αποτελεσματική **αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας**.
2. Μεταρρυθμίσεις για την **αντιμετώπιση των οικονομικών προκλήσεων** που αναφέρονται στην Έκθεση Χώρας (Country Report) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το έτος 2020, και
3. Πολιτικές που αφορούν στην εφαρμογή των **Ειδικών Συστάσεων** του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το έτος 2019.

Η βασική προτεραιότητα του ΥΠΕΚΥΠ είναι σε αυτό το πλαίσιο η αγορά εργασίας και η απασχόληση με την εξασφάλιση ποιοτικής και αξιοπρεπούς εργασίας για όλους. Αναφορικά με τα πεδία ευθύνης του ΥΠΕΚΥΠ το ΕΠΜ 2020 συμπεριλαμβάνει στις προγραμματισμένες μεταρρυθμίσεις για το έτος 2020 και εξής τις ακόλουθες ενέργειες και δράσεις:

- ❖ Εκπόνηση Σχεδίου Δράσης για την περαιτέρω καταπολέμηση της αδήλωτης και υποδηλωμένης εργασίας, αλλά και την επιβράβευση των συνεπών επιχειρήσεων και της υγιούς επιχειρηματικότητας.
- ❖ Θέσπιση κανονιστικού πλαισίου εφαρμογής του Λευκού Μητρώου επιχειρήσεων, δημιουργία μητρώου παραβατικότητας (ν. 4635/2019), για τις διαδικασίες ελέγχου της αδήλωτης και υποδηλωμένης εργασίας από την Επιθεώρηση Εργασίας.
- ❖ Εκσυγχρονισμός της λειτουργίας του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) με αναβάθμιση/επικαιροποίηση του συστήματος “Ανάλυση κινδύνου για στοχευμένες επιθεωρήσεις» («risk analysis for targeted inspections»).
- ❖ Αναβάθμιση και ολοκλήρωση του πληροφοριακού συστήματος ΕΡΓΑΝΗ. Το πληροφοριακό σύστημα θα ενσωματώσει και νέες ψηφιακές λειτουργίες, ώστε να επιτυγχάνονται η ψηφιακή παρακολούθηση του χρόνου εργασίας, μέσω της Ηλεκτρονικής Κάρτας Εργασίας και

του Ψηφιακού Ωραρίου, αλλά και η εφαρμογή και παρακολούθηση του Λευκού Μητρώου, καθώς και η βελτίωση της διαλειτουργικότητάς του με άλλες βάσεις δεδομένων.

- ❖ Κώδικας για την Υγεία & Ασφάλεια στην Εργασία: επικαιροποίηση της νομοθεσίας, μέσω της μεταφοράς πρόσφατα εκδοθεισών ευρωπαϊκών Οδηγιών (προστασία από χημικούς και καρκινογόνους παράγοντες, μέσα ατομικής προστασίας, κ.λπ.) και της υλοποίησης αναγκαίων τροποποιήσεων/συμπληρώσεων του υφιστάμενου Κώδικα για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία. Περιλαμβάνει επίσης την ενίσχυση των δράσεων συντονισμού, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για την πλήρη και αξιόπιστη εφαρμογή των κανόνων προστασίας στις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις και τον δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα.
- ❖ Απλοποίηση και κωδικοποίηση της εργατικής νομοθεσίας, με σκοπό την απαλλαγή των επιχειρήσεων από περιττά διοικητικά βάρη.
- ❖ Περαιτέρω εκσυγχρονισμός του συνδικαλιστικού πλαισίου, ώστε να ενισχυθούν οι συνδικαλιστικές ελευθερίες, η απρόσκοπτη ανάπτυξη της υγιούς επιχειρηματικότητας και να επιτευχθεί ο εκσυγχρονισμός του πλαισίου συλλογικών διαπραγματεύσεων και του πλαισίου των ατομικών εργατικών ρυθμίσεων.

Για την **προώθηση στην απασχόληση και εξασφάλιση ποιοτικής και αξιοπρεπούς εργασίας** το ΕΠΜ 2020 προβλέπει τις εξής δράσεις:

- ❖ Περαιτέρω βελτίωση σύζευξης προσφοράς και ζήτησης της εργασίας μέσω του αναμορφωμένου ΟΑΕΔ.
- ❖ Περαιτέρω αναβάθμιση του Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών της αγοράς εργασίας.
- ❖ Αναβάθμιση του θεσμού της μαθητείας σε συνεργασία και με τα επιμελητήρια και επανεξέταση του κανονιστικού πλαισίου για την πρακτική άσκηση. Σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, θα καταρτιστεί νομοσχέδιο για τη μαθητεία με έμφαση στα τεχνικά επαγγέλματα.
- ❖ Στήριξη και ενθάρρυνση καινοτόμων πρωτοβουλιών, όπως η διυπουργική ομάδα «REBRAIN GREECE» υπό τον συντονισμό του ΥΠΕΚΥΠ, για τον τεχνολογικό μετασχηματισμό της αγοράς εργασίας, την αποτροπή της διαρροής ανθρώπινου δυναμικού στο εξωτερικό (brain drain), και την προσέλκυση Ελλήνων του εξωτερικού που διαπρέπουν και διακρίνονται επαγγελματικά.
- ❖ Δράσεις ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης (ΕΠΑ) με εστίαση στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας, με συμβουλευτική υποστήριξη και κατάρτιση ή και πιστοποίηση, σε κλάδους αιχμής για την απόκτηση πιστοποιημένων τεχνικών και ψηφιακών δεξιοτήτων.
- ❖ Αναμορφωμένα Προγράμματα Κοινωφελούς Χαρακτήρα τα οποία ενσωματώνουν συμβουλευτική υποστήριξη, κατάρτιση και πιστοποίηση για 36.500 άτομα σε Δήμους, Περιφέρειες, Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφερειών και συναφείς φορείς, υπηρεσίες Υπουργείων και άλλων φορέων για συνολικό χρονικό διάστημα οκτώ (8) μηνών.

Για τον τομέα της **Κοινωνικής Οικονομίας** προβλέπονται οι εξής δράσεις:

- ❖ Βελτιώσεις του θεσμικού πλαισίου, ώστε να διευκολυνθούν οι διαδικασίες ίδρυσης και λειτουργίας των φορέων κοινωνικής οικονομίας (τροποποιήσεις στον ν. 4430/2016 και έκδοση κανονιστικών πράξεων).
- ❖ Δημιουργία Δικτύου με εξειδικευμένες υπηρεσίες υποστήριξης και ενημέρωσης των φορέων που ήδη λειτουργούν, αλλά και για τη δημιουργία νέων, τη διευκόλυνση στην πρόσβαση σε χρηματοδοτικά εργαλεία και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.
- ❖ Ανάπτυξη διακρατικών δράσεων, προκειμένου να αξιοποιηθούν καλές πρακτικές και δράσεις κοινωνικής καινοτομίας.
- ❖ Ενημέρωση του δημόσιου τομέα και της αυτοδιοίκησης στην κατεύθυνση αξιοποίησης του θεσμικού πλαισίου σε ό,τι αφορά στις Δημόσιες Συμβάσεις Κοινωνικής Αναφοράς, καθώς και της βελτίωσης του θεσμικού πλαισίου και της ενημέρωσης για την ανάπτυξη κοινωνικής επιχειρηματικότητας στοχευμένης στην κοινωνική ένταξη.

Με βάση τις νέες στρατηγικές κατευθύνσεις του **ΟΑΕΔ** για την τετραετία 2020-2024, τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Country Report) και στο πλαίσιο των κύριων στρατηγικών επιλογών του ΥΠΕΚΥΠ, οι παρεμβάσεις για τον Οργανισμό είναι οι εξής:

- ❖ Ενσωμάτωση της αναπτυξιακής διάστασης στη μαθητεία και τις δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης ενηλίκων/δια βίου μάθησης, με προτεραιότητα στις ευπαθείς ομάδες, που είναι περισσότερο απομακρυσμένες από την αγορά εργασίας, όπως οι μακροχρόνια άνεργοι, τα άτομα με αναπηρία, οι γυναίκες, οι ενήλικες με χαμηλά προσόντα.
- ❖ Ανάπτυξη των δράσεων του Οργανισμού πρωταρχικά στα ακόλουθα πεδία:
 - Ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας
 - Ενδυνάμωση – Αναβάθμιση της Μαθητείας/Δυϊκό Σύστημα
 - Εργασιακή Ένταξη Προσφύγων
 - Αντιμετώπιση του ψηφιακού χάσματος στην αγορά εργασίας, διαμέσου δράσεων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στις Ψηφιακές Δεξιότητες, για αναβάθμιση (upskilling) ή επανειδίκευση (reskilling).

Για το σύστημα **Κοινωνικής Ασφάλισης** προβλέπονται οι εξής δράσεις:

- ❖ Δημιουργία του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης e-ΕΦΚΑ (ν. 4670/2020) για τη μετάβαση του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας στη νέα ψηφιακή εποχή. Ο νέος φορέας δημιουργείται μέσω της διοικητικής ενοποίησης του ΕΦΚΑ (κύρια ασφάλιση) και του ΕΤΕΑΕΠ (επικουρική ασφάλιση και εφάπαξ παροχή) με διατήρηση, όμως, της λογιστικής αυτοτέλειας των επιμέρους κλάδων και με διακριτή λογιστική διαχείριση για κάθε κλάδο. Παράλληλα, θεσπίζεται η μετάβαση στη νέα ψηφιακή εποχή. Θα λειτουργεί ένα ενιαίο ψηφιακό κέντρο απονομής παροχών (κύριας σύνταξης, επικουρικής και εφάπαξ) με τη διαχείριση μίας βάσης δεδομένων.
- ❖ Άμεση προώθηση της ψηφιακής σύνταξης με στόχο ένα σημαντικό ποσοστό των νέων συντάξεων να εκδίδεται ψηφιακά.
- ❖ Τροποποίηση των διατάξεων του ν. 4387/2016 και εναρμόνισή τους με την πρόσφατη απόφαση 1891/2019 της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας ως προς τα θέματα:

α) της αναπροσαρμογής από 1.10.2019 των ποσοστών αναπλήρωσης της ανταποδοτικής σύνταξης για όσους έχουν χρόνο ασφάλισης άνω των 30 ετών, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί η παροχή κινήτρων παραμονής στην ασφάλιση και συνακόλουθα η απαιτούμενη από το Σύνταγμα αναλογικότητα μεταξύ εισφορών και παροχών,

β) του επανυπολογισμού όλων των συντάξεων που έχουν χορηγηθεί έως και την 30η.9.2019 με βάση τα νέα ποσοστά αναπλήρωσης που ισχύουν από 1.10.2019, προκειμένου για την ίση μεταχείριση όλων ανεξαιρέτως των συνταξιούχων ανεξαρτήτως χρόνου έκδοσης της σύνταξης και σε συμμόρφωση με την προαναφερόμενη απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας. Επίσης, ο νέος νόμος προβλέπει σταδιακή μείωση των ασφαλιστικών εισφορών για εργαζόμενους και εργοδότες, σε βάθος τετραετίας.

- ❖ Υλοποίηση του ψηφιακού μετασχηματισμού του φορέα και ανάπτυξη λογισμικού για την έκδοση της ψηφιακής σύνταξης.
- ❖ Αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του ΕΦΚΑ, καθώς και διαχείριση άυλων απαιτήσεων και ληξιπρόθεσμων οφειλών.
- ❖ Συνέχιση της ψηφιοποίησης και μηχανογράφησης της ασφαλιστικής ιστορίας ανά ασφαλισμένο μέσω του πληροφοριακού συστήματος ΑΤΛΑΣ (Εθνικό Μητρώο Ασφάλισης και Ασφαλιστικής Ικανότητας) και της δημιουργίας του Ψηφιακού Ατομικού Λογαριασμού Ασφάλισης.

Για τον τομέα της **Κοινωνικής Αλληλεγγύης** στο ΕΠΜ 2020 καταγράφονται (σελ. 23, *Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων, Απρίλιος 2020*) τα εξής:

- ❖ Το έτος 2020 θεσμοθετήθηκε με τον ν. 4659/2020 (Α'21) το επίδομα γέννησης για την υλοποίηση μέτρων δημογραφικής πολιτικής και υποστήριξης του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης. Περαιτέρω, αφενός διευκολύνεται η πρόσβαση των δήμων της χώρας σε χρηματοδότηση για την ίδρυση και λειτουργία περισσότερων βρεφονηπιακών σταθμών (άρθρο 23 ν. 4659/2020) και αφετέρου σχεδιάζεται η διεύρυνση της πρόσβασης στους παιδικούς σταθμούς μέσω μιας καθολικής οικονομικής ενίσχυσης για να εξασφαλιστεί η παροχή βρεφονηπιακής φροντίδας για όλα τα παιδιά.
- ❖ Για την υλοποίηση στρατηγικής για την αποϊδρυματοποίηση των παιδιών, των ατόμων με αναπηρία και των ηλικιωμένων σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν το νέο θεσμικό πλαίσιο για τη λειτουργία των Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΚΥΑ Δ12/ΓΠοικ.13107/283/2019/ΦΕΚ Β' 1160/2019) που υιοθετήθηκε το έτος 2019 και η εφαρμογή του νόμου για την αναδοχή και την υιοθεσία (ν.4538/2018).
- ❖ Εφαρμογή του εθνικού σχεδίου δράσης για την αναπηρία.
- ❖ Θεσμοθέτηση του προσωπικού βοηθού για την υποστήριξη της ανεξάρτητης διαβίωσης.

1.2.2 Προγραμματική Περίοδος 2021-2027

Στο πλαίσιο του **Εθνικού Αναπτυξιακού Σχεδιασμού** για την περίοδο 2021–2027, εκδόθηκε τον Ιούνιο 2019 από το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης (νυν Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων) η 1η Εγκύκλιος που αποτελεί την εκκίνηση του επίσημου διαλόγου για τον σχεδιασμό της προγραμματικής

περιόδου 2021–2027 στο πλαίσιο της νέας Προγραμματικής Περιόδου του ΕΣΠΑ 2021-2027 και των Προγραμμάτων του.

Στη νέα Προγραμματική Περίοδο οι έντεκα **(11)** θεματικοί στόχοι της στρατηγικής Ε2020 και κατ' επέκταση της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 ενοποιούνται σε πέντε **(5)** Στόχους Πολιτικής (ΣΠ), ενώ αντίστοιχα οι εξήντα **(60)** επενδυτικές προτεραιότητες μειώνονται σε τριάντα **(30)** ειδικούς στόχους. Οι **πέντε (5)** στόχοι πολιτικής της περιόδου 2021-2027 είναι οι εξής:

- ❖ Μια εξυπνότερη Ευρώπη — καινοτόμος και έξυπνος οικονομικός μετασχηματισμός
- ❖ Μια πιο «πράσινη» Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα
- ❖ Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη — κινητικότητα και περιφερειακές διασυνδέσεις ΤΠΕ
- ❖ Μια πιο κοινωνική Ευρώπη — υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων
- ❖ Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της — βιώσιμη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών χάρη σε τοπικές πρωτοβουλίες.

Το ΥΠΕΚΥΠ με βάση α) τις **εθνικές δεσμεύσεις** της χώρας απέναντι στους ευρωπαϊκούς θεσμούς, β) τις **στρατηγικές επιλογές της κυβερνητικής πολιτικής** και γ) τις **τρέχουσες προκλήσεις** που καλείται να αντιμετωπίσει, κατάρτισε και υπέβαλε τον Οκτώβριο του 2019 στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων τις προτάσεις στρατηγικής και στόχων, με κύριο γνώμονα την αντιμετώπιση και περαιτέρω συρρίκνωση της ανεργίας και την περαιτέρω ενίσχυση της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας, μέσω ολοκληρωμένων παρεμβάσεων, οι οποίες θα επενδύουν στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και θα αποσκοπούν στη δημιουργία βιώσιμων θέσεων εργασίας, εναρμονισμένων με τις αναπτυξιακές προοπτικές.

Η απασχόληση και η διά βίου μάθηση συνιστούν δύο άρρηκτα συνδεδεμένους πόλους ανάπτυξης των πολιτών και της χώρας συνολικά. Ως εκ τούτου, ο από κοινού σχεδιασμός, ο προγραμματισμός και η αλληλοσυμπληρούμενη υλοποίηση τους, αποτελεί ένα ιδιαίτερα ευόινο πλαίσιο για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί για την ανάπτυξη των ανθρώπινου δυναμικού κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 και τη μεγιστοποίηση των συνεργειών και της συμπληρωματικότητας των σχεδιαζόμενων παρεμβάσεων των αναφερόμενων τομέων.

Στο πλαίσιο αυτό ο αρχικός σχεδιασμός του ΥΠΕΚΥΠ όρισε **τέσσερις (4) προτεραιότητες** σε αντιστοιχία με τέσσερις (4) θεματικά μονοσήμαντους **Στρατηγικούς Στόχους**, οι οποίοι με τη σειρά τους εξυπηρετούν τους Ειδικούς Στόχους¹ του παραρτήματος ΙΙ της 1^{ης} εγκυκλίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για το σχεδιασμό του νέου Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης: ΕΣΠΑ 2021-2027 στο πλαίσιο του αναπτυξιακού προγραμματισμού».

¹ Η αρίθμηση των ειδικών στόχων σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙ της εγκυκλίου

Προτεραιότητα	Στρατηγικός στόχος	Ειδικοί στόχοι που εξυπηρετούνται στο πλαίσιο της περιόδου 2021-2027
1 ^η Προτεραιότητα Ενίσχυση και εκσυγχρονισμός των μηχανισμών, θεσμών και εργαλείων προς όφελος της αγοράς εργασίας,	1 ^{ος} Στρατηγικός στόχος Ενίσχυση και εκσυγχρονισμός των υποδομών, μηχανισμών θεσμών και εργαλείων για την αποδοτικότερη λειτουργία της αγοράς εργασίας, την αύξηση της πρόσβασης στην απασχόληση, την κινητικότητα των εργαζομένων και τη σύνδεση προσφοράς με τη ζήτηση αγοράς εργασίας.	i. Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των αγορών εργασίας και της πρόσβασης σε ποιοτικές θέσεις απασχόλησης μέσω της ανάπτυξης της κοινωνικής καινοτομίας και των υποδομών (ΕΤΠΑ) ii. Εκμετάλλευση των οφελών της ψηφιοποίησης για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τις κυβερνήσεις (ΕΤΠΑ) iii. Εκσυγχρονισμός των θεσμών της αγοράς εργασίας και των υπηρεσιών για την αξιολόγηση και την πρόβλεψη των αναγκών σε δεξιότητες, εξασφάλιση της έγκαιρης και εξατομικευμένης βοήθειας και στήριξη της προσαρμογής στις ανάγκες της αγοράς εργασίας, των μεταβάσεων και της κινητικότητας (ΕΚΤ)
2 ^η Προτεραιότητα Αναβάθμιση και βελτίωση θεσμών και μηχανισμών κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας προάγοντας την ανάπτυξη και την συνοχή	2 ^{ος} Στρατηγικός στόχος Αναβάθμιση, βελτίωση και συμπλήρωση θεσμών και μηχανισμών που διέπουν την κοινωνική ασφάλιση και την κοινωνική πρόνοια με στόχο την ενίσχυση της ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής	ii. Εκμετάλλευση των οφελών της ψηφιοποίησης για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τις κυβερνήσεις (ΕΤΠΑ)
3 ^η Προτεραιότητα Αύξηση της δια βίου μάθησης και ενίσχυση της προσαρμοστικότητας και της πρόβλεψης των αλλαγών	3 ^{ος} Στρατηγικός στόχος Εστίαση στη δια βίου μάθηση ενηλίκων και στη διαχείριση των αλλαγών ως εργαλείο για την προσαρμογή εργαζομένων και επιχειρήσεων στις νέες ανάγκες της αγοράς εργασίας	vi. Προώθηση της διά βίου μάθησης, ιδίως με ευκαιρίες για ευέλικτη αναβάθμιση των δεξιοτήτων και επανειδίκευση για όλους, λαμβάνοντας υπόψη τις ψηφιακές δεξιότητες, την καλύτερη πρόβλεψη των αλλαγών και τις νέες απαιτήσεις για δεξιότητες με βάση τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, διευκολύνοντας τις μεταβάσεις στη σταδιοδρομία και προωθώντας την επαγγελματική κινητικότητα
4 ^η Προτεραιότητα Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση και της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας με	4 ^{ος} Στρατηγικός στόχος Αύξηση της απασχολησιμότητας του ανθρώπινου δυναμικού και δημιουργία νέων ευκαιριών για εργασία με έμφαση και	i. Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση όλων των ατόμων που αναζητούν εργασία, ιδίως των νέων, των μακροχρόνια ανέργων και των οικονομικά μη ενεργών ατόμων, προώθηση της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας

Προτεραιότητα	Στρατηγικός στόχος	Ειδικοί στόχοι που εξυπηρετούνται στο πλαίσιο της περιόδου 2021-2027
βάση και την προαγωγή της ισότητας των φύλων	στην προαγωγή της ισότητας των φύλων στην αγορά εργασίας	iii. Προώθηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας, βελτίωση της ισορροπίας της επαγγελματικής και της οικογενειακής ζωής, περιλαμβανομένης της πρόσβασης στην παιδική φροντίδα, προώθηση ενός υγιούς και κατάλληλα προσαρμοσμένου εργασιακού περιβάλλοντος για την αντιμετώπιση κινδύνων για την υγεία, προώθηση της προσαρμογής των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή και ενεργός και υγιής γήρανση
5 ^η Προτεραιότητα Ενίσχυση της Κοινωνικής Ένταξης και της συνοχής μέσω της ενεργούς συμμετοχής των ευάλωτων ομάδων στην οικονομία και κοινωνία	5 ^{ος} Στρατηγικός στόχος Βελτίωση της κοινωνικής ένταξης και αύξηση της ισότητας ευκαιριών για όλους με έμφαση στους πλέον ευάλωτους	x. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων και των παιδιών vii. Προώθηση της ενεργού ένταξης, με σκοπό την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών και της ενεργού συμμετοχής, και βελτίωση της απασχόλησης.

1.2.3 Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο για την Κοινωνική Ένταξη

Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο για την Κοινωνική Ένταξη εκπονήθηκε το έτος 2014 και αποτελεί ένα οριζόντιο κοινό πλαίσιο αρχών, προτεραιοτήτων και αξόνων δράσης για τον συντονισμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των πολιτικών καταπολέμησης της φτώχειας, του κοινωνικού αποκλεισμού και των διακρίσεων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Στην κατεύθυνση αυτή, η στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη συνιστά ένα πλέγμα δημόσιων πολιτικών για την προάσπιση βασικών ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων μέσω οργανωμένων θεσμικών, επιχειρησιακών και χρηματοδοτικών εργαλείων πρόληψης και καταπολέμησης της φτώχειας, του κοινωνικού αποκλεισμού και των διακρίσεων.

Η Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης (ΕΣΚΕ) ουσιαστικά καλύπτει το κενό του ελληνικού συστήματος κοινωνικής προστασίας, το οποίο χαρακτηρίζεται από σοβαρές θεσμικές και επιχειρησιακές αδυναμίες ως προς την κατοχύρωση των δικαιωμάτων των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού. Η ΕΣΚΕ θα μπορούσε να αποτελέσει το πλαίσιο δημιουργίας του δικτύου ασφαλείας για τις ομάδες του πληθυσμού που πλήττονται περισσότερο από τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης (άτομα και οικογένειες που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού) και να χρησιμοποιηθεί ως αναπτυξιακό εργαλείο για την ορθολογική προώθηση κοινωνικών επενδύσεων μεγάλης κλίμακας.

Υπό το πρίσμα αυτό, το **Όραμα** της Εθνικής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης συνοψίζεται στο ακόλουθο τρίπτυχο:

1. **Άμβλυνση των ανισοτήτων** με έμφαση στην αποτελεσματική προστασία των πλέον ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού
2. **Εκσυγχρονισμός των δημόσιων πολιτικών ένταξης** με έμφαση στον **ενεργητικό χαρακτήρα** των μέτρων και την αναπτυξιακή διάσταση των κοινωνικών δαπανών
3. **Αναβάθμιση του πλαισίου συνεργασίας κράτους, κοινωνίας των πολιτών και αγοράς** με έμφαση στη δημιουργία ισχυρών εταιρικών σχέσεων για την καταπολέμηση της φτώχειας και του αποκλεισμού.

Η Εθνική Στρατηγική εισάγει ένα νέο μοντέλο «**ενεργητικών πολιτικών**» κοινωνικής προστασίας, οι οποίες προσανατολίζονται ιδίως στην πρόληψη και αντιμετώπιση των συνεπειών που δημιουργούνται από τα φαινόμενα της ανεργίας, της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Οι **επωφελούμενοι** της Στρατηγικής αντιστοιχούν σε άτομα και οικογένειες που απειλούνται ή έχουν εγκλωβισθεί σε συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, με βάση την ακόλουθη τυπολογία:

- ❖ πρόσωπα σε συνθήκες ακραίας φτώχειας
- ❖ παιδιά ηλικίας 0-17 ετών σε καταστάσεις αποκλεισμού
- ❖ πρόσωπα με αυξημένους κινδύνους φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού.

Ως **βασικές ομάδες στόχου** της Στρατηγικής επιλέγονται κατηγορίες του πληθυσμού που αντιμετωπίζουν αυξημένους κινδύνους φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού εξαιτίας των ακόλουθων σωρευτικών ή διαζευκτικών παραγόντων:

- ❖ Μακροχρόνια ανεργία
- ❖ Αναπηρία
- ❖ Επιβαρυσμένη κατάσταση υγείας
- ❖ Εξάρτηση από τρίτα πρόσωπα για την άσκηση καθημερινών λειτουργιών
- ❖ Εξάρτηση από ψυχοτρόπες ουσίες
- ❖ Διαβίωση σε περιοχές με πολλαπλά μειονεκτήματα (υποβαθμισμένες αστικές περιοχές στο πλαίσιο των οποίων συσσωρεύονται και αλληλοτροφοδοτούνται παράγοντες κοινωνικού αποκλεισμού/ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές)
- ❖ Διαβίωση σε δομές κλειστής φροντίδας
- ❖ Ακατάλληλες συνθήκες στέγασης/έλλειψη στέγης
- ❖ Χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης και αναλφαβητισμός
- ❖ Υπερχρέωση (αδυναμία των οφειλετών να εξυπηρετήσουν τις απαιτήσεις καταναλωτικών και στεγαστικών δανείων, που οδηγεί σε καταστάσεις σοβαρής οικονομικής επισφάλειας)
- ❖ Διακρίσεις λόγω της ιδιότητας μέλους ομάδων με θρησκευτικές/πολιτιστικές ιδιαιτερότητες (Ρομά, Πομάκοι, κ.α.)
- ❖ Διακρίσεις λόγω της ιδιότητας αιτούντος άσυλο, αναγνωρισμένου πολιτικού πρόσφυγα ή οικονομικού μετανάστη.

Σε ό,τι αφορά στην **αρχιτεκτονική της Εθνικής Στρατηγικής**, αυτή διαρθρώνεται σε τέσσερα (4) επίπεδα ως ακολούθως:

- ❖ Επίπεδο Α: Πυλώνες
- ❖ Επίπεδο Β: Επιχειρησιακοί άξονες
- ❖ Επίπεδο Γ: Προτεραιότητες πολιτικής
- ❖ Επίπεδο Δ: Θεματικά μέτρα

Ειδικότερα, η Στρατηγική διαρθρώνεται σε τρεις (3) Πυλώνες:

- ❖ ΠΥΛΩΝΑΣ 1 «Καταπολέμηση της φτώχειας»
- ❖ ΠΥΛΩΝΑΣ 2 «Πρόσβαση σε υπηρεσίες»
- ❖ ΠΥΛΩΝΑΣ 3 «Αγορά εργασίας χωρίς αποκλεισμούς»

Οι Πυλώνες με τη σειρά τους εξειδικεύονται σε τέσσερις (4) **Επιχειρησιακούς άξονες**:

1. Καταπολέμηση της ακραίας φτώχειας (Πυλώνας 1 / Πυλώνας 2)
2. Πρόληψη και καταπολέμηση του αποκλεισμού των παιδιών (Πυλώνας 1 / Πυλώνας 2)
3. Προώθηση της ένταξης των ευπαθών ομάδων (Πυλώνας 1 / Πυλώνας 2 / Πυλώνας 3)
4. Καλή διακυβέρνηση των πολιτικών ένταξης

Οι Επιχειρησιακοί άξονες εξυπηρετούνται από συγκεκριμένες προτεραιότητες πολιτικής, οι οποίες προωθούνται με θεματικά μέτρα. Στον πίνακα που ακολουθεί γίνεται μια συνοπτική απεικόνιση της αρχιτεκτονικής της Εθνικής Στρατηγικής.

Πίνακας 2: Αρχιτεκτονική Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου για την Κοινωνική Ένταξη

Πυλώνες (Π)	Επιχειρησιακοί άξονες	Προτεραιότητες πολιτικής	Μέτρα πολιτικής
Π1, Π2	1: Καταπολέμηση της ακραίας φτώχειας	1.1: Πρόσβαση σε βασικά αγαθά	1.1.1. Πρόσβαση σε βασικά είδη διαβίωσης 1.1.2. Πρόσβαση σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη 1.1.3. Αντιμετώπιση κρίσεων 1.1.4. Πρόσβαση σε κατάλληλη στέγη 1.1.5. Πρόσβαση σε ενέργεια 1.1.6. Πρόσβαση στο χρηματοπιστωτικό σύστημα 1.1.7. Πρόσβαση στη Δικαιοσύνη 1.1.8. Πρόσβαση σε δραστηριότητες πολιτισμού και αναψυχής
		1.2: Πρόσβαση σε επαρκείς πόρους	1.2.1. Πιλοτική εφαρμογή ενός Γενικού Προγράμματος Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος 1.2.2. Θεσμοθέτηση ενός Γενικού Συστήματος Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος 1.2.3. Επιδοματική κάλυψη αναγκών οικιακής θέρμανσης
	2: Πρόληψη και Καταπολέμηση του Αποκλεισμού των Παιδιών	2.1: Πρόσβαση σε οικονομικούς πόρους	2.1.1. Πρόσβαση στο επίδομα απροστάτευτων παιδιών 2.1.2. Πρόσβαση στο ενιαίο επίδομα στήριξης τέκνων

Πυλώνες (Π)	Επιχειρησιακοί άξονες	Προτεραιότητες πολιτικής	Μέτρα πολιτικής
		2.2: Πρόσβαση σε οικονομικά προσιτές και ποιοτικές Υπηρεσίες	2.1.3. Πρόσβαση στο επίδομα στήριξης τριτέκνων και πολυτέκνων 2.2.1. Πρόσβαση σε υπηρεσίες προσχολικής αγωγής 2.2.2. Πρόσβαση σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης, ψυχαγωγίας και αναψυχής 2.2.3. Πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες ανοικτής φροντίδας 2.2.4. Πρόληψη της παραπομπής σε δομές κλειστής φροντίδας 2.2.5. Προώθηση της αποϊδρυματοποίησης, αποκατάστασης και επανένταξης 2.2.6. Αναβάθμιση της ποιότητας των υπηρεσιών κλειστής φροντίδας 2.2.7. Πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες νομικής συνδρομής
		2.3: Πρόσβαση στην υποχρεωτική εκπαίδευση	2.3.1. Πρόσβαση σε υπηρεσίες προσχολικής εκπαίδευσης 2.3.2. Πρόσβαση σε υπηρεσίες σχολικής εκπαίδευσης 2.3.3. Ειδική αγωγή των παιδιών με αναπηρία 2.3.4. Εκπαιδευτική Ένταξη παιδιών Ρομά 2.3.5. Καταπολέμηση της σχολικής διαρροής
Π1, Π2, Π3	3: Προώθηση της ένταξης των ευπαθών ομάδων	3.1: Ενίσχυση εισοδηματικών πόρων των ανέργων 3.2: Πρόσβαση των ανέργων σε υπηρεσίες ενεργοποίησης 3.3: Πρόσβαση ανέργων με σωρευτικά χαρακτηριστικά αποκλεισμού και άλλων ομάδων σε οικονομικά προσιτές και ποιοτικές υπηρεσίες	3.1.1. Πρόσβαση στο Επίδομα Μακροχρονίως Ανέργων 3.1.2. Πρόσβαση σε ειδικά επιδόματα για ευάλωτες ομάδες ανέργων χαμηλού εισοδήματος 3.2.1. Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε προγράμματα μη τυπικής εκπαίδευσης και άτυπης μάθησης 3.2.2. Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε προγράμματα ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης 3.2.3. Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε δράσεις κοινωνικής επιχειρηματικότητας 3.3.1. Πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες ανοικτής φροντίδας 3.3.2. Πρόσβαση σε υπηρεσίες κατ' οίκον φροντίδας 3.3.3. Πρόληψη της παραπομπής σε δομές κλειστής φροντίδας 3.3.4. Προώθηση της αποϊδρυματοποίησης, αποκατάστασης και επανένταξης 3.3.5. Αναβάθμιση της ποιότητας των υπηρεσιών κλειστής φροντίδας 3.3.6. Πρόσβαση σε υπηρεσίες υποστήριξης της φερεγγυότητας των φτωχών νοικοκυριών

Πυλώνες (π)	Επιχειρησιακοί άξονες	Προτεραιότητες πολιτικής	Μέτρα πολιτικής
	4: Καλή διακυβέρνηση των πολιτικών ένταξης	4.1: Συντονισμός των πολιτικών ένταξης	4.1.1. Εθνικός Μηχανισμός για τον συντονισμό των πολιτικών ένταξης 4.1.2. Περιφερειακά Παρατηρητήρια Ένταξης 4.1.3. Παρατηρητήριο Φορέων Κοινωνικής Φροντίδας και Αλληλεγγύης
		4.2: Ποιότητα των πολιτικών ένταξης	4.2.1. Χάρτης Ποιότητας Κοινωνικών Υπηρεσιών 4.2.2. Δίκτυα Κοινωνικής Καινοτομίας
		4.3: Αποτελεσματική εφαρμογή των πολιτικών ένταξης	4.3.1. Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού του δημόσιου τομέα 4.3.2. Ανάπτυξη του κοινωνικού πλουραλισμού 4.3.3. Ανάπτυξη της βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας στο πεδίο των πολιτικών ένταξης

1.2.4 Έκθεση Ευρωπαϊκού Εξαμήνου

Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο παρέχει το πλαίσιο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Δίνει τη δυνατότητα στις χώρες της ΕΕ να συζητούν τον οικονομικό και δημοσιονομικό τους σχεδιασμό και να παρακολουθούν την πρόοδο σε συγκεκριμένες χρονικές στιγμές κατά τη διάρκεια του έτους.

Οι πρώτες Συστάσεις της ΕΕ στην Ελλάδα, όταν έληξε το τελευταίο Πρόγραμμα Οικονομικής Προσαρμογής (Μνημόνιο), δόθηκαν το έτος 2018 και αφορούσαν στη λήψη συγκεκριμένων μέτρων για τα έτη 2019 και 2020, ώστε να επιτευχθούν οι εξής **δύο στόχοι**:

1. Να επιτύχει βιώσιμη οικονομική ανάκαμψη και να αντιμετωπίσει τις υπερβολικές μακροοικονομικές ανισορροπίες, συνεχίζοντας και ολοκληρώνοντας τις μεταρρυθμίσεις σύμφωνα με τις μεταπρογραμματικές δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν στο πλαίσιο του Eurogroup στις 22 Ιουνίου 2018.
2. Να επικεντρώσει την επενδυτική οικονομική πολιτική στους τομείς των βιώσιμων μεταφορών και της εφοδιαστικής, της περιβαλλοντικής προστασίας, της ενεργειακής απόδοσης, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των έργων διασύνδεσης, των ψηφιακών τεχνολογιών, της έρευνας και ανάπτυξης, της εκπαίδευσης, των δεξιοτήτων, της απασχόλησης, της υγείας και της ανάπλασης των αστικών περιοχών, λαμβάνοντας υπόψη τις περιφερειακές ανισότητες και την ανάγκη διασφάλισης της κοινωνικής ένταξης.

Για την Ελλάδα οι βασικές προτεραιότητες για μεταρρυθμίσεις αφορούν στα εξής πεδία:

1. Δημοσιονομική πολιτική και φορολόγηση
2. Οικονομικός τομέας
3. Αγορά εργασίας, εκπαίδευση και κοινωνική πολιτική
4. Ανταγωνιστικότητα, μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις
5. Περιβαλλοντική βιωσιμότητα

Η τελευταία Έκθεση του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου δημοσιεύθηκε στις **27 Φεβρουαρίου 2020**, δηλαδή μια ημέρα μετά τη δημοσίευση της 5^{ης} Έκθεσης Ενισχυμένης Εποπτείας. Σε μεγάλο βαθμό και ειδικά

κατά το σκέλος που η Έκθεση σχολιάζει τις αρμοδιότητες του ΥΠΕΚΥΠ οι προτεραιότητες και οι προτεινόμενες άμεσες ενέργειες ταυτίζονται. Ωστόσο, θίγονται ορισμένα επιπλέον θέματα τα οποία σταχυολογούνται στη συνέχεια:

1. Εργασιακές σχέσεις, Υγεία & Ασφάλεια στην Εργασία, Ένταξη στην Εργασία

- ❖ Τα **ποσοστά ανεργίας** μειώνονται σταδιακά, από 18,5% τον Οκτώβριο του 2018 μειώθηκε στο 16,6% τον Οκτώβριο του 2019, ωστόσο παραμένει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας στην ΕΕ. Οι **μακροχρόνια άνεργοι** μειώθηκαν κατά την περίοδο αναφοράς, όμως το διάστημα παραμονής τους εκτός εργασίας είναι μεγάλο και κυμαίνεται από ένα έως και τέσσερα χρόνια.
- ❖ Επισημαίνεται επίσης το **έμφυλο χάσμα στην απασχόληση**, όπου οι γυναίκες συνολικά, αλλά και σε συγκεκριμένες ηλικιακές κατηγορίες, συμμετέχουν σημαντικά λιγότερο στην αγορά εργασίας και είναι πιο πιθανό να είναι άνεργες σε σχέση με την αντίστοιχη ομάδα των ανδρών. Οι οικογενειακές υποχρεώσεις και οι ευθύνες φροντίδας ηλικιωμένων ή άλλων εξαρτώμενων μελών της οικογένειας αναγνωρίζονται ως οι βασικότεροι λόγοι που εμποδίζουν την ένταξη των γυναικών στην αγορά εργασίας. Η αύξηση της **παροχής υψηλής ποιότητας υπηρεσιών φροντίδας παιδιών**, καθώς και συναφών υπηρεσιών φροντίδας μπορεί να αποτελέσουν μέτρο για την αύξηση της απασχόλησης των γυναικών. Προκρίνονται επίσης αντίστοιχες ενέργειες για την προώθηση των γυναικών στην απασχόληση, όπως η **καταπολέμηση των έμφυλων στερεοτύπων**, η καλλιέργεια **επιχειρηματικών δεξιοτήτων** στις γυναίκες και η θέσπιση και εφαρμογή **ευέλικτων συμβάσεων εργασίας** που να προωθούν την ισορροπία επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής.
- ❖ Το φαινόμενο **διαφυγής των νέων επιστημόνων στο εξωτερικό (brain drain)** λόγω αναζήτησης καλύτερων επαγγελματικών ευκαιριών συνιστά ένα αρνητικό φαινόμενο, το οποίο ενισχύει περαιτέρω τις αρνητικές δημογραφικές εξελίξεις καθόσον συμβάλλει στη μείωση των γεννήσεων και στη γήρανση του πληθυσμού. Προτείνεται να δοθούν κίνητρα σε αυτούς τους νέους επιστήμονες που επιθυμούν να επαναπατριθούν και να αναπτύξουν καινοτόμες start up επιχειρήσεις, αξιοποιώντας τις γνώσεις και την επαγγελματική εμπειρία που απέκτησαν.
- ❖ Η **ανεργία των νέων 15-24 ετών** μειώνεται σταδιακά, εξακολουθεί όμως να αποτελεί μια σημαντική πρόκληση ειδικά για αυτούς που είναι εκτός εργασίας, απασχόλησης και κατάρτισης (Not in Education, Employment or Training, NEETs). Αναγνωρίζονται οι ωφέλειες των δράσεων από το πρόγραμμα «Εγγύηση για τη Νεολαία» (Youth Guarantee) και άλλων συναφών συγχρηματοδοτούμενων πρωτοβουλιών, προτείνεται όμως η ενδυνάμωση των δεσμών με τους εργοδότες και άλλους κοινωνικούς φορείς καθώς και η αύξηση του εντοπισμού των νέων που είναι ανενεργοί.
- ❖ Προτείνονται η αύξηση των επενδύσεων στις **ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης** και η καλύτερη στόχευση των προγραμμάτων ενεργοποίησης των ανέργων όχι με βάση αντικειμενικά κοινωνικά κριτήρια, αλλά με γνώμονα τα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες του κάθε ανέργου. Σε αυτό το πλαίσιο αναμένεται να ενισχυθεί ο ρόλος των συμβούλων του ΟΑΕΔ για την καλύτερη καθοδήγηση και υποστήριξη του ανέργου στην αναζήτηση θέσεων εργασίας ή προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης.

- ❖ Οι προηγούμενες ενέργειες για την **καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας** έχουν καρποφορήσει, ωστόσο χρειάζεται διοικητική ενδυνάμωση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού του ΣΕΠΕ για τη συστηματική εποπτεία και παρακολούθηση της αγοράς και συγκεκριμένων οικονομικών κλάδων, όπου το φαινόμενο της αδήλωτης εργασίας είναι πιο έντονο.
- ❖ Χρειάζεται επίσης Βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς μεταξύ άλλων μέσω της παρακολούθησης της **λελογισμένης και τεκμηριωμένης χρήσης της μερικής απασχόλησης**.
- ❖ Διαπιστώνεται χαμηλή συμμετοχή των ενηλίκων σε προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Επίσης, τεκμηριώνεται σημαντική υστέρηση στις επενδύσεις για την ανάπτυξη **ψηφιακών ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού των επιχειρήσεων** καθώς και ελλείματα δεξιοτήτων, ως προϊόν της αναντιστοιχίας προσφοράς και ζήτησης ψηφιακών δεξιοτήτων. Παρόλο που οι επιχειρήσεις τα τελευταία χρόνια δαπάνησαν περισσότερα χρήματα για προγράμματα κατάρτισης εργαζομένων με αντικείμενο τις ΤΠΕ, φαίνεται ότι ο ιδιωτικός τομέας δύσκολα ανταποκρίνεται στις προκλήσεις της αγοράς και ακόμη δυσκολότερα αξιοποιεί τα συγκριτικά πλεονεκτήματα των ΤΠΕ για νέες ιδέες, υπηρεσίες και νέα προϊόντα (πχ. ηλεκτρονικό εμπόριο). Προτείνεται μια συνολική στρατηγική προσέγγιση για την εξοικείωση των εργαζομένων με τις ΤΠΕ, αλλά και για την ανάπτυξη των ψηφιακών ικανοτήτων με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων.
- ❖ Επιδιώκεται αύξηση συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων στο σχεδιασμό των πολιτικών και βελτίωση του κοινωνικού διαλόγου.
- ❖ Προτείνεται αξιολόγηση του αιτήματος των κοινωνικών εταίρων για τη δημιουργία Τριμερούς Επιτροπής Διαβούλευσης για την ενδυνάμωση του ρόλου τους στις διαδικασίες σχεδιασμού δημόσιων πολιτικών.

2. Κοινωνική ασφάλιση

- ❖ Σχέδιο Δράσης ΕΦΚΑ με έμφαση στον ψηφιακό μετασχηματισμό. Ειδικότερα:
 - Αναμένεται μέχρι το τέλος του έτους 2020 η ψηφιακή ενοποίηση των πληροφοριακών συστημάτων των προηγούμενων ασφαλιστικών ταμείων, καθώς και του συνόλου των υπηρεσιών που παρείχαν.
 - Μέχρι τον Ιούνιο του έτους 2021 αναμένεται η ψηφιακή / ηλεκτρονική καταβολή συντάξεων.
 - Ηλεκτρονική ενοποίηση του Επικουρικού Ταμείου Συντάξεων (ΕΤΕΑΕΠ) με τον ΕΦΚΑ για τη μείωση γραφειοκρατικών βαρών και την εξασφάλιση οικονομικών κλίμακας.
- ❖ Προώθηση της μεταρρύθμισης του συνταξιοδοτικού συστήματος μέσω α) της αναπροσαρμογής από 1ης.10.2019 των ποσοστών αναπλήρωσης της ανταποδοτικής σύνταξης για όσους έχουν χρόνο ασφάλισης άνω των 30 ετών, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί η παροχή κινήτρων παραμονής στην ασφάλιση και συνακόλουθα η απαιτούμενη από το Σύνταγμα αναλογικότητα μεταξύ εισφορών και παροχών, β) του επανυπολογισμού όλων των συντάξεων που έχουν χορηγηθεί έως και την 30η.9.2019 με βάση τα νέα ποσοστά αναπλήρωσης που ισχύουν από 1.10.2019, προκειμένου για την ίση μεταχείριση όλων ανεξαιρέτως των συνταξιούχων ανεξαρτήτως χρόνου έκδοσης της σύνταξης και σε συμμόρφωση με τη νομολογία της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας. Επίσης, ο ν.

4670/1010 προβλέπει σταδιακή μείωση των ασφαλιστικών εισφορών για εργαζόμενους και εργοδότες, σε βάθος τετραετίας.

3. Κοινωνική Αλληλεγγύη και καταπολέμηση της Φτώχειας

- ❖ Το ποσοστό του πληθυσμού που απειλείται από τον **κίνδυνο της φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού** καταγράφει μείωση. Μεταξύ των ετών 2017 και 2018 το ποσοστό αυτό μειώθηκε από το 34,8% στο 31,8%, υποδεικνύοντας ότι η κοινωνική κατάσταση βελτιώνεται, εξακολουθεί, όμως, να παραμένει ιδιαίτερα δύσκολη για τα παιδιά και τον ενεργό πληθυσμό (15-64 ετών), όπου το ποσοστό του **κινδύνου φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού** είναι το υψηλότερο στην ΕΕ.
- ❖ Βελτίωση επίσης αναφέρεται στο σύστημα κοινωνικής πρόνοιας ως μηχανισμού προστασίας των ατόμων από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Σε αυτό το πλαίσιο αναγνωρίζεται το **Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης** ως αποτελεσματικό μέτρο μείωσης της φτώχειας.
- ❖ Σημειώνεται διεύρυνση της πρόσβασης των ατόμων σε τοπικές κοινωνικές υπηρεσίες, κυρίως σε **Κέντρα Κοινότητας**, τα οποία αποτελούν το πρώτο σημείο επαφής του πολίτη με την κοινωνική υπηρεσία του κάθε Δήμου. Από εκεί ο πολίτης ενημερώνεται για όλα τα επιδόματα που δικαιούται, όλους τους φορείς, υπηρεσίες και προγράμματα που του παρέχουν κοινωνική φροντίδα οποιαδήποτε μορφής, σε επίπεδο Δήμου, Περιφέρειας ή Επικράτειας. Η σύσταση και λειτουργία **Παρατηρητηρίων για την Κοινωνική Ένταξη** και για ευρύτερα θέματα κοινωνικής πολιτικής συνιστά επίσης ένα θετικό βήμα για την καλύτερη και εμπειρικά τεκμηριωμένη στόχευση των παρεμβάσεων. Προτείνεται πιο στενός συντονισμός μεταξύ των Κέντρων Κοινότητας και των Κέντρων Προώθησης στην Απασχόληση (ΚΠΑ) του ΟΑΕΔ για να υποστηριχθούν οι ωφελούμενοι, ώστε να ξεπεράσουν τα όποια εμπόδια τους αποκλείουν από τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας.
- ❖ Απαιτείται επίσπευση ενεργειών για τη φιλοξενία και υποστήριξη των **ασυνόδευτων ανηλίκων** με προώθηση της αυτόνομης διαβίωσης και την καθιέρωση ενός συστήματος επιτροπείας ασυνόδευτων ανηλίκων.

1.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΡΕΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ - ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ - ΑΔΥΝΑΜΙΩΝ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΩΝ – ΑΠΕΙΛΩΝ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Στις 11 Μαρτίου 2020, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας κήρυξε επισήμως παγκόσμια πανδημία την έξαρση της νόσου του κορωνοϊού COVID-19. Η πανδημία συνιστά σοβαρή κατάσταση έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας για τους πολίτες, τις κοινωνίες και τις οικονομίες, ενώ ασκεί έντονη πίεση στα εθνικά συστήματα υγείας, διαταράσσει τις παγκόσμιες εφοδιαστικές αλυσίδες, προκαλεί αστάθεια στις χρηματοπιστωτικές αγορές, αναταραχή στην καταναλωτική ζήτηση και αρνητικές συνέπειες σε διάφορους τομείς. Παράλληλα, απειλεί τις θέσεις εργασίας και τα εισοδήματα των πολιτών, καθώς και τις δραστηριότητες των επιχειρήσεων.

Σύμφωνα με τις προβλέψεις της Επιτροπής, η ανεργία στην Ελλάδα αναμένεται να ανέλθει στο **19,9 %** το έτος 2020 και να υποχωρήσει στο **16,8 %** το έτος 2021², ενώ η κρίση λόγω της νόσου του κορωνοϊού COVID-19 ενδέχεται να επιδεινώσει και πάλι την κοινωνική κατάσταση μεγάλων τμημάτων του πληθυσμού και να αυξήσει την εισοδηματική ανισότητα και τον κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού.

Αγορά εργασίας και απασχόληση

Η Ελλάδα εξακολουθεί να έχει ένα από τα χαμηλότερα **ποσοστά απασχόλησης** στην ΕΕ, ενώ το ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού (73,9 %) είναι επίσης σημαντικά χαμηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ (78,7 %)³. Παράλληλα, το **ποσοστό ανεργίας** παραμένει από τα υψηλότερα της ΕΕ (15,5%)⁴.

Η **πανδημία της νόσου του κορωνοϊού COVID-19** επηρέασε σημαντικά την αγορά εργασίας και την απασχόληση το πρώτο τρίμηνο του 2020. Ο φόβος της ανεξέλεγκτης εξάπλωσης και ο κίνδυνος μόλυνσης του πληθυσμού, ειδικά δε των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, ανάγκασε την ελληνική κυβέρνηση, όπως άλλωστε και άλλες κυβερνήσεις, να λάβει έκτακτα μέτρα διαφύλαξης και προστασίας της δημόσιας υγείας επιβάλλοντας εκτεταμένο lockdown. Τα μέτρα ξεκίνησαν την ενδέκατη (11η) εβδομάδα του τριμήνου κατά την οποία αναστάλη η λειτουργία των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων εστίασης. Τις επόμενες εβδομάδες αναστάλη η λειτουργία επιχειρήσεων και σε άλλους τομείς της οικονομίας, κυρίως στον κλάδο των υπηρεσιών, και περιορίστηκαν οι μετακινήσεις του πληθυσμού.

Σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ οι κύριες επιπτώσεις της πανδημίας στην αγορά εργασίας ήταν οι ακόλουθες:⁵

- ❖ Αύξηση των απουσιών από την εργασία

² Συμβούλιο Ευρωπαϊκής Ένωσης (2020): Σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων της Ελλάδας του 2020 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το Πρόγραμμα Σταθερότητας της Ελλάδας του 2020: 20/5/2020

³ Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2020): Έκθεση Χώρας – Ελλάδα 2020: 26/2/2020

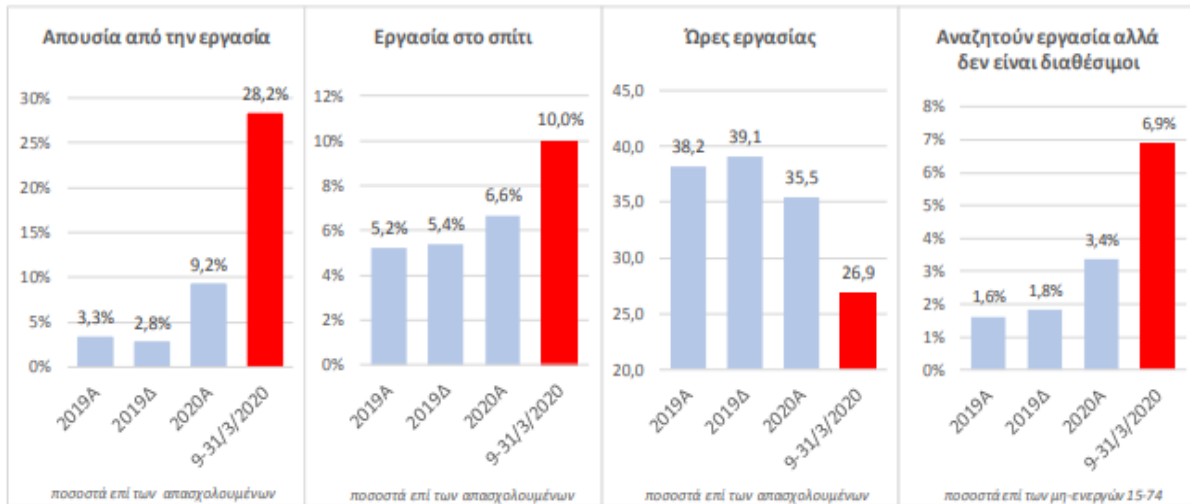
⁴ Ελληνική Στατιστική Αρχή (2020): ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ. ΕΡΕΥΝΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ: Απρίλιος 2020.

⁵ Ελληνική Στατιστική Αρχή (2020): ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ. ΕΡΕΥΝΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ: Α' Τρίμηνο 2020.

- ❖ Μείωση των ωρών εργασίας σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο.
- ❖ Αύξηση της εργασίας από το σπίτι – καθεστώς τηλεργασίας
- ❖ Αύξηση του μη οικονομικά ενεργού πληθυσμού, καθώς αρκετά άτομα που δεν εργάζονταν και αναζητούσαν εργασία δήλωσαν ότι δεν είναι άμεσα διαθέσιμα να εργαστούν.

Σχήμα 2: Κύριες επιπτώσεις της πανδημίας στην αγορά εργασίας. Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ.

Το **ποσοστό ανεργίας** τον Μάιο του 2020 ανήλθε σε **17,0%** έναντι **17,2%** τον Μάιο του 2019. Το σύνολο των απασχολούμενων, κατά τον Μάιο του 2020, εκτιμάται ότι ανήλθε σε **3.729.591** άτομα. Οι άνεργοι ανήλθαν σε **764.912** άτομα ενώ ο οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός ανήλθε σε **3.401.996** άτομα.

Πίνακας 3: Ποσοστό (%) ανεργίας κατά φύλο, Μάιος 2015 – 2020. Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ.

	Μάιος					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Απασχολούμενοι	3.633.683	3.670.763	3.743.464	3.821.692	3.922.903	3.729.591
Άνεργοι	1.199.909	1.133.416	1.039.417	923.272	817.308	764.912
Οικονομικά μη ενεργοί	3.258.730	3.247.429	3.233.484	3.234.982	3.196.749	3.401.996
Ποσοστό ανεργίας	24,8	23,6	21,7	19,5	17,2	17,0

Οι **απασχολούμενοι** μειώθηκαν κατά **193.312** άτομα σε σχέση με τον Μάιο του 2019 (μείωση 4,9%) και κατά **128.924** άτομα σε σχέση με τον Απρίλιο του 2020 (μείωση 3,3%).

Οι **άνεργοι** μειώθηκαν κατά **52.396** άτομα σε σχέση με τον Μάιο του 2019 (μείωση 6,4%) και αυξήθηκαν κατά **48.444** άτομα σε σχέση με τον Απρίλιο του 2020 (αύξηση 6,8%). Η μείωση του αριθμού των ανέργων σε σχέση με τον Μάιο του 2019 κατευθύνθηκε κυρίως προς τους οικονομικά μη ενεργούς, καθώς λόγω της πανδημίας COVID-19, αρκετά άτομα που αναζητούσαν εργασία δήλωσαν ότι δεν είναι άμεσα διαθέσιμα να εργαστούν.

Οι **οικονομικά μη ενεργοί**, δηλαδή τα άτομα που δεν εργάζονται ούτε αναζητούν εργασία, αυξήθηκαν κατά **205.247** άτομα σε σχέση με τον Μάιο του 2019 (αύξηση 6,4%) και κατά 77.988 άτομα σε σχέση με τον Απρίλιο του 2020 (αύξηση 2,3%).

Πίνακας 4: Ποσοστό (%) ανεργίας κατά ηλικία, Μάιος 2015 – 2020. Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ.

Ομάδες ηλικιών	Μάιος					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
15-24	49,5	48,4	44,1	38,5	32,2	37,5
25-34	30,7	30,8	27,8	24,1	23,4	22,9
35-44	22,8	20,1	19,1	17,9	14,9	15,2
45-54	20,0	19,4	17,0	16,3	14,5	13,1
55-64	17,1	17,9	20,0	16,6	13,3	11,8
65-74	11,3	12,9	12,0	11,9	10,7	7,1
Σύνολο	24,8	23,6	21,7	19,5	17,2	17,0

Οι νέοι μεταξύ 15-34 ετών αντιμετωπίζουν υψηλότερο κίνδυνο να βρεθούν χωρίς απασχόληση. Τα ποσοστά ανεργίας στις ηλικιακές ομάδες 15-24 και 25-34 είναι διαχρονικά υψηλότερα από τις υπόλοιπες ηλικιακές κατηγορίες.

Στο πλαίσιο αυτό, τίθεται ως προτεραιότητα η απόδοση μεγαλύτερης έμφασης σε **ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης**, προκειμένου να ενισχυθεί και να διευκολυνθεί η πρόσβαση των ανέργων στην απασχόληση, να διασυνδεθούν και να λειτουργήσουν συμπληρωματικά με τις αναπτυξιακές πολιτικές και το παραγωγικό πρότυπο με στόχο τη δημιουργία θέσεων εργασίας, καθώς και να αντιμετωπιστεί η αναντιστοιχία προσφοράς και ζήτησης σε επίπεδο δεξιοτήτων. Ταυτόχρονα, τα προγράμματα κοινωφελούς χαρακτήρα χρήζουν βελτίωσης, ώστε να μετεξελιχθούν σε παρεμβάσεις που ομοιάζουν με τα χαρακτηριστικά των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης. Προς αυτήν την κατεύθυνση τα υλοποιούμενα προγράμματα ήδη συμπεριέλαβαν δράσεις κατάρτισης και πιστοποίησης, παρόλα αυτά, κρίνεται ότι υπάρχουν περιθώρια για καλύτερη στόχευσή τους με βάση τα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες του εκάστοτε ανέργου.

Η **μετάβαση από την εκπαίδευση στην εργασία παραμένει δυσχερής** και η αναντιστοιχία δεξιοτήτων είναι υψηλή. Μεταρρυθμιστικός στόχος είναι η καλύτερη αντιστοίχιση και ο συγχρονισμός των δεξιοτήτων με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.⁶ Με αιχμή τον αναμορφωμένο ΟΑΕΔ προωθείται η περαιτέρω βελτίωση σύζευξης προσφοράς και ζήτησης της εργασίας, καθώς στα τέλη του έτους 2018 το 1/3 των επιχειρήσεων δυσκολευόταν να καλύψει κενές θέσεις απασχόλησης και ανέφερε ως σημαντικότερο λόγο την έλλειψη κατάλληλων δεξιοτήτων.

Σε συνδυασμό με τα ανωτέρω, η **προσαρμογή των επιχειρήσεων και των εργαζομένων** στις συνεχώς μεταβαλλόμενες συνθήκες, κυρίως λόγω των τεχνολογικών εξελίξεων, συνιστά επίσης μια βασική προϋπόθεση για την ανταγωνιστικότητα και τη βιωσιμότητα της αγοράς. Η σχετικά χαμηλή

⁶ Ελληνική Δημοκρατία (2020): Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2020.

συμμετοχή των εργαζομένων σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης, η έλλειψη επαρκών ψηφιακών ικανοτήτων και η συμπαραγόμενη αδυναμία αξιοποίησης των πλεονεκτημάτων των ΤΠΕ για καινοτομία, εξωστρέφεια και δημιουργικότητα, αποτελούν πεδία παρέμβασης. Συνεπώς, η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού των επιχειρήσεων όλων των οικονομικών κλάδων με εμπειρικά εμπειροστατωμένες προσεγγίσεις και με άξονα διαγνωσμένες ανάγκες της κοινωνίας, της αγοράς και των επιχειρήσεων συνιστά άμεση πρόκληση.

Η βελτίωση των όρων λειτουργίας της αγοράς εργασίας αποτελεί προϋπόθεση για διατήρηση της απασχόλησης και αύξηση της παραγωγικότητας. Την περίοδο 2017-2018 περισσότερο από το 50% των νέων συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας ήταν μερικής απασχόλησης, η οποία συχνά υποκρύπτει μερικώς δηλωμένη εργασία.

Στο πλαίσιο αυτό το ΥΠΕΚΥΠ και το ΣΕΠΕ έχουν συμβάλει καθοριστικά στην προσπάθεια καταπολέμησης της **αδήλωτης και μερικώς δηλωμένης εργασίας**, προκειμένου να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα των νομίμων εταιρειών, να προστατευτούν οι εργαζόμενοι και να αυξηθούν τα έσοδα από τη φορολογία και την κοινωνική ασφάλιση. Κεντρικός στρατηγικός στόχος είναι οι δράσεις του ΣΕΠΕ να συμβάλουν στη μείωση της **αδήλωτης εργασίας στο 5% έως το έτος 2021**. Με βάση τα αποτελέσματα της ελεγκτικής δράσης του ΣΕΠΕ και του e-ΕΦΚΑ το ποσοστό της αδήλωτης εργασίας μειώθηκε το 2018, αλλά απαιτείται περαιτέρω επιχειρησιακή δράση και ενδυνάμωση σε επιχειρησιακό και λειτουργικό επίπεδο του αρμόδιου φορέα (ΣΕΠΕ). Ειδικότερα, σε κλάδους υψηλής παραβατικότητας (π.χ. παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών, κατασκευή ενδυμάτων και μεταλλικών προϊόντων, διοικητικές δραστηριότητες γραφείου και διοικητικής υποστήριξης) το ποσοστό αδήλωτης εργασίας μειώθηκε στο **8,94%** το έτος 2018, από **12,4%** το έτος 2017 και 19,17% το έτος 2014. Οι ενέργειες καταπολέμησης της αδήλωτης εργασίας συστηματοποιούνται σε ένα **Σχέδιο Δράσης**, το οποίο υλοποιείται από τον Ιανουάριο του 2017. Το σχέδιο αυτό προβλέπει ένα ισορροπημένο ρυθμιστικό πλαίσιο πολιτικών με προληπτικά και διορθωτικά μέτρα για τη διευκόλυνση της μετάβασης των εργαζομένων σε άτυπη απασχόληση στην επίσημη οικονομία. Οι εμβληματικές δράσεις που περιλαμβάνονται είναι:

1. Η δημιουργία κανόνων για την καταπολέμηση της ψευδούς αυτοαπασχόλησης
2. Η επέκταση των επιθεωρήσεων του ΣΕΠΕ στον αγροτικό τομέα
3. Η περαιτέρω αναβάθμιση των πληροφοριακών συστημάτων του ΣΕΠΕ

Το Σχέδιο Δράσης για την αδήλωτη εργασία παρακολουθείται και αξιολογείται τακτικά από τον μηχανισμό της Ενισχυμένης Εποπτείας.⁷

Οικογενειακή πολιτική και ισότητα των φύλων

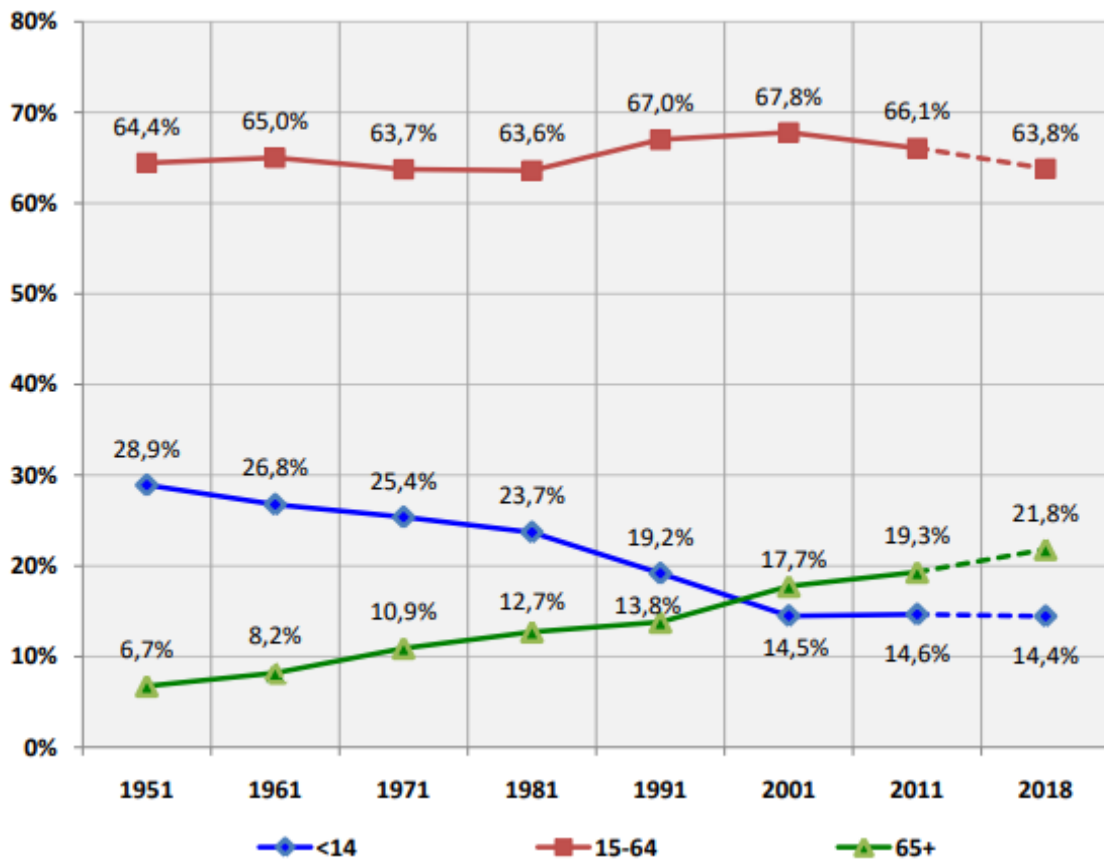
Το **δημογραφικό πρόβλημα** της χώρας συντελεί στη μειωμένη παραγωγικότητα, στη διαρθρωτική ανεργία, καθώς και στην ασφυξία του ασφαλιστικού συστήματος. Ως προς την ανατομία του προβλήματος εντοπίζονται καταρχήν δυο βασικές δημογραφικές τάσεις: από τη μια η *μείωση των γεννήσεων* και από την άλλη η *αύξηση του προσδόκιμου ζωής κατά τη γέννηση*. Στην Ελλάδα

⁷ Βλ. σχ. Κεφ. 2.2.1 του παρόντος παραδοτέου.

καταγράφεται σημαντική μείωση του μέσου αριθμού παιδιών που θα γεννήσει μία γυναίκα κατά τη διάρκεια της ζωής της (*δείκτης γονιμότητας*), ο οποίος από το **1,5** που ήταν το έτος **2010**, άγγιξε το ισχνό **1,3** το έτος **2018**, το οποίο βέβαια απέχει πολύ από το **2,1** που θεωρείται το επίπεδο αντικατάστασης των γενεών στις αναπτυγμένες χώρες. Παράλληλα, η *προσδοκώμενη ζωή κατά τη γέννηση* εμφανίζει μια συνεχή αύξηση, προϊόν της βελτίωσης των υλικών όρων ζωής. Χαρακτηριστικό είναι ότι ενώ το έτος **1950** το προσδόκιμο ζωής ήταν τα **63,4** έτη για τους άνδρες και **66,7** έτη για τις γυναίκες, το έτος **2018** ήταν τα **79,3** έτη για τους άνδρες και τα **84,4** έτη για τις γυναίκες.

Σχήμα 3: Ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού της χώρας για τα έτη 1951-2001 και 2018. Πηγή ΕΛΣΤΑΤ.

Αυτές οι δυο δημογραφικές εξελίξεις έχουν ως αποτέλεσμα τη γήρανση του πληθυσμού, η οποία πρακτικά σημαίνει μείωση του οικονομικά ενεργού και του συνολικού πληθυσμού της Χώρας. Η γήρανση του πληθυσμού, ως αναλογία του γεροντικού πληθυσμού, ηλικίας 65 ετών και άνω, προς τον ηλικιακά νεότερο (ηλικίας 0 - 14 ετών) παρουσιάζει αυξητική τάση (**2010: 130,7** και **2018: 152,5**). Απαιτούνται λοιπόν η υποστήριξη της οικογένειας και η παροχή κινήτρων για αύξηση των γεννήσεων.

Πίνακας 5: Ποσοστό (%) ανεργίας κατά φύλο, Μάιος 2015 – 2020. Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ.

Φύλο	Μάιος					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Άνδρες	22,0	19,7	18,1	15,6	13,9	13,3
Γυναίκες	28,2	28,4	26,3	24,3	21,4	21,8
Σύνολο	24,8	23,6	21,7	19,5	17,2	17,0

Η ανεργία των γυναικών είναι διαχρονικά υψηλότερη από αυτήν των ανδρών, υποδεικνύοντας ότι στην ελληνική αγορά εργασίας επικρατούν έμφυλα στερεότυπα για την απασχόληση και την επαγγελματική ανέλιξη. Ασφαλώς, ένας σημαντικός λόγος που εμποδίζει την ένταξη των γυναικών στην αγορά εργασίας είναι οι οικογενειακές υποχρεώσεις και οι ευθύνες φροντίδας παιδιών και ηλικιωμένων. Επίσης, η συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας είναι ιδιαίτερα χαμηλή στην ηλικιακή ομάδα των 50-64 ετών, μεταξύ άλλων και λόγω ευνοϊκότερων συνταξιοδοτικών κανόνων στο παρελθόν. Ωστόσο, και οι γυναίκες ηλικίας 25-49 ετών συμμετέχουν πολύ λιγότερο στην αγορά εργασίας απ' ό,τι οι άνδρες.

Κοινωνική ασφάλιση

Ο αντίκτυπος αυτής της αρνητικής δημογραφικής εξέλιξης προκρίνει ως προτεραιότητα τη **μεταρρύθμιση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης** και την απαγκίστρωσή του από τη λογική του διανεμητικού συστήματος και του άτυπου συμβολαίου αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών, ιδίως αν αναλογιστεί κανείς ότι ο **δείκτης εξάρτησης**, δηλαδή η αναλογία του μη οικονομικά ενεργού πληθυσμού (ηλικίας 0 - 14 και 65 ετών και άνω) προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό (15-64 ετών) παρουσιάζει αυξητική πορεία (2010: **51,0%** και 2019: **56,9%**).

Το Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης αναμορφώθηκε το 2016, με την ενοποίηση των κυριότερων ασφαλιστικών ιδρυμάτων στον «Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης» (ΕΦΚΑ) και όλων των επικουρικών ταμείων στο «Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών» (ΕΤΕΑΕΠ). Με τον ν. 4387/2016 (Α'85), εισήχθη το νέο Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης, που στόχο είχε τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του συστήματος, μέσω της αύξησης των εσόδων του ΕΦΚΑ και του εξορθολογισμού του κόστους λειτουργίας του. Ωστόσο παρατηρήθηκαν προβλήματα στην εφαρμογή, τα οποία είχαν σημαντικές επιπτώσεις στην αγορά εργασίας.

Προτεραιότητα αποτελεί η **αναδιάρθρωση του ασφαλιστικού/συνταξιοδοτικού συστήματος** με την εισαγωγή συστήματος τριών πυλώνων και η σταδιακή μείωση των ασφαλιστικών εισφορών κύριας σύνταξης εντός της τετραετίας. Επιπλέον η ψηφιοποίηση του ΕΦΚΑ θα υποστηρίξει την επιτάχυνση της απονομής των συντάξεων, ενώ οι συντάξεις αναμένεται να μειωθούν από **17,3%** του ΑΕΠ το έτος 2016 σε **12,9%** το 2040 σε σύγκριση με έναν ευρωπαϊκό μέσο όρο της τάξης του **13%**. Ήδη προς αυτή την κατεύθυνση έχει δρομολογηθεί η επίσημη υλοποίηση του αναθεωρημένου **Σχεδίου Δράσης του ΕΦΚΑ**, το οποίο προκρίνει την ψηφιοποίηση των διαδικασιών απονομής των συντάξεων, καθώς και την πλήρη ενοποίηση των πληροφοριακών συστημάτων των καταργημένων ταμείων,

ενέργειες οι οποίες προβλέπονται ως δεσμευτικές για τη χώρα στο πλαίσιο της Ενισχυμένης Εποπτείας.⁸

Η δημιουργία του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης e-EFKA (ν. 4670/2020, Α'43) εντάσσεται στον εθνικό αλλά και κεντρικό σχεδιασμό του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων για τη μετάβαση του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας στη νέα ψηφιακή εποχή. Προωθείται άμεσα η ψηφιακή σύνταξη, με στόχο ένα σημαντικό ποσοστό των νέων συντάξεων να εκδίδεται **ψηφιακά**. Επίσης, θα αντιμετωπιστούν επιτυχώς χρόνιες εκκρεμότητες, όπως η αναγνώριση χρόνου ασφάλισης και η επεξεργασία σημαντικού αριθμού εκκρεμών αιτήσεων συνταξιοδότησης, καθώς μεγάλο μέρος των επικουρικών συντάξεων θα εκδίδεται ψηφιακά και εντός του ίδιου χρονοδιαγράμματος με τις κύριες.

Λοιπές δράσεις που προγραμματίζονται αφορούν στην αναβάθμιση της ακίνητης περιουσίας του e-EFKA, καθώς και στη διαχείριση άυλων απαιτήσεων και ληξιπρόθεσμων οφειλών, τη διαχείριση των φυσικών αρχείων του e-EFKA, κ.λπ..

Κοινωνική αλληλεγγύη και καταπολέμηση της φτώχειας

Ο πληθυσμός που βρίσκεται σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού ανήλθε το έτος **2018** στο **31,8%** (3.348.500 άτομα) του πληθυσμού της Χώρας, παρουσιάζοντας μείωση σε σχέση με το έτος **2017 (34,8%)**.⁹ Μάλιστα, τα νοικοκυριά που βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας εκτιμώνται σε **763.174** σε σύνολο **4.125.263** νοικοκυριών και τα μέλη τους σε **1.954.400** στο σύνολο των **10.542.856** ατόμων του πληθυσμού της Χώρας.

Οι πρόσφατες μεταρρυθμίσεις στο **σύστημα κοινωνικής πρόνοιας** χαρακτηρίζονται ως αποτελεσματικές, διότι συνέβαλαν στη μείωση του ποσοστού φτώχειας και της εισοδηματικής ανισότητας που απειλεί την κοινωνική συνοχή (δείκτης Gini **34,3%** το 2016, **32,3%** το 2018). Το 2018 οι κοινωνικές μεταβιβάσεις εκτός των συντάξεων συνέδραμαν στη μείωση της φτώχειας κατά **20,3%**, με σημαντικότερο μέτρο την εισοδηματική στήριξη των φτωχών νοικοκυριών μέσω του **Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης**. Σημειώνεται ότι πριν τη θέσπιση του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης ο αντίστοιχος αντίκτυπος των κοινωνικών μεταβιβάσεων εκτός των συντάξεων ανέρχονταν μόλις στο **16%**. Σε κάθε περίπτωση, οι επιδόσεις της Ελλάδας βρίσκονται ακόμα μακριά από τον αντίστοιχο μέσο όρο της ΕΕ (**33.2%**).¹⁰

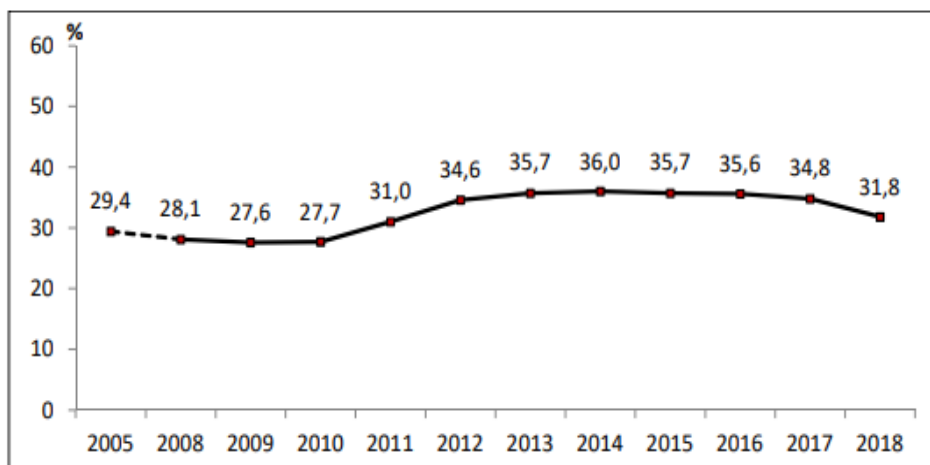
⁸ Βλ. σχ. Κεφ. 2.2.1 του παρόντος παραδοτέου.

⁹ Ελληνική Στατιστική Αρχή (2019): ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ. ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ. Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών: Έτος 2018.

¹⁰ Βλ. σχ. European Commission (2020): Country Report Greece 2020. 2020 European Semester: Assessment of progress on structural reforms, prevention and correction of macroeconomic imbalances, and results of in-depth reviews under Regulation (EU) No 1176/2011.

Σχήμα 4: Ποσοστό πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας ή σε κοινωνικό αποκλεισμό. Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ.

Η κοινωνική κατάσταση βελτιώνεται εν γένει. Ωστόσο, η φτώχεια παραμένει μεταξύ των υψηλότερων στην ΕΕ, τα δε παιδιά και τα άτομα που είναι οικονομικά ενεργά πλήττονται περισσότερο απ' ό,τι τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας.

Πίνακας 6: Πληθυσμός σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικό αποκλεισμό, κατά ομάδες ηλικιών και φύλο: 2018. Πηγή ΕΛΣΤΑΤ.

Ομάδες ηλικιών	Σύνολο πληθυσμού	Γυναίκες	Άνδρες
Σύνολο	31,8	32,6	30,9
0-17	33,3	-	-
18-64	35,0	36,0	34,0
65+	21,3	23,4	18,7

Ο κίνδυνος φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού είναι υψηλότερος στην περίπτωση των ατόμων ηλικίας 18-64 ετών (35,0%). Εκτιμάται ότι το 33,0% των ατόμων ηλικίας 18-64 ετών που βρίσκεται σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικό αποκλεισμό είναι Έλληνες και το 56,5% είναι αλλοδαποί που διαμένουν στην Ελλάδα.

Πίνακας 7: Πληθυσμός σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικό αποκλεισμό, κατά ομάδες ηλικιών και υπηκοότητα: 2018. Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ.

Ομάδες ηλικιών	Υπηκοότητα	%
18-64	Ημεδαποί	33,0
	Αλλοδαποί που διαμένουν στην Ελλάδα	56,5
	Αλλοδαποί χωρών ΕΕ των 28, που διαμένουν στην Ελλάδα	45,0
	Αλλοδαποί εκτός χωρών ΕΕ των 28, που διαμένουν στην Ελλάδα	58,4
18+	Ημεδαποί	29,7
	Αλλοδαποί που διαμένουν στην Ελλάδα	54,7
	Αλλοδαποί χωρών ΕΕ των 28, που διαμένουν στην Ελλάδα	40,8
	Αλλοδαποί εκτός χωρών ΕΕ των 28, που διαμένουν στην Ελλάδα	57,2

Αναγκαία καθίσταται η ανάπτυξη ολοκληρωμένης πολιτικής, ιδίως για τους ηλικιωμένους (δεδομένης της γήρανσης του πληθυσμού), ενώ εξίσου μεγάλη είναι και η ανάγκη για την πρόληψη της ιδρυματοποίησης και την ενίσχυση της μετάβασης από την ιδρυματική φροντίδα στην φροντίδα που βασίζεται στην τοπική κοινότητα και προάγει την ανεξάρτητη ή υποστηριζόμενη διαβίωση για τα άτομα με αναπηρία, και ιδίως τα παιδιά με ή χωρίς αναπηρία και τους ηλικιωμένους. Προς αυτήν την κατεύθυνση εκπονείται η Εθνική Στρατηγική και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την αποϊδρυματοποίηση, που στοχεύει στην ανάπτυξη μιας καθολικής πολιτικής για τη διασφάλιση ενός πλαισίου υποστήριξης ευάλωτων κοινωνικά ομάδων όπως των παιδιών, των παιδιών/ενηλίκων με αναπηρία και των ηλικιωμένων. Σκοπός της είναι να ελαχιστοποιηθεί ο αριθμός των ατόμων που διαβιούν σε κλειστά ιδρύματα και επίσης ο περιορισμός νέων εισαγωγών μέσω της ενίσχυσης των ανοιχτών δομών φροντίδας, Κέντρων Ημέρας, Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης, κ.α.

Στο πλαίσιο αυτό, στον τομέα της **κοινωνικής ένταξης** οι πολιτικές αφορούν, μεταξύ άλλων, στην προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων, των παιδιών, των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων και των υπηκόων τρίτων χωρών και τη βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές και αποτελεσματικές υπηρεσίες, κοινωνικές δομές και κοινωνική προστασία.

1.4 ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΗΔΗ ΥΛΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΚΑΙ ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΡΓΑ (ΕΘΝΙΚΟΥ & ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟΥ ΣΚΕΛΟΥΣ) ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Οι υπηρεσίες και οι εποπτευόμενοι φορείς του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων υλοποιούν έργα σε όλους τους τομείς παρέμβασης, αξιοποιώντας χρηματοδοτικές πηγές τόσο από το εθνικό όσο και από το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος.

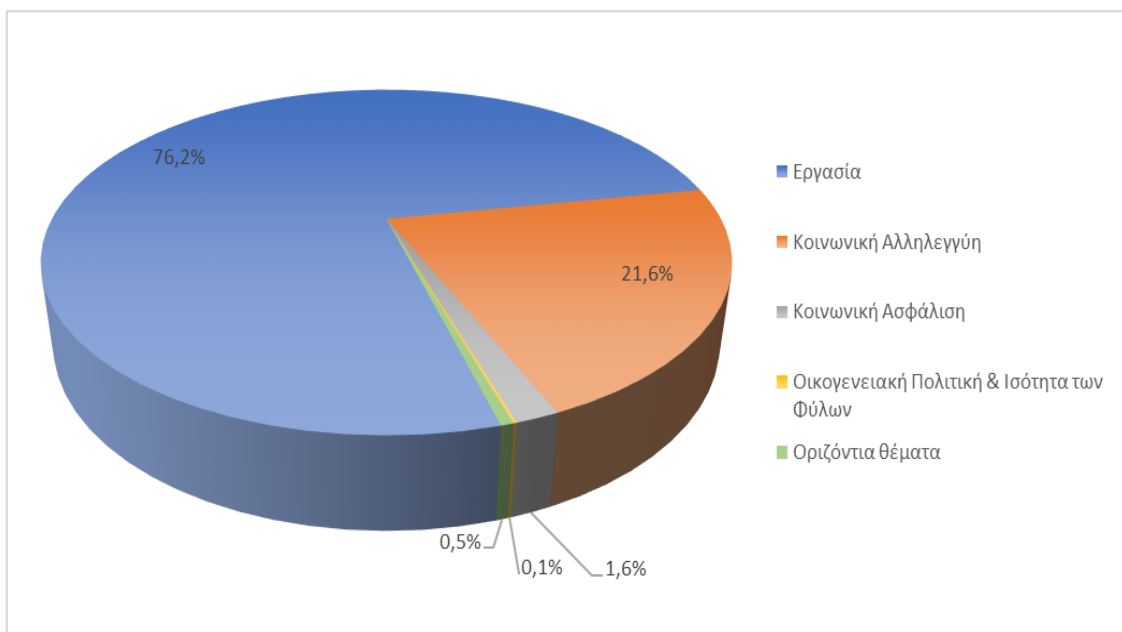
1.4.1 Συγχρηματοδοτούμενο σκέλος

Στο πλαίσιο του **ΕΣΠΑ 2014-2020**, οι υπηρεσίες και οι εποπτευόμενοι φορείς του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων υλοποιούν έργα κυρίως στους **θεματικούς στόχους**:

- ❖ ΘΣ8. Προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων
- ❖ ΘΣ9. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας
- ❖ ΘΣ10. Επένδυση στην εκπαίδευση, τις δεξιότητες και τη διά βίου μάθηση
- ❖ ΘΣ11. Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης.

Όπως προκύπτει από την ανάλυση του προϋπολογισμού και της χρηματοδοτικής βαρύτητας του συνόλου των συγχρηματοδοτούμενων έργων για το έτος **2020**, οι Τομείς Παρέμβασης της «**Εργασίας**» (**76,2%**) και της «**Κοινωνικής Αλληλεγγύης**» (**21,6%**) συγκεντρώνουν αθροιστικά το **97,8%** της χρηματοδότησης, επιβεβαιώνοντας ότι οι επενδύσεις για την **αύξηση της απασχόλησης** και της **μείωσης της ανεργίας**, αλλά και για την **άμβλυση των κοινωνικών ανισοτήτων** και τη **μείωση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού** αποτελούν βασικές προτεραιότητες για το ΥΠΕΚΥΠ. Οι επενδύσεις αυτές αναμένεται να συμβάλλουν με θετικό πρόσημο πρωτίστως στα μεγέθη της απασχόλησης και στην ενδυνάμωση της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Σχήμα 5: Χρηματοδοτική βαρύτητα Τομέων Παρέμβασης Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, στο πλαίσιο του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΠΔΕ

Από τις υλοποιούμενες δράσεις στον Τομέα Παρέμβασης «**Εργασία**» τα αναμενόμενα αποτελέσματα είναι η αύξηση της απασχόλησης, ειδικά των νέων, και σε επιλεγμένους κλάδους και τομείς της οικονομίας, η αναβάθμιση και πιστοποίηση επαγγελματικών προσόντων του ανθρώπινου δυναμικού σε αντικείμενα που ανταποκρίνονται στις τρέχουσες ανάγκες της αγοράς εργασίας και η εν γένει υποστήριξη της αγοράς εργασίας και των επιχειρήσεων, μέσα από τη θέσπιση, εφαρμογή και παρακολούθηση συστημάτων, κανόνων και αρχών. Ενδεικτικές δράσεις στον Τομέα Παρέμβασης «Εργασία» είναι οι εξής:

- Προώθηση της απασχόλησης μέσω προγραμμάτων κοινωφελούς χαρακτήρα σε Δήμους, Περιφέρειες, Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφερειών
- Προγράμματα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση ανέργων νέων
- Προγράμματα κατάρτισης και πιστοποίησης ανέργων σε επιλεγμένους κλάδους της οικονομίας
- Εξατομικευμένη υποστήριξη εργαζομένων για την προσαρμογή στις αλλαγές του οικονομικού περιβάλλοντος
- Ολοκληρωμένη παρέμβαση ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού και καταπολέμησης της ανεργίας στον κλάδο της εφοδιαστικής αλυσίδας (Logistics) και του εξαγωγικού εμπορίου
- Συμβουλευτική υποστήριξη, κατάρτιση, πιστοποίηση και προώθηση στην απασχόληση Ανέργων Νέων 25-29 ετών στον κλάδο Τεχνολογιών, Πληροφορικής και Επικοινωνιών
- Προγράμματα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας για νέους 18-29 ετών
- Δράσεις μαθητείας / πρακτικής Άσκησης στις ΕΠΑΣ του ΟΑΕΔ
- Θεσμική και επιχειρησιακή ενδυνάμωση των κοινωνικών εταίρων
- Υποστήριξη της λειτουργίας και αναβάθμιση του μηχανισμού διάγνωσης αναγκών της αγοράς εργασίας
- Επιταγή εισόδου για νέους σε ιδιωτικές επιχειρήσεις για απόκτηση εργασιακής εμπειρίας

Τα **βασικά χρηματοδοτικά προγράμματα** των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων του Τομέα Παρέμβασης «**Εργασία**» είναι:

- ΕΠ Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού – Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020
- ΕΠ Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία 2014-2020
- Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση
- Λοιπά ευρωπαϊκά προγράμματα (πχ. EaSi-Progress)

Από τις υλοποιούμενες δράσεις στον Τομέα Παρέμβασης «**Κοινωνική Αλληλεγγύη**» τα αναμενόμενα αποτελέσματα εκτιμάται ότι θα συμβάλλουν στην ενίσχυση της κοινωνικής ενσωμάτωσης ατόμων που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, στην ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής και στη μείωση του αριθμού των ατόμων που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού.

Στο πλαίσιο αυτό το ΥΠΕΚΥΠ, οι αρμόδιες υπηρεσίες και οι εποπτευόμενοι φορείς υλοποιούν παρεμβάσεις τόσο για την ανάπτυξη εργαλείων, συστημάτων και μηχανισμών σχεδιασμού, εφαρμογής και παρακολούθησης κοινωνικών πολιτικών, όσο και για την άμεση ωφέλεια των ατόμων που προέρχονται από ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού.

Ένα βασικό χρηματοδοτικό πρόγραμμα που αξιοποιείται για υλοποίηση δράσεων άμεσης ωφέλειας στους δικαιούχους είναι το **Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (TEBA)**, το οποίο

υποστηρίζει τη διανομή τροφίμων και βασικών υλικών αγαθών και περιλαμβάνει συνοδευτικά μέτρα τα οποία στοχεύουν στην κοινωνική ενσωμάτωση των ωφελουμένων. Οι δράσεις αυτές υλοποιούνται στο σύνολο της χώρας, σε επιλεγμένες περιοχές, με δικαιούχους τις Περιφέρειες.

Για την προώθηση της κοινωνικής αλληλεγγύης υλοποιούνται δράσεις για τη βελτίωση του σχεδιασμού, του συντονισμού, της παρακολούθησης και της αξιολόγησης των παρεμβάσεων κοινωνικής πρόνοιας, με γνώμονα τη χάραξη και άσκηση **εμπειρικά τεκμηριωμένης δημόσιας πολιτικής (evidence based policy)** και απώτερο στόχο τη μέγιστη δυνατή ωφέλεια των πραγματικών αναγκών των ομάδων στόχου. Ενδεικτικά έργα σε αυτή την κατηγορία είναι:

- **Εθνικός Μηχανισμός** συντονισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης των πολιτικών κοινωνικής ένταξης και κοινωνικής συνοχής
- Σχεδιασμός & ανάπτυξη του **Γεωπληροφοριακού Συστήματος** του Εθνικού Μηχανισμού συντονισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης των πολιτικών κοινωνικής ένταξης και κοινωνικής συνοχής και παραγωγική λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος του ΚΕΑ
- Κέντρα Στήριξης της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας
- Ανάπτυξη του Εθνικού Σημείου Επαφής για την Κοινωνική Ένταξη των **Ρομά**
- Σύσταση και λειτουργία σταθερού σημείου αναφοράς υπό τη μορφή «help desk» (Γραφείο Πληροφόρησης)
- Ενίσχυση του θεσμού της επαγγελματικής επιτροπείας ασυνόδευτων ανηλίκων
- Παρατηρητήριο Θεμάτων ΑμεΑ
- Δημιουργία εργαλείων και ορισμός διαδικασιών για την καταγραφή των αστέγων
- Ενίσχυση του **Εθνικού Μηχανισμού αναφοράς** για την προστασία θυμάτων εμπορίας ανθρώπων

Για τον Τομέα Παρέμβασης «**Κοινωνική Ασφάλιση**» εκτιμάται ότι τα υλοποιούμενα έργα θα έχουν ως αποτέλεσμα τον πλήρη διοικητικό και επιχειρησιακό εκσυγχρονισμό του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, με κύριο δικαιούχο τον e-ΕΦΚΑ και κύρια έμφαση στον ψηφιακό μετασχηματισμό των κεντρικών λειτουργιών και των παρεχόμενων προς τον πολίτη υπηρεσιών. Ενδεικτικά έργα που αναμένεται να συμβάλλουν σε αυτό το αποτέλεσμα είναι:

- Ανάπτυξη συστημάτων και εφαρμογών, υπηρεσίες ψηφιοποίησης, παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών για την υποστήριξη της άμεσης απονομής σύνταξης στο σύνολο των ασφαλισμένων του e-ΕΦΚΑ
- Κρίσιμες μηχανογραφικές εφαρμογές για την έναρξη λειτουργίας του e-ΕΦΚΑ και εξυπηρέτηση ασφαλισμένων
- Καταπολέμηση της Εισφοροδιαφυγής και Εισφοροαποφυγής στον e-ΕΦΚΑ
- Υλοποίηση του συστήματος ηλεκτρονικής ανταλλαγής πληροφοριών κοινωνικής ασφάλισης (EESSI) στην Ελλάδα
- Πληροφοριακό Σύστημα του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης
- Οικονομική Μεταρρύθμιση των ΦΚΑ και Βελτιστοποίηση του Μηχανισμού Διαχείρισης και Ελέγχου των Οικονομικών Πόρων τους για τη Διασφάλιση της Βιωσιμότητας του Ασφαλιστικού Συστήματος
- Ανάπτυξη ψηφιακού περιβάλλοντος ενοποιημένων υπηρεσιών και διαλειτουργικότητας ΕΤΕΑΕΠ

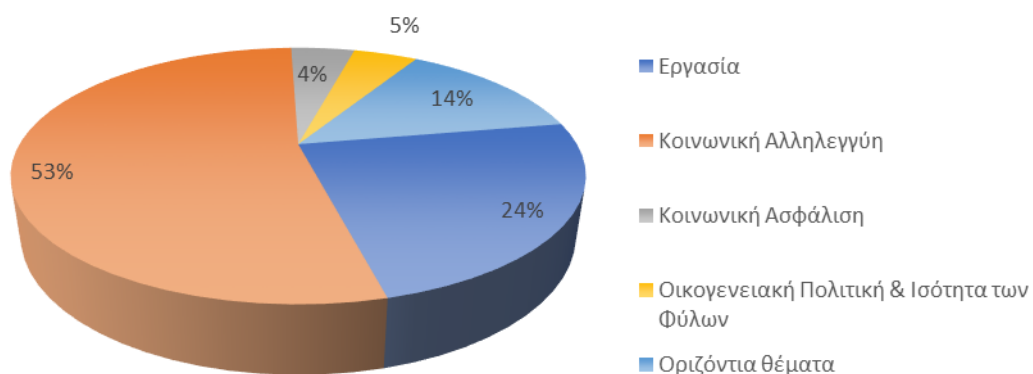

Ο Τομέας Παρέμβασης «**Οικογενειακή Πολιτική & Ισότητα των Φύλων**» υλοποιεί έργα με στόχο τη βελτίωση της ισότητας των φύλων στους χώρους εργασίας και την αγορά εργασίας γενικότερα, την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και την εν γένει παρακολούθηση των εξελίξεων και τάσεων στην εφαρμογή των πολιτικών για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών σε όλους τους τομείς. Με βάση τα υλοποιούμενα έργα οι βασικές παρεμβάσεις είναι:

- Ενδυνάμωση επαγγελματιών και προσφυγικών κοινοτήτων για τον εντοπισμό, την αντιμετώπιση και την αποτροπή της σεξουαλικής και έμφυλης βίας στην Ελλάδα.
- Πιλοτικές εμπειρίες με σκοπό τη βελτίωση της ισότητας των φύλων στους ερευνητικούς οργανισμούς
- Αντιμετώπιση του συνταξιοδοτικού χάσματος μεταξύ των δύο φύλων στην Ελλάδα
- Προώθηση της συμφιλίωσης οικογενειακής με επαγγελματική ζωή και καλύτερη κατανομή φροντίδας μεταξύ ανδρών και γυναικών
- Απόλυση και δυσμενή μεταχείριση των γυναικών στον ελληνικό εργασιακό χώρο: υιοθέτηση ολοκληρωμένης και συστημικής προσέγγισης της παρέμβασης
- Οριζόντιες παρεμβάσεις εθνικής εμβέλειας για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών
- Πρόληψη και καταπολέμηση του σεξισμού και των διακρίσεων σε θέματα ταυτότητας φύλου

Όπως αποτυπώνεται και στο Σχήμα που ακολουθεί, περίπου το **53%** (47 φορές σε σύνολο 88) των φορέων υλοποιούν έργα του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΠΔΕ στο πλαίσιο του Τομέα Παρέμβασης «Κοινωνική Αλληλεγγύη», ενώ ακολουθούν οι Τομείς Παρέμβασης «Εργασία», «Οριζόντια Θέματα» και «Κοινωνική Ασφάλιση» και «Οικογενειακή Πολιτική & Ισότητα των Φύλων».

Σχήμα 6: Συμμετοχή Φορέων Υλοποίησης ανά Τομέα Παρέμβασης, στο πλαίσιο του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΠΔΕ

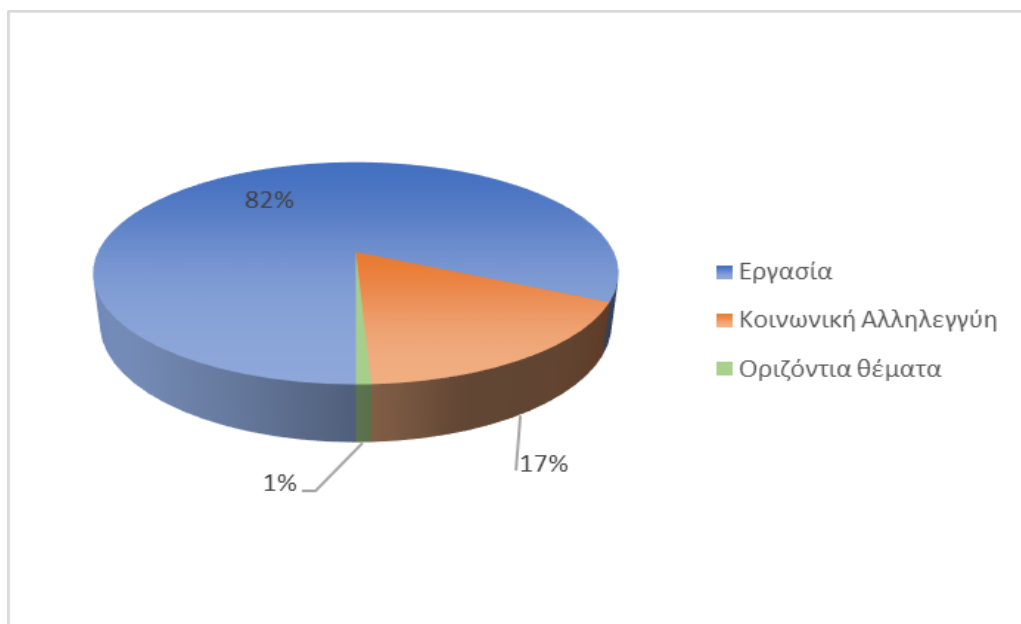

1.4.2 Εθνικό σκέλος

Κατά αντιστοιχία με τα έργα του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΠΔΕ, παρατηρούμε πως και η χρηματοδοτική βαρύτητα των έργων που χρηματοδοτήθηκαν από το εθνικό ΠΔΕ κατά το έτος 2020 κατευθύνθηκε στα έργα του Τομέα Παρέμβασης «**Εργασία**», ο οποίος συγκεντρώνει το **82%** της χρηματοδότησης (44,340 εκ. €). Υπογραμμίζεται ότι τα υλοποιούμενα έργα του Τομέα Παρέμβασης «Εργασία» εξυπηρετούν τη συνολική στρατηγική του ΥΠΕΚΥΠ για αύξηση της απασχόλησης και μείωση της ανεργίας και ως εκ τούτου τελούν σε συμπληρωματικότητα με τα έργα του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους.

Σχήμα 7: Χρηματοδοτική βαρύτητα Τομέων Παρέμβασης Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, στο πλαίσιο του εθνικού σκέλους του ΠΔΕ

Τα έργα του εν λόγω τομέα υποστηρίζουν κυρίως την προώθηση στην απασχόληση για ανέργους μέσα από προγράμματα κοινωφελούς χαρακτήρα, την υλοποίηση στοχευμένων παρεμβάσεων για την εφαρμογή ειδικών κοινωνικών μέτρων στο ανθρώπινο δυναμικό προβληματικών επιχειρήσεων και την επιχορήγηση ειδικών και κατά περίπτωση επιδομάτων ανεργίας, μετεγκατάστασης κ.λπ. για επιλεγμένες κοινωνικές ομάδες.

Στον τομέα της **Κοινωνικής Αλληλεγγύης**, όπου συγκεντρώνονται το **17%** του π/υ του Εθνικού σκέλους του ΠΔΕ, καταγράφονται παρεμβάσεις ενίσχυσης των υποδομών (κτιριακά, εξοπλισμός, κ.λπ) κοινωνικών ιδρυμάτων και φορέων που δραστηριοποιούνται στο πεδίο παροχής κοινωνικών υπηρεσιών και δράσεις για την ενδυνάμωση της διοικητικής και επιχειρησιακής ικανότητας των κοινωνικών δομών άμεσης αντιμετώπισης της φτώχειας. Οι εν λόγω παρεμβάσεις συμπληρώνουν τις αντίστοιχες παρεμβάσεις του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους και εξυπηρετούν από κοινού την ευρύτερη στρατηγική του ΥΠΕΚΥΠ για άμβλυση των κοινωνικών ανισοτήτων και μείωση του κινδύνου φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού για τα άτομα που προέρχονται από ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού.

2. Η ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2025

2.1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΟΜΕΑ

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων έχει θέσει ως προτεραιότητα για την αγορά εργασίας και την απασχόληση την εξασφάλιση ποιοτικής και αξιοπρεπούς εργασίας για όλους. Η στρατηγική του τομέα ευθύνης του ΥΠΕΚΥΠ διαμορφώνεται συνεκτιμώντας τις τρέχουσες προκλήσεις των κοινωνικών συνεπειών της πρωτόγνωρης πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 καθώς και τις ευρωπαϊκές δεσμεύσεις και υποχρεώσεις της χώρας για συνέχιση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και αποτυπώνεται στο κάτωθι σχήμα 8.

Στρατηγική Επιλογή 1: Διασφάλιση κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης
Στρατηγική Επιλογή 2: Υψηλότερο διαθέσιμο εισόδημα για όλους
Στρατηγική Επιλογή 3: Νέο κοινωνικό συμβόλαιο κράτους-εργαζομένων-επιχειρήσεων

Στόχοι

- Αντιμετώπιση Δημογραφικού - Στήριξη Οικογένειας
- Βιώσιμο ασφαλιστικό/συνταξιοδοτικό σύστημα
- Περισσότερες προοπτικές και ασφάλεια για τους εργαζόμενους
- Αύξηση των μισθών ιδιωτικού τομέα με βάση την πραγματική πορεία της οικονομίας
- Μείωση της επιβάρυνσης από φόρους και εισφορές για μισθωτούς, ελεύθερους επαγγελματίες και αγρότες
- Εργαζόμενοι συμμετοχοί στην επιτυχία των επιχειρήσεων
- Στήριξη των ανέργων και ταχεία επιστροφή τους στην αγορά εργασίας
- Αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού
- Βελτίωση της ποιότητας ζωής των ατόμων με αναπηρία

Άμεσες Κυβερνητικές Προτεραιότητες / Δράσεις

- Ολοκληρωμένο πλέγμα παρεμβάσεων για τη στήριξη της ελληνικής οικογένειας και την αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος της χώρας.
- Αναδιάρθρωση ασφαλιστικού/συνταξιοδοτικού συστήματος με την εισαγωγή συστήματος τριών πυλώνων. Σταδιακή μείωση των ασφαλιστικών εισφορών κύριας σύνταξης από το 20% στο 15% εντός της 4ετίας.
- Συσχέτιση του κατώτατου μισθού με τον ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας.
- Ενίσχυση των ελέγχων του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας με αξιοποίηση σύγχρονων πληροφοριακών συστημάτων και εργαλείων για την αποτελεσματικότερη προστασία των εργαζομένων.
- Διαμόρφωση Λευκού Μητρώου Επιχειρήσεων, που θα επιβραβεύει με χαμηλότερες εισφορές τις επιχειρήσεις που είναι ασφαλιστικά συνεπείς και σέβονται τους εργαζομένους τους και την εργατική νομοθεσία.
- Κίνητρα για επιχειρήσεις που προσφέρουν περισσότερες παροχές στους εργαζομένους τους.
- Αναβάθμιση της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας του ΟΑΕΔ και αύξηση του προϋπολογισμού κατά Euro 200 εκ. επιπλέον το χρόνο για τα επιδόματα ανεργίας με επανακαθορισμό των κριτηρίων απονομής.
- Ενίσχυση του θεσμού του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος με αύξησή του στο 1 δισ. ευρώ ετησίως, καλύπτοντας 800.000 πολίτες μας.
- Κατάρτιση ενός Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τη στήριξη των ατόμων με αναπηρία.
- Ενδεικτικά συμπεφωνημένα μέτρα της προηγούμενης κυβέρνησης στο πλαίσιο της Ενισχυμένης Εποπτείας από τους Θεσμούς.
- Μετατροπή του ΕΦΚΑ σε μοναδικό φορέα παροχής συντάξεων.
- Εφαρμογή του σχεδίου δράσης για την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας.
- Εφαρμογή των τριών πυλώνων του Κοινωνικού Επιδόματος Αλληλεγγύης.

Σχήμα 8: Στρατηγικές επιλογές, στόχοι και δράσεις του ΥΠΕΚΥΠ

Οι στρατηγικές επιλογές, οι στόχοι και οι άμεσες κυβερνητικές προτεραιότητες που παρουσιάστηκαν πιο πάνω, διαμορφώνουν και συγκροτούν τη **συνολική στρατηγική του ΥΠΕΚΥΠ**, η οποία θα υλοποιηθεί κυρίως με την αξιοποίηση χρηματοδοτικών πόρων από τα **Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία**, συνεπικουρούμενη με την αξιοποίηση εθνικών πόρων, μέσω του **Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης**.

Με γνώμονα, συνεπώς, τον καλύτερο δυνατό συντονισμό και την επίτευξη συνεργειών και συμπληρωματικότητας μεταξύ ευρωπαϊκών και εθνικών πόρων, η μεσοπρόθεσμη αναπτυξιακή στρατηγική του **Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων** συνδέεται με την ευρύτερη στρατηγική του ΥΠΕΚΥΠ και προκύπτει από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης και των βασικών αναπτυξιακών αναγκών που προαναφέρθηκαν.

Εντός των ορίων αυτών, η αναπτυξιακή στρατηγική του ΤΠΑ στοχεύει στην άμεση αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών συνεπειών της εξάπλωσης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 με την προώθηση πρωτοβουλιών και δράσεων για την αντιμετώπιση της ανεργίας, τη δημιουργία βιώσιμης απασχόλησης, τη σύνδεση του συστήματος συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης με την αγορά εργασίας, την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και την υποστήριξη της ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας.

Η αναπτυξιακή στρατηγική του ΥΠΕΚΥΠ στοιχίζεται ως εκ τούτου με τους Αναπτυξιακούς Στόχους «**Έξυπνη Ανάπτυξη**» και «**Κοινωνική Ανάπτυξη**» του ΕΠΑ, οι οποίοι συνάδουν με την ευρύτερη στρατηγική και τους στόχους του ΥΠΕΚΥΠ για την περίοδο 2021-2025.

Αναπτυξιακός Στόχος: Έξυπνη ανάπτυξη

Σύμφωνα με τον Δείκτη «Digital Economy & Society Index – DESI», για το 2019 η Ελλάδα κατατάσσεται 26η στο σύνολο των 28 κρατών μελών της ΕΕ. Για την αντιμετώπιση της πρόκλησης αυτής προκρίνονται δράσεις προώθησης της ψηφιακής οικονομίας και επιχειρηματικότητας, αλλά και δράσεις ανάπτυξης των ψηφιακών ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, αξιοποιώντας την υφιστάμενη τεχνογνωσία και εμπειρία. Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση στην Ελλάδα, αν και έχει βελτιωθεί ελαφρώς σε σχέση με τα προηγούμενα έτη, εξακολουθεί να υπολείπεται κατά πολύ του μέσου όρου της ΕΕ (Ελλάδα: 46,9 και ΕΕ: 62,9).

Συνεκτιμώντας τις δεσμεύσεις της χώρας απέναντι στην ΕΕ (πχ. e-ΕΦΚΑ) προκύπτει, ως προτεραιότητα, η συνέχιση και επίσπευση των μεταρρυθμίσεων για τον εκσυγχρονισμό των δημόσιων υπηρεσιών και την ανάπτυξη ολοκληρωμένων λύσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, που θα βελτιώσουν τη σχέση κράτους - πολίτη και κράτους - επιχειρήσεων. Η ψηφιακή διασύνδεση των υπηρεσιών και των εποπτευόμενων φορέων του ΥΠΕΚΥΠ, η διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων, καθώς και η αύξηση παροχής διαδικτυακών δημόσιων υπηρεσιών προς τον πολίτη και τις επιχειρήσεις αποτελούν βασικές προτεραιότητες για την περίοδο 2021-2025.

Ειδική μέριμνα θα δοθεί επίσης στην ανάπτυξη κανόνων και στη θέσπιση θεσμικού πλαισίου για την τηλεργασία, ως μια πρακτική εξ αποστάσεως εργασίας που αναδείχθηκε προσφάτως με αφορμή την πανδημία της νόσου COVID-19, προωθώντας τον πλήρη σεβασμό των εργασιακών δικαιωμάτων, την τήρηση ωραρίου, τον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής του τηλεεργαζομένου, την κάλυψη του κόστους

εξοπλισμού από τον εργοδότη, την καθιέρωση ενός συστήματος ελέγχου τηλεργασίας σύμφωνου με τη νομοθεσία περί προσωπικών δεδομένων, κ.α. Αντίστοιχες πρωτοβουλίες θα σχεδιασθούν και θα υλοποιηθούν με στόχο την αξιοποίηση των ωφελειών της τηλεργασίας για τους υπαλλήλους του ΥΠΕΚΥΠ, όταν κατ' εξαίρεση συντρέχουν λόγοι δημόσιας υγείας ή σε περίπτωση κινδύνου υγείας. Πρόσφατη έρευνα που διενήργησε το **EUROFOUND** έδειξε ότι **37%** των εργαζομένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση κατέφυγαν στην αναγκαία λύση της τηλεργασίας λόγω της πανδημίας του COVID-19, ενώ πιο πριν εργαζόνταν διά ζώσης στον χώρο της επιχείρησης. Στην Ελλάδα, το ποσοστό αυτό διαμορφώθηκε στο 26%, κατατάσσοντας τη χώρα μας στην προτελευταία θέση ανάμεσα στις 27 χώρες της ΕΕ.¹¹

Αναπτυξιακός Στόχος: Κοινωνική ανάπτυξη

Ανεργία – απασχόληση: Η κεφαλαιοποιημένη εμπειρία και τεχνογνωσία του ΥΠΕΚΥΠ από την εφαρμογή ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης για την αντιμετώπιση της ανεργίας και την ενίσχυση της απασχόλησης την περίοδο της δημοσιονομικής κρίσης αποτελούν ισχυρή παρακαταθήκη για τη διαχείριση της κρίσης στην αγορά εργασίας που προκλήθηκε από την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19. Ομοίως, η εμπειρία από την υλοποίηση παρεμβάσεων μέσω του Εθνικού Σχεδίου Δράσης Εγγύησης για τη Νεολαία αναμένεται να συμβάλλει στην προώθηση των νέων στην αγορά εργασίας.

Κοινωνική Ασφάλιση και αδήλωτη εργασία: Η αναδιάρθρωση του ασφαλιστικού/συνταξιοδοτικού συστήματος με την εισαγωγή συστήματος τριών πυλώνων και η σταδιακή μείωση των ασφαλιστικών εισφορών κύριας σύνταξης συνιστούν σημαντική προτεραιότητα. Επιπλέον, η ψηφιοποίηση του e-ΕΦΚΑ θα υποστηρίξει την επιτάχυνση της απονομής των συντάξεων. Ήδη, προς αυτή την κατεύθυνση έχει δρομολογηθεί η επίσπευση της υλοποίησης του αναθεωρημένου Σχεδίου Δράσης του e-ΕΦΚΑ. Η καταπολέμηση της αδήλωτης και μερικώς δηλωμένης εργασίας, η οποία αποτελεί άλλωστε εθνική δέσμευση στο πλαίσιο της ενισχυμένης εποπτείας, έχει ήδη επιφέρει θετικά αποτελέσματα, ωστόσο προκρίνονται ως σημαντικές οι δράσεις για την επέκταση των επιθεωρήσεων του ΣΕΠΕ, τη βελτίωση των τεχνολογικών υποδομών και τη συνεχή αναβάθμιση του συστήματος ΕΡΓΑΝΗ.

Προσαρμοστικότητα εργαζομένων και αυταπασχολούμενων: Η αναβάθμιση του επαγγελματικού προφίλ εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων στοχεύει στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων. Η σχετικά χαμηλή συμμετοχή των εργαζομένων σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης, η έλλειψη επαρκών ψηφιακών ικανοτήτων και η συνακόλουθη αδυναμία αξιοποίησης των πλεονεκτημάτων των ΤΠΕ για καινοτομία, εξωστρέφεια και δημιουργικότητα, αποτελούν πεδία παρέμβασης.

Κοινωνική αλληλεγγύη και αντιμετώπιση φτώχειας: Οι πρόσφατες μεταρρυθμίσεις στο σύστημα κοινωνικής πρόνοιας συνέβαλαν στη μείωση του ποσοστού φτώχειας και της εισοδηματικής ανισότητας (δείκτης Gini 34,3% το 2016, 32,3% το 2018), με σημαντικότερο μέτρο την εισοδηματική στήριξη των φτωχών νοικοκυριών μέσω του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης (ΚΕΑ). Βασική προτεραιότητα αποτελεί η πλήρης ενεργοποίηση των τριών πυλώνων του ΚΕΑ. Η κατάρτιση ενός Εθνικού Σχεδίου Δράσης εντός του έτους 2020 για την αποϊδρυματοποίηση και την στήριξη των ΑμεΑ

¹¹ EUROFOUND (2020): Living, working and COVID-19. First findings – April 2020. Online κείμενο: https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef20058en.pdf, τελευταία προσπέλαση στις 04/08/2020.

με στόχο την προώθηση της αυτόνομης διαβίωσης, αλλά και η εφαρμογή του νέου συστήματος αξιολόγησης της αναπηρίας οριοθετούν το πεδίο παρέμβασης για την κοινωνική ένταξη και προσβασιμότητα των ΑμεΑ.

Ισότητα φύλων: Η προώθηση πολιτικών ίσης μεταχείρισης και ίσων ευκαιριών των φύλων αποτελεί διαχρονική πρόκληση. Σήμερα λειτουργούν σαράντα ένα (41) Συμβουλευτικά Κέντρα, είκοσι (20) Ξενώνες και τηλεφωνική γραμμή 24ωρης εξυπηρέτησης SOS 15900 για την στήριξη των γυναικών. Η Εκπόνηση Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Οικογενειακή Πολιτική και την Ισότητα των Φύλων 2021-2023 αναμένεται να ολοκληρωθεί μέσα στο έτος 2020. Σημαντικές πρωτοβουλίες είναι η εφαρμογή της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας, η επιβράβευση επιχειρήσεων για την ανάπτυξη δράσεων προώθησης της ισότητας των φύλων, η καθιέρωση της άδειας πατρότητας και η σύσταση Δημοτικών και Περιφερειακών Επιτροπών Ισότητας.

Αντιμετώπιση δημογραφικού και στήριξη οικογένειας: Η γήρανση του πληθυσμού και η συρρίκνωση της οικογένειας απειλούν τόσο την κοινωνική συνοχή όσο και την αναλογία εργαζόμενων/συνταξιούχων. Βασική πρόκληση αποτελεί η στήριξη της ελληνικής οικογένειας και η αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος της χώρας, με εμβληματική δράση την επιδότηση γέννησης παιδιού, η οποία θεσπίστηκε με νόμο του ΥΠΕΚΥΠ τον Ιανουάριο 2020.

2.2 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ

Βασική επιλογή του ΤΠΑ του Υπουργείου αποτελεί η επίσπευση των μεταρρυθμίσεων για τον ψηφιακό μετασχηματισμό των δημόσιων υπηρεσιών και φορέων για την προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, ως οριζόντιες παρεμβάσεις. Παράλληλα, η στρατηγική στόχευση και οι επενδύσεις του ΥΠΕΚΥΠ προκύπτουν σε μεγάλο βαθμό από τις τρέχουσες δεσμεύσεις της χώρας για συνέχιση των μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο της ενισχυμένης εποπτείας.

Προτεραιότητα, επίσης, αποτελεί η εμπροσθοβαρής υλοποίηση των δράσεων τα πρώτα έτη της προγραμματικής περιόδου, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις της παρατεταμένης ύφεσης, ιδιαίτερα στον τομέα της απασχόλησης λόγω και της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19.

Η ανωτέρω στρατηγική θα υλοποιηθεί μέσα από τέσσερις (4) Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους (ΕΑΣ) και τους επιμέρους στόχους τους:

1. ΕΑΣ1: Ενίσχυση ηλεκτρονικής διακυβέρνησης δημόσιας διοίκησης

- ❖ Εκσυγχρονισμός δημόσιας διοίκησης
- ❖ Ανάπτυξη ή αναβάθμιση συστημάτων, εφαρμογών και υπηρεσιών ΤΠΕ που χρησιμοποιούν οι φορείς του δημοσίου τομέα

2. ΕΑΣ2: Βελτίωση προοπτικών απασχόλησης και ανάπτυξης δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού

- ❖ Ενίσχυση της πρόσβασης των ατόμων που αναζητούν εργασία και των μη ενεργών οικονομικά ατόμων στην απασχόληση
- ❖ Προώθηση της συμμετοχής των γυναικών και της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών στην αγορά εργασίας
- ❖ Στήριξη της προσαρμογής στις ανάγκες της αγοράς εργασίας
- ❖ Αναβάθμιση γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων του εργατικού δυναμικού και προώθηση ευέλικτων δυνατοτήτων μάθησης

3. ΕΑΣ3: Βελτίωση της ποιότητας ζωής των ατόμων με αναπηρία

- ❖ Βελτίωση των δομών και διεύρυνση των υπηρεσιών στήριξης των ατόμων με αναπηρία με στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών

4. ΕΑΣ4: Διασφάλιση κοινωνικής συνοχής - Καταπολέμηση της φτώχειας και των διακρίσεων

- ❖ Βελτίωση των όρων πρόσβασης των ευπαθών ομάδων σε κοινωνικά αγαθά και υπηρεσίες
- ❖ Βελτίωση των δομών και διεύρυνση των υπηρεσιών στήριξης των ευπαθών ομάδων με στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών
- ❖ Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων και των παιδιών

2.3 ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΕΠΑ

Η επιλογή των ειδικών αναπτυξιακών στόχων πραγματοποιήθηκε λαμβάνοντας υπόψη το σχέδιο ανάπτυξης της χώρας για την παραγωγική ανάταξη και την κοινωνική συνοχή, την αποτελεσματικότητα των πολιτικών, καθώς και τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί από τη χώρα για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

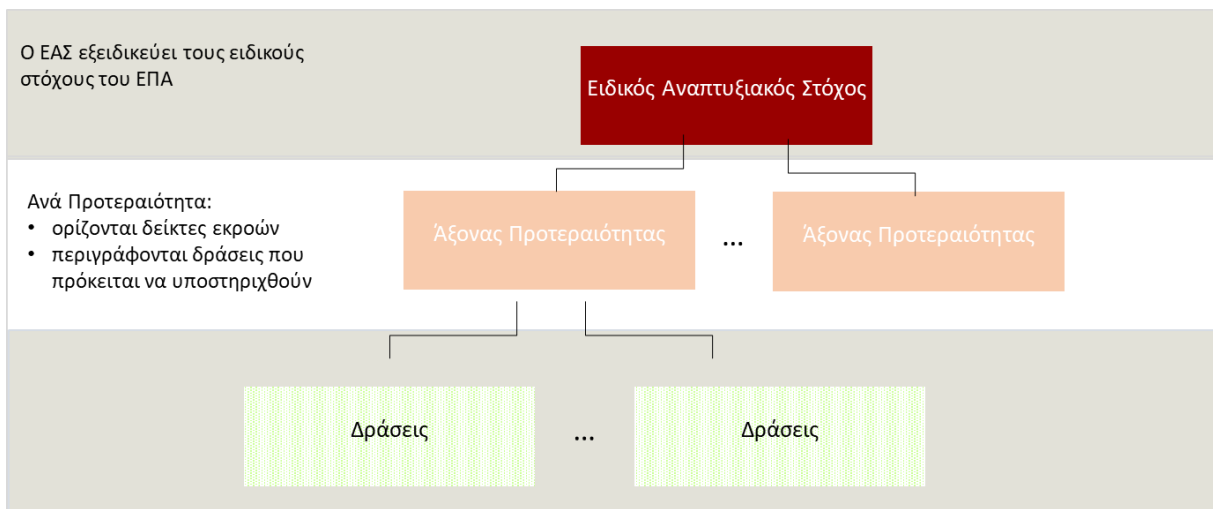
Πίνακας 8: Αντιστοίχιση με αναπτυξιακούς στόχους και ειδικούς στόχους ΕΠΑ

Αναπτυξιακός στόχος ΕΠΑ	Ειδικός στόχος ΕΠΑ	Ειδικός αναπτυξιακός στόχος ΤΠΑ	Αιτιολόγηση επιλογής
Έξυπνη ανάπτυξη	Ψηφιακός μετασχηματισμός	Ενίσχυση ηλεκτρονικής διακυβέρνησης δημόσιας διοίκησης	<ul style="list-style-type: none">• Ανάγκη εκπλήρωσης υποχρεώσεων που προέρχονται από δεσμεύσεις της χώρας• Εκσυγχρονισμός δημόσιας διοίκησης
Κοινωνική ανάπτυξη	Απασχόληση	Βελτίωση προοπτικών απασχόλησης και ανάπτυξης δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού	<ul style="list-style-type: none">• Αντιμετώπιση της ανεργίας.• Ενίσχυση της απασχόλησης των ανέργων, στην ένταξη/επανεένταξή τους στην αγορά εργασίας.

Αναπτυξιακός στόχος ΕΠΑ	Ειδικός στόχος ΕΠΑ	Ειδικός αναπτυξιακός στόχος ΤΠΑ	Αιτιολόγηση επιλογής
			<ul style="list-style-type: none">• Ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών στην αγορά εργασίας• Ανάγκη ανάπτυξης δεξιοτήτων των εργαζομένων που θα υποστηρίζουν τα νέα οργανωτικά και παραγωγικά μοντέλα των επιχειρήσεων τα οποία θα αναπτύσσονται στη βάση των νέων αναπτυξιακών απαιτήσεων.
	Κοινωνική συνοχή	Βελτίωση της ποιότητας ζωής των ατόμων με αναπηρία	<ul style="list-style-type: none">• Συμπλήρωση/αναβάθμιση υποδομών κοινωνικής φροντίδας των ΑμεΑ.
	Κοινωνική συνοχή	Διασφάλιση κοινωνικής συνοχής - Καταπολέμηση της φτώχειας και των διακρίσεων	<ul style="list-style-type: none">• Ανάγκη καταπολέμησης διακρίσεων και προώθησης της ισότητας των ευκαιριών των ευάλωτων και λοιπών ομάδων του πληθυσμού (εργαζόμενοι με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα, ανασφάλιστοι, πρόσφυγες και μετανάστες κ.λπ.), με στόχο την κοινωνική ενσωμάτωση.• Ομαλή ενσωμάτωση των υπηκόων τρίτων χωρών που αιτούνται άσυλο στην Χώρα• Ενίσχυση του συστήματος κοινωνικής προστασίας.

Η διάρθρωση και η προτεινόμενη δομή του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης αποτυπώνονται στο κάτωθι σχήμα.

Σχήμα 9: Δομή Προγράμματος Ανάπτυξης ΥΠΕΚΥΠ

Με βάση τα ανωτέρω, η αρχιτεκτονική δομή του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης αποτυπώνεται στο κάτωθι σχήμα.

Σχήμα 10: Αρχιτεκτονική Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του ΥΠΕΚΥΠ.

2.4 ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

Οι Ειδικοί Αναπτυξιακοί Στόχοι του ΤΠΑ του ΥΠΕΚΥΠ εξυπηρετούνται μέσω **επτά (7)** Αξόνων Προτεραιότητας (ΑΠ), πλέον του Άξονα της Τεχνικής Βοήθειας. Οι εν λόγω ΑΠ παρουσιάζονται στον επόμενο πίνακα σε αντιστοίχιση με τους Αναπτυξιακούς Στόχους και τις σχετικές προτεραιότητες.

Πίνακας 9: Αντιστοίχιση Αναπτυξιακών Στόχων ΕΠΑ, προτεραιοτήτων και Αξόνων Προτεραιότητας.

Αναπτυξιακός Στόχος ΕΠΑ	Προτεραιότητα ΕΠΑ	Άξονας Προτεραιότητας ΤΠΑ ΥΠΕΚΥΠ
Έξυπνη Ανάπτυξη	Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση	ΑΠ1
	Ψηφιακή διασύνδεση μονάδων δημόσιας διοίκησης	ΑΠ2
Κοινωνική Ανάπτυξη	Τόνωση των πολιτικών απασχόλησης	ΑΠ3
	Δράσεις εκπαίδευσης – κατάρτισης εργαζομένων	ΑΠ4
	Ενίσχυση υποδομών για βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής ενσωμάτωσης ΑμεΑ	ΑΠ5
	Ενσωμάτωση Ευπαθών Ομάδων Πληθυσμού (α. 1 παρ. 4 ν. 4019/2011) στο εργατικό δυναμικό	ΑΠ6
	Κοινωνικές επενδύσεις (πχ στήριξη της οικογένειας, ενίσχυση προσχολικής αγωγής)	ΑΠ7

2.4.1 Άξονας Προτεραιότητας «Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση» (ΑΠ1)

Κωδικός αναγνώρισης Άξονα Προτεραιότητας:	ΑΠ1
Ειδικός αναπτυξιακός στόχος που εξυπηρετείται:	ΕΑΣ1: Ενίσχυση ηλεκτρονικής διακυβέρνησης δημόσιας διοίκησης
Τίτλος άξονα προτεραιότητας (Προτεραιότητα ΕΠΑ):	Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση
Σύντομη περιγραφή ΑΠ:	Στόχος του ΑΠ1 είναι η βελτίωση της εσωτερικής οργάνωσης και λειτουργίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων μέσω της χρήσης ηλεκτρονικών συστημάτων.
Κατηγορίες δράσεων:	Ενδεικτικά περιλαμβάνονται δράσεις: <ul style="list-style-type: none">ανάπτυξης συστημάτων και εφαρμογών με στόχο την καλύτερη οργάνωση και λειτουργία των φορέων και των υπηρεσιών του Υπουργείου

Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης από ΕΠΑ:	Η ενίσχυση της χρήσης ΤΠΕ από τη δημόσια διοίκηση, με στόχο οι λύσεις του ψηφιακού μετασχηματισμού να αξιοποιούνται επαρκώς εντός της δημόσιας διοίκησης, αποτελεί σημαντική συνεισφορά και στην αντιμετώπιση των αναπτυξιακών αναγκών της χώρας.
Καθεστώς ενίσχυσης	Επιχορήγηση / Κρατική ενίσχυση / Μέσο Χρηματοοικονομικής Τεχνικής / Άλλο
Δείκτες εκροών:	ΔΕ 1.1 Αριθμός έργων δημιουργίας ή αναβάθμισης συστημάτων ΤΠΕ για την υποστήριξη οριζόντιων λειτουργιών των δημόσιων φορέων ΔΕ 1.2 Αριθμός δημόσιων υπηρεσιών που παρέχονται ψηφιακά
Δυνητικοί Δικαιούχοι:	<ul style="list-style-type: none">• Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων• Εποπτευόμενοι φορείς Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

2.4.2 Άξονας Προτεραιότητας «Ψηφιακή διασύνδεση μονάδων δημόσιας διοίκησης» (ΑΠ2)

Κωδικός αναγνώρισης Άξονα Προτεραιότητας:	ΑΠ2
Ειδικός αναπτυξιακός στόχος που εξυπηρετείται:	ΕΑΣ1: Ενίσχυση ηλεκτρονικής διακυβέρνησης δημόσιας διοίκησης
Τίτλος άξονα προτεραιότητας (Προτεραιότητα ΕΠΑ):	Ψηφιακή διασύνδεση μονάδων δημόσιας διοίκησης
Σύντομη περιγραφή ΑΠ:	Επιτακτική ανάγκη για μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης με αφορμή τη μεγάλη δημοσιονομική κρίση που περνάει η χώρα
Κατηγορίες δράσεων:	Ενδεικτικά περιλαμβάνονται δράσεις: <ul style="list-style-type: none">• διασύνδεσης φορέων και δράσεις που αναφέρονται σε διαδικασίες αλληλεπιδράσεων και λήψης αποφάσεων μεταξύ θεσμικών οργάνων, δομών και υποσυστημάτων που συμμετέχουν στην άσκηση εξουσίας• ενίσχυσης της στρατηγικής ικανότητας και των επιτελικών λειτουργιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης από ΕΠΑ:	Η ψηφιακή διασύνδεση των μονάδων της δημόσιας διοίκησης αποτελεί σημαντική συνεισφορά και στην αντιμετώπιση των αναπτυξιακών αναγκών της χώρας.
Καθεστώς ενίσχυσης	Επιχορήγηση / Κρατική ενίσχυση / Μέσο Χρηματοοικονομικής Τεχνικής / Άλλο
Δείκτες εκροών:	ΔΕ.2.1 Αριθμός έργων ενίσχυσης επιτελικών λειτουργιών της δημόσιας διοίκησης, περιλαμβανομένων μηχανισμών και συστημάτων παρακολούθησης εφαρμογής δημόσιων πολιτικών
Δυνητικοί Δικαιούχοι:	<ul style="list-style-type: none">• Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων• Εποπτευόμενοι φορείς Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

2.4.3 Άξονας Προτεραιότητας «Τόνωση των πολιτικών απασχόλησης» (ΑΠ3)

Κωδικός αναγνώρισης Άξονα Προτεραιότητας:	ΑΠ3
Ειδικός αναπτυξιακός στόχος που εξυπηρετείται:	ΕΑΣ2: Βελτίωση Προοπτικών Απασχόλησης και Ανάπτυξης Δεξιοτήτων Ανθρώπινου Δυναμικού
Τίτλος άξονα προτεραιότητας (Προτεραιότητα ΕΠΑ):	Τόνωση των πολιτικών απασχόλησης
Σύντομη περιγραφή ΑΠ:	Ο ΑΠ3 έχει σκοπό τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση και στην κοινωνική και εργασιακή ένταξη του ανθρώπινου δυναμικού, εξυπηρετεί ανάγκες που συνδέονται με την απασχόληση, την αγορά εργασίας, την ενίσχυση της απασχολησιμότητας και την υποστήριξη της επαγγελματικής ανέλιξης των γυναικών και στοχεύει στην αντιμετώπιση της ανεργίας και την αύξηση της απασχόλησης.
Κατηγορίες δράσεων:	Οι δράσεις απαντούν στην ανάγκη για λήψη άμεσων μέτρων καταπολέμησης της ανεργίας και για την ενίσχυση της απασχόλησης, με ιδιαίτερη έμφαση σε ομάδες με μεγάλα ποσοστά ανεργίας. Στόχος είναι η παροχή ευκαιριών για άμεση πρόσβαση στην απασχόληση. Ενδεικτικά περιλαμβάνονται δράσεις: <ul style="list-style-type: none">• Προώθησης απασχόλησης μέσω προγραμμάτων κοινωφελούς χαρακτήρα• Απόκτησης εργασιακής εμπειρίας• Στήριξης γυναικείας επιχειρηματικότητας
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης από ΕΠΑ:	Η τόνωση της απασχόλησης συνάδει με τον στόχο αλλαγής του παραγωγικού υποδείγματος της χώρας και αποτελεί κρίσιμο τομέα άσκησης κοινωνικής πολιτικής με σημαντικό αναπτυξιακό αντίκτυπο.
Καθεστώς ενίσχυσης	Επιχορήγηση / Κρατική ενίσχυση / Μέσο Χρηματοοικονομικής Τεχνικής / Άλλο
Δείκτες εκρών:	ΔΕ.3.1 Άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων ΔΕ.3.2 Αριθμός ανέργων που συμμετέχουν σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης
Δυνητικοί δικαιούχοι:	<ul style="list-style-type: none">• Γενική Γραμματεία Εργασίας• Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων• Εποπτευόμενοι φορείς Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (πχ. ΟΑΕΔ, ΕΙΕΑΔ, ΣΕΠΕ)

2.4.4 Άξονας Προτεραιότητας «Δράσεις εκπαίδευσης – κατάρτισης εργαζομένων» (ΑΠ4)

Κωδικός αναγνώρισης Άξονα Προτεραιότητας:	ΑΠ4
Ειδικός αναπτυξιακός στόχος που εξυπηρετείται:	ΕΑΣ2: Βελτίωση Προοπτικών Απασχόλησης και Ανάπτυξης Δεξιοτήτων Ανθρώπινου Δυναμικού
Τίτλος άξονα προτεραιότητας (Προτεραιότητα ΕΠΑ):	Δράσεις εκπαίδευσης – κατάρτισης εργαζομένων
Σύντομη περιγραφή ΑΠ:	<p>Με τον εν λόγω ΑΠ4 εξυπηρετούνται οι ανάγκες που συνδέονται με την εν γένει ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού με στόχο τη βελτίωση των δεξιοτήτων του.</p> <p>Στο πλαίσιο του ΑΠ, προωθείται η επαγγελματική κατάρτιση των εργαζομένων, καθώς το μεταβαλλόμενο επιχειρησιακό περιβάλλον απαιτεί τη συνεχή βελτίωση των ικανοτήτων και των δεξιοτήτων τους, μέσω κατάρτισης σε νέες τεχνολογίες και εφαρμογές, στις νέες μεθόδους επιχειρησιακής οργάνωσης και λειτουργίας των αγορών.</p>
Κατηγορίες δράσεων:	<p>Στόχος των δράσεων αποτελεί η αύξηση του ποσοστού των καταρτισθέντων που λαμβάνουν πιστοποίηση, με έμφαση στους ανέργους, αλλά και στους εργαζόμενους.</p> <p>Ενδεικτικά περιλαμβάνονται δράσεις:</p> <ul style="list-style-type: none">• Θεωρητικής και πρακτικής κατάρτισης που οδηγούν σε πιστοποίηση επαγγελματικών προσόντων
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης από ΕΠΑ:	Η ανάπτυξη δεξιοτήτων των εργαζομένων και των ανέργων είναι αναγκαία, προκειμένου να υποστηριχθούν τα νέα οργανωτικά και παραγωγικά μοντέλα των επιχειρήσεων, τα οποία θα αναπτύσσονται στη βάση των νέων αναπτυξιακών απαιτήσεων.
Καθεστώς ενίσχυσης	Επιχορήγηση / Κρατική ενίσχυση / Μέσο Χρηματοοικονομικής Τεχνικής / Άλλο
Δείκτες εκροών:	ΔΕ.4.1 Απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολούμενων ΔΕ.4.2 Άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων ΔΕ.4.3 Αριθμός ωφελούμενων που καταρτίζονται
Δυνητικοί Δικαιούχοι:	<ul style="list-style-type: none">• Γενική Γραμματεία Εργασίας• Εποπτευόμενοι φορείς Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

2.4.5 Άξονας Προτεραιότητας «Ενίσχυση υποδομών για βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής ενσωμάτωσης ΑμεΑ» (ΑΠ5)

Κωδικός αναγνώρισης Άξονα Προτεραιότητας:	ΑΠ5
Ειδικός αναπτυξιακός Στόχος που εξυπηρετείται:	ΕΑΣ3: Βελτίωση της ποιότητας ζωής των ΑμεΑ
Τίτλος άξονα Π προτεραιότητας (Προτεραιότητα ΕΠΑ):	Ενίσχυση υποδομών για βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής ενσωμάτωσης ΑμεΑ
Σύντομη περιγραφή ΑΠ:	Στόχος του ΑΠ5 είναι η ανάπτυξη νέων υποδομών ή ενίσχυση υπαρχουσών για τη βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής ενσωμάτωσης των ΑμεΑ και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους.
Κατηγορίες Δ δράσεων:	Ενδεικτικά περιλαμβάνονται δράσεις: <ul style="list-style-type: none">• Ενίσχυσης υποδομών κοινωνικής φροντίδας των ΑμεΑ• Αναβάθμισης υποδομών κοινωνικής φροντίδας των ΑμεΑ
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης από ΕΠΑ:	Η στήριξη και οι πολιτικές για την ενσωμάτωση των ευπαθών ομάδων αποτελούν σημαντικές προτεραιότητες για την προώθηση του στόχου της κοινωνικής ανάπτυξης.
Καθεστώς ενίσχυσης	Επιχορήγηση / Κρατική ενίσχυση / Μέσο Χρηματοοικονομικής Τεχνικής / Άλλο
Δείκτες εκρών:	ΔΕ.5.1 Συμμετέχοντες με Αναπηρία ΔΕ.5.2 Αριθμός υποστηριζόμενων δομών
Δυνητικοί δικαιούχοι:	<ul style="list-style-type: none">• Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης Φτώχειας• Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων & Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ)• Κέντρο Εκπαιδύσεως και Αποκαταστάσεως Τυφλών (Κ.Ε.Α.Τ.)• Εθνικό Ίδρυμα Κωφών• Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α.)• Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφερειών

2.4.6 Άξονας Προτεραιότητας «Ενσωμάτωση Ευπαθών Ομάδων Πληθυσμού (α. 1 παρ. 4 ν. 4019/2011) στο εργατικό δυναμικό» (ΑΠ6)

Κωδικός αναγνώρισης Άξονα Προτεραιότητας:	ΑΠ6
Ειδικός αναπτυξιακός στόχος που εξυπηρετείται:	ΕΑΣ4: Διασφάλιση Κοινωνικής Συνοχής - Αντιμετώπιση της φτώχειας και των διακρίσεων

Τίτλος άξονα προτεραιότητας (Προτεραιότητα ΕΠΑ):	Ενσωμάτωση Ευπαθών Ομάδων Πληθυσμού (α. 1 παρ. 4 ν. 4019/2011) στο εργατικό δυναμικό
Σύντομη περιγραφή ΑΠ:	Ο ΑΠ6 έχει στόχο την επανένταξη των Ευπαθών Ομάδων του Πληθυσμού (γυναίκες θύματα κακοποίησης, αναλφάβητοι, μακροχρόνια άνεργοι, άνεργες γυναίκες, άνεργοι άνω των πενήντα ετών, κ.λπ.) και την αντιμετώπιση του φαινομένου της ακραίας φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού μέσω της υποστήριξης ομάδων του πληθυσμού που πλήττονται ή απειλούνται από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό.
Κατηγορίες δράσεων:	Ενδεικτικά περιλαμβάνονται δράσεις: <ul style="list-style-type: none">• ενεργοποίησης των μελών που ανήκουν σε περιθωριοποιημένες κοινότητες του πληθυσμού (π.χ. Ρομά), καθώς και ατόμων που αντιμετωπίζουν προβλήματα κοινωνικής και πολιτισμικής ενσωμάτωσης (που ανήκουν σε ειδικές ομάδες, όπως μετανάστες, πρόσφυγες).
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης από ΕΠΑ:	Οι πολιτικές για την ενσωμάτωση των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού συνάδουν με τον στόχο αλλαγής του παραγωγικού υποδείγματος της χώρας.
Καθεστώς ενίσχυσης	Επιχορήγηση / Κρατική ενίσχυση / Μέσο Χρηματοοικονομικής Τεχνικής / Άλλο
Δείκτες εκρών:	ΔΕ.6.1 Άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων ΔΕ.6.2 Άλλα μειονεκτούντα άτομα
Δυνητικοί δικαιούχοι:	<ul style="list-style-type: none">• Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης Φτώχειας• Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων & Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ)• Κέντρο Εκπαιδύσεως και Αποκατάστασης Τυφλών (Κ.Ε.Α.Τ.)• Εθνικό Ίδρυμα Κωφών• Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α.)• Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφερειών

2.4.7 Άξονας Προτεραιότητας «Κοινωνικές επενδύσεις (πχ στήριξη της οικογένειας, ενίσχυση προσχολικής αγωγής)» (ΑΠ7)

Κωδικός αναγνώρισης Άξονα Προτεραιότητας:	ΑΠ7
Ειδικός αναπτυξιακός στόχος που εξυπηρετείται:	ΕΑΣ4: Διασφάλιση Κοινωνικής Συνοχής - Αντιμετώπιση της φτώχειας και των διακρίσεων
Τίτλος Άξονα Προτεραιότητας (Προτεραιότητα ΕΠΑ):	Κοινωνικές επενδύσεις (πχ στήριξη της οικογένειας, ενίσχυση προσχολικής αγωγής)
Σύντομη περιγραφή ΑΠ:	Ο ΑΠ7 συγκεντρώνει δράσεις και ενέργειες που εμπίπτουν στο πεδίο της κοινωνικής αλληλεγγύης και στο πεδίο της κοινωνικής ασφάλισης, θέτοντας τον διττό στόχο της διασφάλισης της κοινωνικής συνοχής και της αντιμετώπισης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

	<p>Κοινωνική Αλληλεγγύη</p> <p>Στο πλαίσιο του ΑΠ7, έμφαση δίδεται στη χρηματοδότηση παρεμβάσεων αντιμετώπισης της φτώχειας και προώθησης της κοινωνικής ένταξης, με πρωτοβουλίες και δομές κοινωνικής στήριξης και ατομικής ενδυνάμωσης, αλλά και πρόληψης του κινδύνου της φτώχειας. Παράλληλα, στόχος του ΑΠ είναι η βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών των δομών πρόνοιας και κοινωνικής φροντίδας και η αναβάθμιση των περιοχών στις οποίες διαβιούν οι ευπαθείς ομάδες, αλλά και η στήριξη της οικογένειας.</p> <p>Κοινωνική Ασφάλιση</p> <p>Στο πλαίσιο των μεταρρυθμίσεων του συστήματος ασφάλισης και συνταξιοδότησης προκρίνονται πρωτοβουλίες και έργα που εξυπηρετούν αφενός τις άμεσες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις της χώρας απέναντι την ΕΕ, όπως ο ψηφιακός μετασχηματισμός του e-ΕΦΚΑ, αφετέρου την περαιτέρω προώθηση των προγραμματισμένων αλλαγών των ασφαλιστικών ταμείων.</p>
Κατηγορίες δράσεων:	<p>Ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων:</p> <ul style="list-style-type: none">• Θεραπευτήρια χρόνιων παθήσεων• Κέντρα Φροντίδας Ηλικιωμένων• Ενέργειες ευαισθητοποίησης τοπικής κοινωνίας και φορέων• Προώθηση δράσεων για την ισότητα των φύλων• Εκσυγχρονισμός του e-ΕΦΚΑ
Τεκμηρίωση ανάγκης χρηματοδότησης από ΕΠΑ:	<p>Η στήριξη και οι πολιτικές για την ενσωμάτωση των ευπαθών ομάδων αποτελούν σημαντικές προτεραιότητες για την προώθηση του στόχου της κοινωνικής ανάπτυξης.</p>
Καθεστώς ενίσχυσης	<p>Επιχορήγηση / Κρατική ενίσχυση / Μέσο Χρηματοοικονομικής Τεχνικής / Άλλο</p>
Δείκτες εκρών:	<p>ΔΕ.7.1 Αριθμός υποστηριζόμενων δομών</p> <p>ΔΕ. 7.2 Άλλα μειονεκτούντα άτομα</p> <p>ΔΕ.7.3 Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο</p> <p>ΔΕ.7.4 Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων των Ρομά)</p>
Δυνητικοί δικαιούχοι:	<ul style="list-style-type: none">• Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης Φτώχειας• Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων• Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Ασφάλισης• Οργανισμός Πρόνοιακών Επιδομάτων & Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ)• Κέντρο Εκπαιδύσεως και Αποκαταστάσεως Τυφλών (Κ.Ε.Α.Τ.)• Εθνικό Ίδρυμα Κωφών• Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α.)• Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφερειών• Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.)• Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.)• ΟΤΑ α' και β' Βαθμού

2.5 ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΣΥΜΒΟΛΗΣ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΕΠΑ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΟΥ ΕΠΑ)

Στο πλαίσιο των νέων διαδικασιών προγραμματισμού των εθνικών πόρων του ΠΔΕ σημαντικό στοιχείο αποτελεί η θέσπιση συστήματος δεικτών, προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας παρακολούθησης, αξιολόγησης και αναθεώρησης των ΤΠΑ και κατ' επέκταση του ΕΠΑ.

Σε αυτό το πλαίσιο, στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται οι δείκτες που μετρούν και αποτυπώνουν την πρόοδο των Αξόνων Προτεραιότητας του ΤΠΑ του ΥΠΕΚΥΠ, και οι οποίοι συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων του ΕΠΑ.

Πίνακας 10: Συμβολή Αξόνων Προτεραιότητας στην επίτευξη των στόχων του ΕΠΑ

ΑΠ ΚΑΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ		ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΕΠΑ			
ΑΠ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ ΤΠΑ	Ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες – υποδείκτης DESI	Ποσοστό απασχόλησης ατόμων 25-34 ετών, με ανώτερη δευτεροβάθμια ή μεταδευτεροβάθμια μη τριτοβάθμια εκπαίδευση	Ποσοστό απασχόλησης πρόσφατων αποφοίτων, % του πληθυσμού ηλικίας 20-34	Ποσοστό συμμετοχής ενηλίκων σε δια βίου εκπαίδευση και κατάρτιση
ΑΠ1	ΔΕ.1.1 Αριθμός έργων δημιουργίας ή αναβάθμισης συστημάτων ΤΠΕ για την υποστήριξη οριζόντιων λειτουργιών των δημόσιων φορέων	◆			
ΑΠ1	ΔΕ.1.2 Αριθμός δημόσιων υπηρεσιών που παρέχονται ψηφιακά	◆			
ΑΠ3	ΔΕ.3.1 Άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων		◆	◆	◆
ΑΠ3	ΔΕ.3.2 Αριθμός ανέργων που συμμετέχουν σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης		◆	◆	◆
ΑΠ4	ΔΕ.4.1 Απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολούμενων				◆
ΑΠ4	ΔΕ.4.2 Άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων		◆	◆	◆
ΑΠ4	ΔΕ.4.3 Αριθμός ωφελούμενων που καταρτίζονται		◆	◆	◆
ΑΠ6	ΔΕ.6.1 Άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων		◆		◆
ΑΠ6	ΔΕ.6.2 Άλλα μειονεκτούντα άτομα		◆		◆

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει πως οι Άξονες 1, 3 και 4 του Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων συμβάλλουν στην επίτευξη τεσσάρων δεικτών του ΕΠΑ στο πλαίσιο του ειδικού στόχου «Απασχόληση» του Αναπτυξιακού Στόχου «Κοινωνική Συνοχή».

3. ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 134 του ν. 4635/2019 (Α' 167) οι ενέργειες Τεχνικής Βοήθειας (τεχνικής υποστήριξης) αφορούν στον προγραμματισμό, τον σχεδιασμό, την προετοιμασία, τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, τη δημοσιότητα, την εφαρμογή και τον έλεγχο των προγραμμάτων του ΕΠΑ, καθώς και δραστηριότητες για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας της Υπηρεσίας Συντονισμού, των Υπηρεσιών Διαχείρισης και των δικαιούχων για την υλοποίηση των προγραμμάτων.

Ως προς τις χρηματοδοτικές πηγές αναφέρεται ρητά ότι οι ενέργειες Τεχνικής Βοήθειας χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους μέσω του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ), ενώ ο προϋπολογισμός του αντίστοιχου άξονα προτεραιότητας των επιμέρους προγραμμάτων του ΕΠΑ καθορίζεται ως ποσοστό μέχρι 1% των συνολικών πιστώσεών τους.

Για το ΤΠΑ του ΥΠΕΚΥΠ ο προϋπολογισμός του **Άξονα Προτεραιότητας «Τεχνική Υποστήριξη ΤΠΑ»** ανέρχεται για την περίοδο 2021-2025 σε **700.000€**.

3.1 Άξονας Προτεραιότητας «Τεχνική Υποστήριξη ΤΠΑ» (ΑΠ8)

Ο Άξονας Προτεραιότητας 8 περιλαμβάνει ενέργειες τεχνικής υποστήριξης (Τεχνικής Βοήθειας) σχετικές με τον προγραμματισμό, τον σχεδιασμό, την προετοιμασία, τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, τη δημοσιότητα, την εφαρμογή και τον έλεγχο του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, καθώς και δραστηριότητες για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας της Υπηρεσίας Διαχείρισης και των δικαιούχων για την υλοποίηση των έργων. Συνίστανται ιδίως στην προμήθεια αγαθών και λήψη υπηρεσιών, την κάλυψη δαπανών, καθώς και σε κάθε άλλη απαραίτητη δαπάνη που αποσκοπεί στην ενίσχυση της υλοποίησης των στόχων και των προγραμμάτων του ΤΠΑ.

Αποτελέσματα που επιδιώκονται:	<ul style="list-style-type: none">• Άρτια και αποτελεσματική υλοποίηση των παρεμβάσεων του συνόλου του ΤΠΑ, παροχή οδηγιών και υποστήριξης προς τους εμπλεκόμενους φορείς και υποστήριξη και υποβοήθηση της διοικητικής δομής που διαχειρίζεται το ΤΠΑ.• Αναβάθμιση των συστημάτων και εργαλείων οργάνωσης της διαχείρισης και παρακολούθησης του ΤΠΑ.• Πρόσθετη τεχνική συνδρομή (μελέτες/εμπειρογνωμοσύνες, τεχνικοί σύμβουλοι) που ενδέχεται να προκύψει για τη βελτιστοποίηση της υλοποίησης και την υποστήριξη της διαχείρισης και της παρακολούθησης των παρεμβάσεων.• Ευαισθητοποίηση, πληροφόρηση και δημοσιότητα του ΤΠΑ.
Δείκτες εκρών:	TB1: Υπηρεσίες Συμβούλων Τεχνικής Υποστήριξης TB2: Μελέτες – Εμπειρογνωμοσύνες – Έρευνες - Αξιολογήσεις TB3: Εκδηλώσεις (συνέδρια / ημερίδες και άλλων ενεργειών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης)

Δυνητικοί Δικαιούχοι:	Υπηρεσία Διαχείρισης ΤΠΑ, εποπτευόμενοι φορείς του ΥΠΕΚΥΠ (πχ. ΟΑΕΔ, e-ΕΦΚΑ, ΕΚΚΑ, κ.λπ.)
Προτεινόμενα ενδεικτικά έργα:	<ol style="list-style-type: none">1. Τεχνική Βοήθεια Μεταβατικής Περιόδου του ΕΠΑ για το Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων.2. Υποστήριξη της διοικητικής ικανότητας της Υπηρεσίας Διαχείρισης και των Δικαιούχων του ΤΠΑ.3. Αναβάθμιση συστημάτων και εργαλείων οργάνωσης της διαχείρισης και παρακολούθησης του ΤΠΑ.4. Διοργάνωση ημερίδων / συνεδρίων, εκδηλώσεων.5. Παροχή εξειδικευμένων μελετών, παροχή υπηρεσιών τεχνικών συμβούλων για την υλοποίηση έργων τεχνικής υποστήριξης, μελετών και εμπειρογνωμοσυιών ή και αξιολογήσεων.6. Συμβουλευτικές υπηρεσίες υποστήριξης των φορέων υλοποίησης από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.7. Αξιολογήσεις των αποτελεσμάτων του ΤΠΑ.8. Ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων σχετικά με τους στόχους των παρεμβάσεων του ΤΠΑ.9. Ενημέρωση / ευαισθητοποίηση των άμεσα και έμμεσα εμπλεκόμενων, καθώς και της κοινής γνώμης, σε θέματα που αφορούν και σχετίζονται με το ΤΠΑ και τις παρεμβάσεις του.10. Ενέργειες δημοσιοποίησης των αποτελεσμάτων του ΤΠΑ.
Προϋπολογισμός για την περίοδο 2021-2025	700.000€

4. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Ο προϋπολογισμός του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ανέρχεται για την περίοδο 2021-2025 στα **70 εκ. €**, εκ των οποίων τα **5 εκ. €** αφορούν συνεχιζόμενα έργα, ενώ τα **65 εκ. €** νέα έργα.

4.1 Κατανομή π/υ ανά Αναπτυξιακό Στόχο ΕΠΑ

Το κύριο βάρος της χρηματοδότησης των έργων (**97,50%**) του ΥΠΕΚΥΠ με πόρους του ΕΠΑ εντάσσεται στον Αναπτυξιακό Στόχο «**Κοινωνική Ανάπτυξη**», εξυπηρετώντας τους Ειδικούς Στόχους «**Απασχόληση**» και «**Κοινωνική Συνοχή**», ενώ το **1,5%** του π/υ εξυπηρετεί τον Αναπτυξιακό Στόχο «**Έξυπνη Ανάπτυξη**», όπου προκρίνεται ο Ειδικός Στόχος «**Ψηφιακός Μετασχηματισμός**». Το **1%** του π/υ του ΤΠΑ του ΥΠΕΚΥΠ εξυπηρετεί τις ανάγκες για Τεχνική Βοήθεια (βλ. σχ. Κεφ. 3).

Πίνακας 11: Κατανομή π/υ ανά Αναπτυξιακό Στόχο ΕΠΑ

Αναπτυξιακός Στόχος ΕΠΑ	Π/Υ ΤΠΑ	% επί του π/υ
Έξυπνη Ανάπτυξη	1.050.000 €	1,50%
Κοινωνική Ανάπτυξη	68.250.000 €	97,50%
Τεχνική Βοήθεια	700.000 €	1,00%
Σύνολο	70.000.000 €	100,00%

4.2 Κατανομή π/υ ανά Άξονα Προτεραιότητας

Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες / Άξονες Προτεραιότητας που συγκεντρώνουν για το ΥΠΕΚΥΠ τη μεγαλύτερη χρηματοδότηση για την περίοδο 2021-2025 είναι κατά σειρά ιεράρχησης:

- ❖ ΑΠ3 «Τόνωση πολιτικών απασχόλησης», όπου μέχρι τέλος του έτους 2025 εκτιμάται ότι θα δαπανηθούν **23.450.000€** (35%) για τη στήριξη της αγοράς εργασίας και την προώθηση στην απασχόληση.
- ❖ ΑΠ6 «Ενσωμάτωση Ευπαθών Ομάδων Πληθυσμού (α. 1 παρ. 4 ν. 4019/2011) στο εργατικό δυναμικό», όπου μέχρι τέλος του έτους 2025 εκτιμάται ότι θα δαπανηθούν **17.500.000€** για δράσεις προώθησης στην απασχόληση των ατόμων, των οποίων η συμμετοχή στην κοινωνική και οικονομική ζωή δυσχεραίνεται, είτε εξαιτίας κοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων ή σωματικών ή ψυχικών διαταραχών, είτε εξαιτίας απρόβλεπτων γεγονότων, τα οποία επηρεάζουν την εύρυθμη λειτουργία της τοπικής ή ευρύτερα περιφερειακής οικονομίας.
- ❖ ΑΠ4 «Δράσεις εκπαίδευσης – κατάρτισης εργαζομένων» όπου μέχρι τέλος του 2022 εκτιμάται ότι θα δαπανηθούν **10.500.000€** για την αναβάθμιση των προσόντων των εργαζομένων.
- ❖ ΑΠ7 «Κοινωνικές επενδύσεις (π.χ. στήριξη της οικογένειας, ενίσχυση προσχολικής αγωγής)», όπου μέχρι τέλος του έτους 2022 εκτιμάται ότι θα δαπανηθούν **10.500.000€** για δράσεις ενίσχυσης των κοινωνικών δομών και των προγραμμάτων υποστήριξης των ΑμεΑ.

Η ιεράρχηση των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων/αξόνων προτεραιότητας με βάση τη χρηματοδοτική βαρύτητα εξεικονίζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 12: Κατανομή π/υ ανά ΑΠ

Άξονας Προτεραιότητας (ΑΠ)	Π/Υ ΤΠΑ	% ΑΠ επί του π/υ
ΑΠ3 Τόνωση των πολιτικών απασχόλησης	23.450.000 €	33,50%
ΑΠ6 Ενσωμάτωση Ευπαθών Ομάδων Πληθυσμού (α. 1 παρ. 4 ν. 4019/2011) στο εργατικό δυναμικό	17.500.000 €	25,00%
ΑΠ4 Δράσεις εκπαίδευσης – κατάρτισης εργαζομένων	10.500.000 €	15,00%
ΑΠ7 Κοινωνικές επενδύσεις (πχ στήριξη της οικογένειας, ενίσχυση προσχολικής αγωγής)	10.500.000 €	15,00%
ΑΠ5 Ενίσχυση υποδομών για βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής ενσωμάτωσης ΑμεΑ	6.300.000 €	9,00%
ΑΠ8 Τεχνική βοήθεια	700.000 €	1,00%
ΑΠ2 Ψηφιακή διασύνδεση μονάδων δημόσιας διοίκησης	560.000 €	0,80%
ΑΠ1 Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση	490.000 €	0,70%
ΣΥΝΟΛΟ	70.000.000 €	100,00%

4.3 Ετήσια κατανομή π/υ

Η τρέχουσα αρνητική συγκυρία της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 αναπόδραστα διαμορφώνει ένα νέο πεδίο προκλήσεων για το ΥΠΕΚΥΠ, το οποίο καλείται να σχεδιάσει και να εφαρμόσει μέτρα για την στήριξη της αγοράς εργασίας και για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, με έμφαση στα άτομα που προέρχονται από τις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού. Σε αντίθεση με την κρατούσα λογική της ετήσιας ισοκατανομής των οικονομικών πόρων που φαίνεται να αποτελεί γνώρισμα της πρακτικής των πολυετών προγραμμάτων, όπως για παράδειγμα το ΕΣΠΑ 2014-2020, το ΥΠΕΚΥΠ εφαρμόζει – συνεκτιμώντας τη σύσταση του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης για εμπροσθοβαρή εκτέλεση του προγράμματος – τη λογική του αυξημένου προϋπολογισμού για τα πρώτα δυο έτη με ποσοστό **35%** και από **10%** για τα επόμενα τρία.

Η εμπροσθοβαρής κατανομή του προϋπολογισμού του ΤΠΑ του ΥΠΕΚΥΠ παρουσιάζεται ανά έτος και ανά αναπτυξιακή προτεραιότητα / άξονα προτεραιότητας στον ακόλουθο χρηματοδοτικό πίνακα.

Από την ανάγνωση του χρηματοδοτικού πίνακα καθίσταται πρόδηλο ότι για τα πρώτα δυο έτη της υλοποίησης του ΤΠΑ του ΥΠΕΚΥΠ έμφαση θα δοθεί στις αναπτυξιακές προτεραιότητες και στις κατηγορίες δράσεων (κατά σειρά π/υ):

- ❖ ΑΠ3 «Τόνωση πολιτικών απασχόλησης», όπου μέχρι τέλος του έτους 2022 εκτιμάται ότι θα δαπανηθούν **16.415.000€** για τη στήριξη της αγοράς εργασίας και την προώθηση στην απασχόληση.
- ❖ ΑΠ6 «Ενσωμάτωση Ευπαθών Ομάδων Πληθυσμού (α. 1 παρ. 4 ν. 4019/2011) στο εργατικό δυναμικό», όπου μέχρι τέλος του έτους 2022 εκτιμάται ότι θα δαπανηθούν **12.250.000€** για δράσεις προώθησης στην απασχόληση των ατόμων, των οποίων η συμμετοχή στην κοινωνική

και οικονομική ζωή δυσχεραίνεται, είτε εξαιτίας κοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων ή σωματικών ή ψυχικών διαταραχών, είτε εξαιτίας απρόβλεπτων γεγονότων, τα οποία επηρεάζουν την εύρυθμη λειτουργία της τοπικής ή ευρύτερα περιφερειακής οικονομίας.

- ❖ ΑΠ4 «Δράσεις εκπαίδευσης – κατάρτισης εργαζομένων» όπου μέχρι τέλος του έτους 2022 εκτιμάται ότι θα δαπανηθούν **7.350.000€** για την αναβάθμιση των προσόντων των εργαζομένων.
- ❖ ΑΠ7 «Κοινωνικές επενδύσεις (π.χ. στήριξη της οικογένειας, ενίσχυση προσχολικής αγωγής)», όπου μέχρι τέλος του έτους 2022 εκτιμάται ότι θα δαπανηθούν **7.350.000€** για δράσεις ενίσχυσης των δομών κοινωνικής πρόνοιας και των προγραμμάτων υποστήριξης των ΑμεΑ.

Άξονας Προτεραιότητας (ΑΠ)	Π/Υ ΤΠΑ	% ΑΠ επί του π/υ	Ετήσια κατανομή				
			2021	2022	2023	2024	2025
ΑΠ1 Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση	490.000 €	0,70%	171.500 €	171.500 €	49.000 €	49.000 €	49.000 €
ΑΠ2 Ψηφιακή διασύνδεση μονάδων δημόσιας διοίκησης	560.000 €	0,80%	196.000 €	196.000 €	56.000 €	56.000 €	56.000 €
ΑΠ3 Τόνωση των πολιτικών απασχόλησης	23.450.000 €	33,50%	8.207.500 €	8.207.500 €	2.345.000 €	2.345.000 €	2.345.000 €
ΑΠ4 Δράσεις εκπαίδευσης – κατάρτισης εργαζομένων	10.500.000 €	15,00%	3.675.000 €	3.675.000 €	1.050.000 €	1.050.000 €	1.050.000 €
ΑΠ5 Ενίσχυση υποδομών για βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής ενσωμάτωσης ΑμεΑ	6.300.000 €	9,00%	2.205.000 €	2.205.000 €	630.000 €	630.000 €	630.000 €
ΑΠ6 Ενσωμάτωση Ευπαθών Ομάδων Πληθυσμού (α. 1 παρ. 4 ν. 4019/2011) στο εργατικό δυναμικό	17.500.000 €	25,00%	6.125.000 €	6.125.000 €	1.750.000 €	1.750.000 €	1.750.000 €
ΑΠ7 Κοινωνικές επενδύσεις (πχ στήριξη της οικογένειας, ενίσχυση προσχολικής αγωγής)	10.500.000 €	15,00%	3.675.000 €	3.675.000 €	1.050.000 €	1.050.000 €	1.050.000 €
ΑΠ8 Τεχνική βοήθεια	700.000 €	1,00%	245.000 €	245.000 €	70.000 €	70.000 €	70.000 €
ΣΥΝΟΛΟ	70.000.000 €	100,00%	24.500.000 €	24.500.000 €	7.000.000 €	7.000.000 €	7.000.000 €

Πίνακας 13: Χρηματοδοτικός πίνακας με κατανομή ανά έτος και Άξονα Προτεραιότητας.

5. ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΤΠΑ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Στόχος της παρούσας ενότητας είναι η τεκμηρίωση της συμβατότητας και της συμβολής του ΤΠΑ του ΥΠΕΚΥΠ στην εφαρμογή των δημόσιων πολιτικών, με έμφαση στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2021-2025, το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων και το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο για την Κοινωνική Ένταξη.

5.1 ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΠΑ ΜΕ ΤΟ ΕΠΑ

Η συνάφεια της αρχιτεκτονικής του ΤΠΑ του ΥΠΕΚΥΠ με τους αναπτυξιακούς στόχους και τις προτεραιότητες του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης 2021-2025 οριοθετείται βάσει των θεσμικών αρμοδιοτήτων του ΥΠΕΚΥΠ και των συναφών τομέων παρέμβασης. Οι διασυνδέσεις μεταξύ των Ειδικών Αναπτυξιακών Στόχων του ΤΠΑ ΥΠΕΚΥΠ και των Ειδικών Στρατηγικών Στόχων που εξειδικεύουν κάθε Αναπτυξιακό Στόχο του ΕΠΑ είναι εμφανείς, αφορούν δε κατ' αρχήν σε θέματα που εντάσσονται στον **Ψηφιακό Μετασχηματισμό**, την **Απασχόληση** και την **Κοινωνική Συνοχή**.

Σημειώνεται ότι οι δράσεις και οι παρεμβάσεις που εντάσσονται στο πλαίσιο του ΤΠΑ του ΥΠΕΚΥΠ συμβάλλουν, άμεσα ή έμμεσα, στην επίτευξη της αναπτυξιακής στρατηγικής του ΕΠΑ για την περίοδο 2021-2025. Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζεται η συμβατότητα του ΤΠΑ του ΥΠΕΚΥΠ ανά ΑΠ με τους αναπτυξιακούς στόχους και τις προτεραιότητες του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης 2021-2025.

Πίνακας 14: Συμβατότητα ΤΠΑ ΥΠΕΚΥΠ με ΕΠΑ 2021-2025

Αναπτυξιακοί στόχοι ΕΠΑ 2021-2025	Ειδικοί στόχοι ΕΠΑ 2021-2025	Άξονες προτεραιότητας ΤΠΑ ΥΠΕΚΥΠ 2021-2025							
		ΑΠ1	ΑΠ2	ΑΠ3	ΑΠ4	ΑΠ5	ΑΠ6	ΑΠ7	ΑΠ8
1. Έξυπνη ανάπτυξη	ΕΣ1.1 Έρευνα και Ανάπτυξη								
	ΕΣ1.2 Ψηφιακός Σχηματισμός	✓	✓						✓
	ΕΣ1.3 Καινοτομία και επιχειρηματικότητα								
2. Πράσινη ανάπτυξη	ΕΣ2.1 Κυκλική Οικονομία								
	ΕΣ2.2 Προστασία του Περιβάλλοντος								
	ΕΣ2.3 Κλιματική Αλλαγή								
3. Ανάπτυξη υποδομών	ΕΣ3.1 Δίκτυα								
	ΕΣ3.2 Μεταφορές								
	ΕΣ3.3 Εφοδιαστική Αλυσίδα								
4. Κοινωνική ανάπτυξη	ΕΣ4.1 Υγεία								
	ΕΣ4.2 Απασχόληση			✓	✓				✓
	ΕΣ4.3 Παιδεία / Αθλητισμός								
	ΕΣ4.4 Κοινωνική Συνοχή					✓	✓	✓	✓
5. Εξωστρέφεια	ΕΣ5.1 Πολιτισμός								
	ΕΣ5.2 Τουρισμός								
	ΕΣ5.3 Αγροδιατροφικός τομέας								
	ΕΣ5.4 Βιομηχανία								

Το σύνολο των παρεμβάσεων και δράσεων που εντάσσονται στο πλαίσιο του ΤΠΑ του ΥΠΕΚΥΠ συνεισφέρουν σημαντικά και με άμεσο τρόπο στο **ΕΠΑ 2021-2025** και ειδικότερα στους εξής **αναπτυξιακούς και ειδικούς στόχους**:

Αναπτυξιακός Στόχος ΕΠΑ	Ειδικός Στόχος ΕΠΑ
Έξυπνη ανάπτυξη	Ψηφιακός Μετασχηματισμός
Κοινωνική ανάπτυξη	Απασχόληση Κοινωνική Συνοχή

Ο αναπτυξιακός στόχος «**Έξυπνη ανάπτυξη**» και ο ειδικός στόχος «**Ψηφιακός μετασχηματισμός**» εξυπηρετούνται από τον **Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχο 1 (ΕΑΣ1) «Ενίσχυση ηλεκτρονικής διακυβέρνησης δημόσιας διοίκησης»** και τους **ΑΠ 1 «Δημόσια Διοίκηση και Ψηφιοποίηση»** και **ΑΠ 2 «Ψηφιακή διασύνδεση μονάδων δημόσιας διοίκησης»**.

Συγκεκριμένα, το ΤΠΑ του ΥΠΕΚΥΠ περιλαμβάνει κατηγορίες δράσεων και έργα, όπως:

- ❖ Σχεδιασμός πολιτικών και ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων για τη διαχείριση των φυσικών αρχείων του e-ΕΦΚΑ
- ❖ Ηλεκτρονική ανταλλαγή των πληροφοριών κοινωνικής ασφάλισης μέσω του Ευρωπαϊκού ηλεκτρονικού συστήματος «Electronic Exchange of Social Security Information» (EESSI)»
- ❖ Διασύνδεση του e-ΕΦΚΑ με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Ηλεκτρονικής Ανταλλαγής Πληροφοριών για την Κοινωνική Ασφάλιση (EESSI), «Electronic Exchange of Social Security Information»
- ❖ Εξέταση και προώθηση εξ αποστάσεως εργασίας για τους υπαλλήλους του ΥΠΕΚΥΠ
- ❖ Ενέργειες διασύνδεσης Γενικής Γραμματείας Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (πρακτικές και ηλεκτρονικές) με φορείς (Πανεπιστήμια, ΟΑΕΔ)
- ❖ Επέκταση Ψηφιακού Συστήματος Αναδοχής και Υιοθεσίας «anynet.gr» ν. 4538/2018
- ❖ Λοιπές πρωτοβουλίες για την ηλεκτρονική διασύνδεση των διοικητικών μονάδων του ΥΠΕΚΥΠ και την προώθηση του Ψηφιακού Μετασχηματισμού.

Ο Αναπτυξιακός στόχος «**Κοινωνική ανάπτυξη**» και οι Ειδικόί Στόχοι «**Απασχόληση**» και **Κοινωνική συνοχή**» εξυπηρετούνται από τον **Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχο 2 (ΕΑΣ2) «Βελτίωση προοπτικών απασχόλησης και ανάπτυξης δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού»**, τον **Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχο 3 (ΕΑΣ3) «Βελτίωση της ποιότητας ζωής των ατόμων με αναπηρία»** και τον **Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχο 4 (ΕΑΣ4) «Διασφάλιση Κοινωνικής Συνοχής – Αντιμετώπιση της Φτώχειας και των διακρίσεων»** και τους **ΑΠ 3 «Τόνωση των πολιτικών απασχόλησης»**, **ΑΠ 4 «Δράσεις Εκπαίδευσης – κατάρτισης εργαζομένων»**, **ΑΠ 5 «Ενίσχυση Υποδομών για βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής ενσωμάτωσης ΑμεΑ»**, **ΑΠ 6 «Ενσωμάτωση Ευπαθών Ομάδων Πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό»** και **ΑΠ 7 «Κοινωνικές Επενδύσεις»**.

Συγκεκριμένα, το ΤΠΑ του ΥΠΕΚΥΠ περιλαμβάνει κατηγορίες δράσεων και έργα, όπως:

- ❖ Υλοποίηση προγραμμάτων για την ενίσχυση της απασχόλησης και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

- ❖ Υλοποίηση ειδικών προγραμμάτων κατάρτισης, επανειδίκευσης και απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας για εργαζομένους εταιρειών που τελούν υπό εκκαθάριση
- ❖ Έρευνες και μελέτες για την καταπολέμηση των διακρίσεων και της βίας
- ❖ Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του πληθυσμού
- ❖ Ενίσχυση της γυναικείας επιχειρηματικότητας
- ❖ Αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του e-ΕΦΚΑ
- ❖ Διαχείριση άυλων απαιτήσεων και ληξιπρόθεσμων οφειλών των Ταμείων Κοινωνικής Ασφάλισης
- ❖ Προγράμματα προώθησης στην απασχόληση για ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού
- ❖ Λοιπές πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας COVID-19 στην αγορά εργασίας και στις επιχειρήσεις

5.2 ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ

5.2.1 Συνεισφορά του ΤΠΑ στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2020

Για το πεδίο ενδιαφέροντος και αρμοδιότητας του ΥΠΕΚΥΠ οι βασικές μεταρρυθμίσεις και οι στόχοι που διατυπώνονται στο ΕΠΜ 2020 εντοπίζονται κυρίως στην ενότητα «**Εργασία και Κοινωνική Πρόνοια**», όπου επισημαίνονται και αναλύονται οι πολιτικές για την αντιμετώπιση οικονομικών προκλήσεων. Αυτές περιλαμβάνουν τις ακόλουθες προγραμματισμένες μεταρρυθμίσεις και δράσεις, για τις οποίες εξηγείται και τεκμηριώνεται η συμβολή του ΤΠΑ στην επίτευξή τους.

1. Προώθηση στην απασχόληση και εξασφάλιση ποιοτικής και αξιοπρεπούς εργασίας

Εξυπηρετείται από τον **Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχο 2** (ΕΑΣ 2): «Βελτίωση προοπτικών απασχόλησης και ανάπτυξης δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού» και από τους **ΑΠ 3** «Τόνωση των πολιτικών απασχόλησης» και **ΑΠ 4** «Δράσεις Εκπαίδευσης – Κατάρτισης εργαζομένων».

2. Κοινωνική οικονομία

Εξυπηρετείται από τον **Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχο 4** (ΕΑΣ 4): «Διασφάλιση Κοινωνικής Συνοχής – Αντιμετώπιση της φτώχειας και των διακρίσεων» και από τον **ΑΠ 6** «Ενσωμάτωση Ευπαθών Ομάδων Πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό».

3. ΟΑΕΔ

Κατά το σκέλος που αφορά στις ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης, την επαγγελματική κατάρτιση και το σύστημα μαθητείας εξυπηρετείται από τον **Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχο 2** (ΕΑΣ 2): «Βελτίωση προοπτικών απασχόλησης και ανάπτυξης δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού» και από τους **ΑΠ 3** «Τόνωση των πολιτικών απασχόλησης» και **ΑΠ 4** «Δράσεις Εκπαίδευσης – Κατάρτισης εργαζομένων». Σε σχέση με τις ευπαθείς ομάδες, που είναι περισσότερο απομακρυσμένες από την αγορά εργασίας, όπως οι μακροχρόνια άνεργοι, τα άτομα με αναπηρία, οι γυναίκες, οι ενήλικες με χαμηλά προσόντα, η δράση αυτή εξυπηρετείται από τον **Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχο 4** (ΕΑΣ 4): «Διασφάλιση Κοινωνικής Συνοχής – Αντιμετώπιση της φτώχειας και των διακρίσεων» και από τον **ΑΠ 6** «Ενσωμάτωση ευπαθών ομάδων πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό».

4. Κοινωνική ασφάλιση

Εξυπηρετείται από τον **Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχο 4** (ΕΑΣ 4): «Διασφάλιση κοινωνικής συνοχής – Αντιμετώπιση της φτώχειας και των διακρίσεων» και από τον **ΑΠ 7** «Κοινωνικές επενδύσεις».

5. Κοινωνική Αλληλεγγύη

Κατά το σκέλος που αφορά στην αποϊδρυματοποίηση και την προώθηση της αυτόνομης διαβίωσης ΑμεΑ εξυπηρετείται από τον **Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχο 3** (ΕΑΣ 3): «Βελτίωση της ποιότητας ζωής των ατόμων με αναπηρία» και τον **ΑΠ 5** «Ενίσχυση υποδομών για βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής ενσωμάτωσης ΑμεΑ», καθώς και από τον **Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχο 4** (ΕΑΣ 4): «Διασφάλιση Κοινωνικής Συνοχής – Αντιμετώπιση της φτώχειας και των διακρίσεων» και τον **ΑΠ 6** «Ενσωμάτωση ευπαθών ομάδων πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό», καθώς και από τον **ΑΠ 7** «Κοινωνικές επενδύσεις».

Επίσης το ΤΠΑ του ΥΠΕΚΥΠ συμβάλλει με οριζόντιο τρόπο στην προώθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού της οικονομίας και τη μείωση του περιττού διοικητικού φόρτου μέσω του **Ειδικού Αναπτυξιακού Στόχου 1** (ΕΑΣ 1) Ενίσχυση ηλεκτρονικής διακυβέρνησης δημόσιας διοίκησης και των **ΑΠ 1** «Δημόσια Διοίκηση και ψηφιοποίηση» και **ΑΠ 2** «Ψηφιακή διασύνδεση μονάδων δημόσιας διοίκησης».

5.2.2 Συνεισφορά του ΤΠΑ στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο για την Κοινωνική Ένταξη

Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο για την Κοινωνική Ένταξη εκπονήθηκε το έτος 2014 και αποτελεί ένα οριζόντιο κοινό πλαίσιο αρχών, προτεραιοτήτων και αξόνων δράσης για τον συντονισμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των πολιτικών καταπολέμησης της φτώχειας, του κοινωνικού αποκλεισμού και των διακρίσεων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Στην κατεύθυνση αυτή, η στρατηγική για την κοινωνική ένταξη συνιστά ένα πλέγμα δημόσιων πολιτικών για την προάσπιση βασικών ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων μέσω οργανωμένων θεσμικών, επιχειρησιακών και χρηματοδοτικών εργαλείων πρόληψης και καταπολέμησης της φτώχειας, του κοινωνικού αποκλεισμού και των διακρίσεων.

Το **όραμα** της εν λόγω στρατηγικής αποτυπώνεται με τις εξής δηλώσεις:

1. Άμβλυνση των ανισοτήτων με έμφαση στην αποτελεσματική προστασία των πλέον ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού
2. Εκσυγχρονισμός των δημόσιων πολιτικών ένταξης με έμφαση στον ενεργητικό χαρακτήρα των μέτρων και την αναπτυξιακή διάσταση των κοινωνικών δαπανών
3. Αναβάθμιση του πλαισίου συνεργασίας κράτους, κοινωνίας των πολιτών και αγοράς με έμφαση στη δημιουργία ισχυρών εταιρικών σχέσεων για την καταπολέμηση της φτώχειας και του αποκλεισμού

Η Εθνική Στρατηγική εισάγει ένα νέο μοντέλο «ενεργητικών πολιτικών» κοινωνικής προστασίας, οι οποίες προσανατολίζονται ιδίως στην πρόληψη και αντιμετώπιση των συνεπειών που προκαλούνται από τα φαινόμενα της ανεργίας, της φτώχειας και του αποκλεισμού στην ελληνική κοινωνία.

Για την υλοποίηση της Στρατηγικής εξειδικεύονται τέσσερις Επιχειρησιακοί Άξονες, οι οποίοι παρουσιάζονται και σχολιάζονται σε συνάρτηση με τη συνεισφορά του ΤΠΑ στην επίτευξη των στόχων τους.

Επιχειρησιακός Άξονας 1: Καταπολέμηση της ακραίας φτώχειας

Εξυπηρετείται από τον **Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχο 4** (ΕΑΣ 4): «Διασφάλιση Κοινωνικής Συνοχής – Αντιμετώπιση της φτώχειας και των διακρίσεων» και τον **ΑΠ 7** «Κοινωνικές επενδύσεις».

Επιχειρησιακός Άξονας 2: Πρόληψη και καταπολέμηση του αποκλεισμού των παιδιών

Εξυπηρετείται από τον **Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχο 4** (ΕΑΣ 4): «Διασφάλιση κοινωνικής Συνοχής – Αντιμετώπιση της φτώχειας και των διακρίσεων» και τον **ΑΠ 7** «Κοινωνικές επενδύσεις».

Επιχειρησιακός Άξονας 3: Προώθηση της ένταξης των ευπαθών ομάδων

Κατά το σκέλος που αφορά στην πρόσβαση των ανέργων σε υπηρεσίες ενεργοποίησης ο Επιχειρησιακός Άξονας 3 εξυπηρετείται από τον **Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχο 2** (ΕΑΣ 2): «Βελτίωση προοπτικών απασχόλησης και ανάπτυξης δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού» και από τους **ΑΠ 3** «Τόνωση των πολιτικών απασχόλησης» και **ΑΠ 4** «Δράσεις Εκπαίδευσης – Κατάρτισης εργαζομένων». Για την ενίσχυση των εισοδηματικών πόρων των ανέργων και την πρόσβαση σε οικονομικά προσιτές και ποιοτικές υπηρεσίες ο Επιχειρησιακός Άξονας 3 εξυπηρετείται από τον **Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχο 4** (ΕΑΣ 4): «Διασφάλιση κ συνοχής – Αντιμετώπιση της φτώχειας και των διακρίσεων» και από τους **ΑΠ 6** «Ενσωμάτωση ευπαθών ομάδων πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό» και **ΑΠ 7** «Κοινωνικές επενδύσεις».

Επιχειρησιακός Άξονας 4: Καλή Διακυβέρνηση των πολιτικών ένταξης

Εξυπηρετείται από τον **Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχο 1** (ΕΑΣ1): «Ενίσχυση ηλεκτρονικής διακυβέρνησης δημόσιας διοίκησης» και τον **ΑΠ1** «Δημόσια Διοίκηση και ψηφιοποίηση».

5.3 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΡΓΩΝ

Στο πλαίσιο των δράσεων και ενεργειών του ΥΠΕΚΥΠ δεν υλοποιήθηκαν μεγάλα έργα ούτε προβλέπεται στο παρόν Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης να ενταχθούν μεγάλα έργα.

6. ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Το ΥΠΕΚΥΠ, οι αρμόδιες υπηρεσίες και οι εποπτευόμενοι φορείς του, εφαρμόζοντας το ισχύον εθνικό και ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο, διασφαλίζουν την προώθηση της **οριζόντιας εφαρμογής των πολιτικών** για την ουσιαστική ισότητα των φύλων, την ισότητα των ευκαιριών και την κατάργηση των διακρίσεων εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της ύπαρξης αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού, καθώς για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης.

Η ενσωμάτωση των αρχών αυτών στον **κύκλο ζωής των έργων** (σχεδιασμός / επανασχεδιασμός, εξειδίκευση, επιλογή & ένταξη, υλοποίηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση) αποτελεί για το ΥΠΕΚΥΠ αδιαπραγμάτευτη πρακτική, η δε πρόνοια για την εξασφάλιση της δυνατότητας πρόσβασης για άτομα με αναπηρίες αποτελεί κρίσιμη παράμετρο και λαμβάνεται υπόψη κατά τις διάφορες φάσεις υλοποίησης των έργων.

6.1 ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ

Η ισότητα ευκαιριών για όλους και η απαγόρευση των διακρίσεων λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας και γενετήσιου προσανατολισμού βρίσκεται πολύ υψηλά στις προτεραιότητες του ΥΠΕΚΥΠ, το οποίο ως εκ του θεσμικού του ρόλου, σχεδιάζει και υλοποιεί πολιτικές για την **αύξηση της απασχόλησης για όλους**, για την **ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεγγύης** και την **ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής**, για την **κατάργηση της φτώχειας** και της **άμβλυσης των κοινωνικών ανισοτήτων**. Η έμφαση μάλιστα δίνεται σε άτομα και κοινωνικές ομάδες πληθυσμού, των οποίων η συμμετοχή στην κοινωνική και οικονομική ζωή δυσχεραίνεται, είτε εξαιτίας κοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων ή σωματικών ή ψυχικών διαταραχών, είτε εξαιτίας απρόβλεπτων γεγονότων, τα οποία επηρεάζουν την εύρυθμη λειτουργία της τοπικής ή ευρύτερα περιφερειακής οικονομίας.

Ως εκ τούτου η ενσωμάτωση των αρχών των ίσων ευκαιριών για όλους και της απαγόρευσης των διακρίσεων στους τομείς της **απασχόλησης**, της **επαγγελματικής κατάρτισης**, της **κοινωνικής προστασίας**, των **κοινωνικών παροχών** και της **πρόσβασης σε αγαθά και υπηρεσίες** αποτελεί για το ΥΠΕΚΥΠ, τις αρμόδιες υπηρεσίες και τους εποπτευόμενους φορείς μια καθολική και εδραία πρακτική, πλήρως και άρρηκτα συνδεδεμένη με την αποστολή και τους σκοπούς που εξυπηρετεί το Υπουργείο.

Προς αυτή την κατεύθυνση ο σχεδιασμός και η υλοποίηση έργων στο πλαίσιο του ΤΠΑ του ΥΠΕΚΥΠ ενσωματώνει την αρχή της ισότητας των ευκαιριών μεταξύ ατόμων από διαφορετικό κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον και της κατάργησης των διακρίσεων, **προωθώντας ίσες ευκαιρίες πρόσβασης** σε διάφορους τομείς, όπως στη **χρηματοδότηση**, τη **χορήγηση κοινωνικών επιδομάτων**, τη **χρήση των υπηρεσιών**, την **επιλογή ωφελούμενων για συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης**. Ενδεικτικά αναφέρεται η συμβολή των ακόλουθων Αξόνων Προτεραιότητας, οι οποίοι εντάσσονται στον Αναπτυξιακό Στόχο «**Κοινωνική ανάπτυξη**»:

- ΑΠ3: Τόνωση των πολιτικών απασχόλησης
- ΑΠ4: Δράσεις εκπαίδευσης – κατάρτισης εργαζομένων

- ΑΠ5: Ενίσχυση υποδομών για βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής ενσωμάτωσης ΑμεΑ
- ΑΠ6: Ενσωμάτωση ευπαθών ομάδων (πληθυσμού (άρθρο 1 παρ. 4 ν. 4019/2011) στο εργατικό δυναμικό
- ΑΠ7: Κοινωνικές επενδύσεις (π.χ. στήριξη της οικογένειας, ενίσχυση προσχολικής αγωγής)

Στο πλαίσιο αυτό τηρώντας και εφαρμόζοντας τις σχετικές διατάξεις για την ισότητα των ευκαιριών και την κατάργηση των διακρίσεων θα υλοποιηθούν δράσεις για την ενεργοποίηση των μελών που ανήκουν σε περιθωριοποιημένες κοινότητες του πληθυσμού (π.χ. Ρομά), καθώς και ατόμων που αντιμετωπίζουν προβλήματα κοινωνικής και πολιτισμικής ενσωμάτωσης (που ανήκουν σε ειδικές ομάδες, όπως μετανάστες, πρόσφυγες). Επίσης θα υποστηριχθούν οι υποδομές και η λειτουργία των κοινωνικών δομών όπως π.χ. τα θεραπευτήρια χρόνιων παθήσεων και τα Κέντρα Φροντίδας Ηλικιωμένων, ενώ θα υλοποιηθούν δράσεις για την ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας και των φορέων γύρω από θέματα συναφή με την αντιμετώπιση της φτώχειας, την κατάργηση των στερεοτύπων και την άμβλυση των κοινωνικών ανισοτήτων.

Ως προς την άρση των διακρίσεων για τα άτομα με αναπηρία εξασφαλίζεται η προσβασιμότητα των ΑμεΑ μέσω έργων και δράσεων που ικανοποιούν τις απαιτήσεις προσβασιμότητας και τους κανόνες ασφαλείας για όλες τις κατηγορίες ΑμεΑ (πρόσβαση στο φυσικό ή / και δομημένο περιβάλλον, οριζόντια προσβασιμότητα και κατακόρυφη προσβασιμότητα, προσβάσιμοι χώροι υγιεινής, σήμανση σε προσβάσιμες μορφές, κατάλληλα μέτρα διαφυγής σε περίπτωση εκτάκτων αναγκών, κ.λπ.).

6.2 ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Η προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών αποτελεί βασική θεσμική αρμοδιότητα του ΥΠΕΚΥΠ, η οποία διοικητικά ανήκει και ενασκειται από τη **Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων** (ΓΓΟΠΙΦ). Ο πρόσφατος ν. 4604/2019 θέσπισε ένα σύνολο συνεκτικών κανόνων για την ουσιαστική ισότητα των φύλων και καθόρισε τους εθνικούς μηχανισμούς και τους φορείς για την πραγμάτωση των πολιτικών αυτών, σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Τα έργα του ΥΠΕΚΥΠ στο πλαίσιο χρηματοδότησης από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης θα **ενσωματώσουν οριζόντια** κατά τα στάδια της προετοιμασίας, της υλοποίησης, της παρακολούθησης και της αξιολόγησης του ΤΠΑ **τις διατάξεις και τις αρχές για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων**, λαμβάνοντας υπόψη το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και με προτεραιότητα για τα εξής πεδία πολιτικής:

- Αγορά εργασίας και εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής
- Κοινωνική ασφάλιση
- Κοινωνική ένταξη και ισότιμη μεταχείριση γυναικών που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις
- Εκπαίδευση και κατάρτιση
- Υγεία, πρόνοια και προστασία της οικογένειας
- Ισότιμη συμμετοχή σε κέντρα λήψης αποφάσεων
- Ισότητα στην πρόσβαση αγαθών και υπηρεσιών

Η περαιτέρω συμβολή του ΤΠΑ του ΥΠΕΚΥΠ στην προώθηση της ισότητας των φύλων έγκειται στην υλοποίηση δράσεων στο πλαίσιο των θεσμικών αρμοδιοτήτων της ΓΓΟΠΙΦ, ειδικά δε στο πλαίσιο του **Άξονα Προτεραιότητας 7** και του Ειδικού Αναπτυξιακού Στόχου ΕΑΣ4: **Διασφάλιση Κοινωνικής Συνοχής - Αντιμετώπιση της φτώχειας και των διακρίσεων, όπου προβλέπεται να υλοποιηθούν δράσεις** για την ισότητα των φύλων, το περιεχόμενο των οποίων θα εξειδικευτεί με βάση το **Εθνικό Πρόγραμμα Δράσης** της ΓΓΟΠΙΦ.

6.3 ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης του ΤΠΑ του ΥΠΕΚΥΠ θα λαμβάνονται υπόψη και συνεκτιμώνται οι προσδιοριστικοί παράγοντες της βιώσιμης ανάπτυξης, κατά το σκέλος και το μέγεθος που εμπίπτουν στο πεδίο δράσης του ΥΠΕΚΥΠ. Ειδικότερα, η συμβολή του ΤΠΑ του ΥΠΕΚΥΠ στη βιώσιμη ανάπτυξη αναφέρεται σε:

- ποιοτικές και σταθερές **θέσεις εργασίας** με έμφαση σε τομείς που η χώρα έχει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα
- **άμβλυνση των κοινωνικών ανισοτήτων** τόσο στο μακρο- όσο και στο μικρο-επίπεδο (εστιασμένες γεωγραφικές περιοχές) και **διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής**
- αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων των **τεχνολογιών αιχμής** για τη βελτίωση της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης και, κατά συνέπεια, για την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τον πολίτη
- προώθηση της **ενεργητικής ένταξης** των ατόμων από ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού
- υλοποίηση προγραμμάτων **επαγγελματικής κατάρτισης** σε πλήρη αντιστοιχία με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας
- διασφάλιση επαρκούς και αξιοπρεπούς κοινωνικής προστασίας
- αναβάθμιση κτιριακών υποδομών με βάση τα προβλεπόμενα για την ενεργειακή απόδοση, κ.λπ.

Στο πλαίσιο αυτό βασική επιδίωξη είναι επίσης η καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των οικονομικών πόρων για την υλοποίηση των δράσεων.

6.4 ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΗ ΕΠΙΠΤΩΣΗ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Στο πλαίσιο της ισόρροπης ανάπτυξης, η οποία αποτελεί ευρωπαϊκό και εθνικό στόχο σύμφωνα με τα σχετικά οριζόμενα στην υπό στοιχεία οικ. 107017/2006 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Β' 1225), πριν από την υιοθέτηση σχεδίων και προγραμμάτων, είναι απαραίτητη η αξιολόγηση και η εκτίμηση των επιπτώσεων που ενδέχεται αυτά να έχουν στο περιβάλλον, ώστε να προωθούνται η αειφόρος ανάπτυξη και μία υψηλού επιπέδου προστασία του περιβάλλοντος.

Συνοπτικά, ο στόχος της εφαρμογής της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) κατά την κατάρτιση Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, είναι, αφενός, η εκ των προτέρων εκτίμηση των

επιπτώσεων στο περιβάλλον από την εφαρμογή τους, και αφετέρου η ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στη διαδικασία προγραμματισμού.

Τα έργα υποδομών του ΥΠΕΚΥΠ αφορούν παρεμβάσεις σε υπάρχουσες δομές όπως, ιδίως, παροχή εξοπλισμού υφιστάμενων κτιριακών εγκαταστάσεων, ανακαίνιση κτιρίων με βάση τα προβλεπόμενα για την ενεργειακή απόδοση, περίφραξη/διαμόρφωση περιβάλλοντα χώρου υφιστάμενων κτιρίων. Με βάση την εμπειρία των συνεχιζόμενων έργων οι παρεμβάσεις αυτές αφορούν κυρίως κοινωνικοπρονοιακές δομές, όπως γηροκομεία, θεραπευτήρια χρόνιων νοσημάτων, στέγες φιλοξενίας παιδιών και ενηλίκων με νοητικά και κινητικά προβλήματα, δομές κοινωνικής ένταξης ΑμεΑ. Συνεπώς, το σύνολο των έργων αφορά σε παρεμβάσεις μικρής κλίμακας (διαμόρφωση περιβάλλοντα χώρου), όπως είναι οι ενεργειακές αναβαθμίσεις, οι βελτιώσεις υφιστάμενων υποδομών καθώς και ο εκσυγχρονισμός εξοπλισμού. Εκτιμάται λοιπόν ότι η υλοποίησή τους δεν θα οδηγήσει σε περαιτέρω επιβάρυνση ούτε το φυσικό ούτε το ανθρωπογενές περιβάλλον. Αντίθετα, αναμένεται οι εν λόγω παρεμβάσεις να έχουν **θετικές συνέπειες** τόσο στο φυσικό περιβάλλον με την εξοικονόμηση ενέργειας όσο και στην κοινωνική ένταξη και συνοχή κυρίως μέσω της αναβάθμισης της ποιότητας των χώρων στέγασης και φιλοξενίας ατόμων από ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού και των παρεχόμενων υπηρεσιών φροντίδας.

Όσον αφορά στα έργα ΤΠΕ του ΥΠΕΚΥΠ αυτά, ουσιαστικά, σχετίζονται με την παροχή υπηρεσιών μέσω δημιουργίας εφαρμογών (apps) και όχι με την τοποθέτηση οπτικών ινών ή συναφών έργων υποδομής. Ως εκ τούτου, τα έργα αυτά αναμένεται να έχουν από **ουδέτερη έως θετική συνέπεια στο περιβάλλον**. Πιο συγκεκριμένα, εκτιμάται ότι η υλοποίηση, για παράδειγμα, προγραμμάτων τηλεκατάρτισης ή η προώθηση μοντέλων τηλεργασίας για τους υπαλλήλους του Υπουργείου θα συμβάλει στη μείωση τόσο της κατανάλωσης πρώτων υλών-φυσικών πόρων που θα απαιτούνταν στην περίπτωση διά ζώσης κατάρτισης ή εργασίας όσο και των εκπεμπόμενων ρύπων από εκτέλεση μεταφορικού έργου (οχημάτων ή/και υποδομών). Υπό αυτό το πρίσμα τα έργα ΤΠΕ αναμένεται να επιδράσουν θετικά στην ανθρώπινη υγεία και στο περιβάλλον. Επιπλέον, η ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων για τη διαχείριση φυσικών αρχείων, η αναβάθμιση, επέκταση και βελτίωση υφιστάμενων τεχνολογικών και πληροφοριακών συστημάτων για την παροχή υπηρεσιών που σχετίζονται με την κοινωνική πρόνοια, την κοινωνική αλληλεγγύη και την κοινωνική ασφάλιση, η ηλεκτρονική διασύνδεση φορέων και υπηρεσιών, καθώς και η προώθηση της ηλεκτρονικής ανταλλαγής πληροφοριών αναμένεται να συμβάλλουν στον ψηφιακό μετασχηματισμό της δημόσιας διοίκησης και κατ' επέκταση στην αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τον πολίτη, επιδρώντας θετικά στην ποιότητα ζωής και στο φυσικό περιβάλλον.

Από τα παραπάνω συνάγεται ότι η συνολική συνέπεια των έργων υποδομών και πληροφοριακών έργων του ΥΠΕΚΥΠ αναμένεται να είναι από ουδέτερη έως και θετική τόσο για το φυσικό περιβάλλον όσο και για την ποιότητα ζωής των ανθρώπων. Επιπλέον σημειώνεται ότι τα εν λόγω έργα δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της υπ'αρ. οικ. 107017/2006 κοινής υπουργικής απόφασης δεδομένου ότι δεν επηρεάζουν τις περιοχές του ευρωπαϊκού οικολογικού δικτύου NATURA 2000 και δεν θέτουν πλαίσιο για μελλοντικές άδειες έργων και δραστηριοτήτων που θα απαιτούσαν περιβαλλοντική αδειοδότηση.

7. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Στην παρ. 1 του άρθ. 132 του ν. 4635/2019 (ΦΕΚ Α'167), περιγράφονται οι υπηρεσίες που δύνανται να αναλάβουν αρμοδιότητες διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου του ΤΠΑ ως Υπηρεσίες Διαχείρισης.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση του ΤΠΑ σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΕΠΑ και έχει τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 132 του ν. 4635/2019 και συγκεκριμένα είναι αρμόδια για:

- ❖ Την ενεργοποίηση των προγραμμάτων σύμφωνα με την παρ. Α' του άρθρου 129 του ν. 4635/2019, τη σύνταξη των προσκλήσεων, καθώς και τη μέριμνα για την έκδοση και δημοσιοποίησή τους,
- ❖ τη συγκέντρωση των προτάσεων των δυνητικών δικαιούχων για την ένταξη έργων στο ΤΠΑ,
- ❖ την παροχή πληροφόρησης και διευκρινίσεων επί του συστήματος διαχείρισης,
- ❖ τον έλεγχο της πληρότητας και αρτιότητας των προτάσεων για την ένταξη έργων στο ΤΠΑ, που κατατίθενται από τους δυνητικούς δικαιούχους, την αξιολόγησή τους και την εισήγηση προς τον Γενικό Γραμματέα για την ένταξη των έργων στο ΤΠΑ,
- ❖ τη μέριμνα για την ένταξη των έργων στο ΠΔΕ και τη χρηματοδότησή τους, με βάση την ισχύουσα διαδικασία,
- ❖ την παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων από τους δικαιούχους και τη σύνταξη των προβλεπόμενων εκθέσεων, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 4 του άρθρου 128 του ν. 4635/2019,
- ❖ την ενημέρωση και τον συντονισμό των ενεργειών των δικαιούχων και των εμπλεκόμενων αρχών στην υλοποίηση του ΤΠΑ,
- ❖ τη μέριμνα για τη δημοσιοποίηση και προβολή των δράσεων και των στόχων του ΤΠΑ με βάση το ΣΔΕ,
- ❖ τη μέριμνα για την αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων εργαλείων, προκειμένου να παρακολουθείται η εξέλιξη του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, καθώς και οι χρηματοροές των έργων και των μελετών,
- ❖ τη διενέργεια διοικητικών επαληθεύσεων και επιτόπιων επιθεωρήσεων, σύμφωνα με την υποπαρ. 2 της παρ. Β' του άρθρου 129 του ν. 4635/2019,
- ❖ Την αξιολόγηση του ΤΠΑ, καθώς και της πρότασης αναθεώρησής του, όταν διαπιστώνεται σχετική ανάγκη,
- ❖ Τη σύνταξη εκθέσεων ολοκλήρωσης του ΤΠΑ.

Για το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ως αρμόδια Υπηρεσία Διαχείρισης του Τομεακού Προγράμματος 2021 – 2025 ορίζεται η **Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων**, η οποία αναλαμβάνει τη διαχείριση του συνόλου των κατηγοριών έργων που εμπíπτουν στο ΤΠΑ του ΥΠΕΚΥΠ με συνολικό προϋπολογισμό για την περίοδο αναφοράς τα **70.000.000€**.

8. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΕΡΓΩΝ

Οι δυνητικοί δικαιούχοι του ΥΠΕΚΥΠ υποβάλλουν τις αιτήσεις τους για χρηματοδότηση των προτεινόμενων έργων ηλεκτρονικά και ενημερώνονται στη συνέχεια από την Υπηρεσία Διαχείρισης για την παραλαβή τους. Οι αιτήσεις για χρηματοδότηση των προτεινόμενων έργων συνοδεύονται από το σχετικό υλικό τεκμηρίωσης και τα αρμόδια στελέχη της Υπηρεσίας Διαχείρισης αναλαμβάνουν τη διαδικασία αξιολόγησης των προτάσεων στη βάση προκαθορισμένων και εγκεκριμένων κριτηρίων επιλογής έργων. Βασική αρχή είναι η διασφάλιση της εφαρμογής της ίδιας αντικειμενικής, αξιόπιστης και έγκυρης διαδικασίας αξιολόγησης για όλες τις αιτήσεις χρηματοδότησης έργων.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο **Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης**, σχετικά με τη διαδικασία για την επιλογή και έγκριση έργου (Κεφ. 6.2.2.2), για την «αξιολόγηση των υποβαλλόμενων προτάσεων και την παροχή αναλυτικότερων οδηγιών και κατευθύνσεων στις ΥΔ κατά την επιλογή έργων (πλην κρατικών ενισχύσεων) παρέχεται από την Δι.Δι.Ε.Π. σχετικός οδηγός που θα συμπεριληφθεί στο εγχειρίδιο του ΣΔΕ. Τα επιμέρους κριτήρια επιλογής των έργων που περιγράφονται στην πρόσκληση ή στον σχετικό οδηγό (εφαρμογής) για τις δράσεις κρατικών ενισχύσεων, διασφαλίζουν τη συμβολή των έργων στην επίτευξη των ειδικών αναπτυξιακών στόχων και των αποτελεσμάτων της σχετικής προτεραιότητας των ΤΠΑ/ΠΠΑ, είναι διαφανή και σύμφωνα με την πρόσκληση, καθώς και με ειδικότερες ρυθμίσεις της εθνικής νομοθεσίας για τα έργα, εφόσον υπάρχουν».

Σύμφωνα με το **άρθρο 129 του ν. 4635/2019** τα κριτήρια επιλογής ένταξης των έργων κατηγοριοποιούνται κατ' ελάχιστον στις ακόλουθες ομάδες κριτηρίων: α) **πληρότητα και σαφήνεια** του περιεχομένου της πρότασης και τήρηση του θεσμικού πλαισίου, β) **σκοπιμότητα** του έργου, γ) **ωριμότητα** του έργου και δ) **επιχειρησιακή ικανότητα** του δικαιούχου. Τα τέσσερα αυτά γενικά κριτήρια ένταξης έργων δύναται, σύμφωνα με το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, να εξειδικεύονται κατά περίπτωση από τις αρμόδιες Υπηρεσίες Διαχείρισης.

Στο πλαίσιο ανάπτυξης και εφαρμογής διαδικασιών αξιολόγησης των προτεινόμενων από τους δικαιούχους έργων το ΥΠΕΚΥΠ ορίζει τα ακόλουθα κριτήρια επιλογής έργων με τις ενδεικτικές περιγραφές τους.

A. Κριτήρια προ-επιλογής (ναι/όχι)

Τα κριτήρια προεπιλογής έχουν τη μορφή μιας λίστας ελέγχου (checklist) και είναι δυαδικής τάξης με τις επιλογές «ναι» ή «όχι». Με τα κριτήρια προ-επιλογής ελέγχονται τα εξής (ναι/όχι):

- ❖ Το Τεχνικό Δελτίο Έργου είναι πλήρως συμπληρωμένο.
- ❖ Ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση του έργου έχει την αρμοδιότητα εκτέλεσής του με βάση στοιχεία τεκμηρίωσης (π.χ. κανονιστικές αποφάσεις, καταστατικά οργανισμών).
- ❖ Διασφαλίζεται η λειτουργία του έργου μετά την ολοκλήρωσή του.
- ❖ Το έργο εμπίπτει στους περιορισμούς περί κρατικών ενισχύσεων.
- ❖ Το έργο δεν έχει ενταχθεί ή/και χρηματοδοτηθεί από άλλο πρόγραμμα ή φορέα και ως εκ τούτου δεν έχει εξασφαλισμένη χρηματοδότηση.

B. Βαθμολογούμενα κριτήρια επιλογής

Τα βαθμολογούμενα κριτήρια επιλογής αντιστοιχίζονται καταρχήν με τα τέσσερα προτεινόμενα κριτήρια βάσει του άρθρου 129 του ν. 4635/2019, ενώ τους αποδίδονται βαρύτητες με ποσοστιαία έκφραση, ανάλογα με τη σημαντικότητά τους.

B1. Πληρότητα και σαφήνεια περιεχομένου της πρότασης και τήρηση του θεσμικού πλαισίου (βαρύτητα: 20%)

Ενδεικτικά αναφέρονται:

- ❖ Σαφήνεια και πληρότητα του φυσικού αντικείμενου όσον αφορά α) στα βασικά τεχνικά λειτουργικά και λοιπά χαρακτηριστικά, β) στη χρονική αλληλουχία ενεργειών, γ) στην αποτύπωση των παραδοτέων και δ) στην τήρηση του σχετικού θεσμικού πλαισίου.
- ❖ Ρεαλιστικότητα προϋπολογισμού σε σχέση με το προτεινόμενο φυσικό αντικείμενο ή και σε σχέση με τον διαθέσιμο προϋπολογισμό των ΑΠ και του ΤΠΑ γενικότερα.
- ❖ Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης του έργου σε σχέση με το συνολικό χρονοδιάγραμμα του Προγράμματος.

B2. Σκοπιμότητα του έργου (βαρύτητα: 40%)

B2.1 Κρισιμότητα της παρέμβασης

- ❖ Αναγκαιότητα υλοποίησης του έργου σε σχέση με τους Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους του Τομέα
- ❖ Βιωσιμότητα, λειτουργικότητα, αξιοποίηση

B2.2 Αποδοτικότητα/αποτελεσματικότητα παρέμβασης

- ❖ Ο αριθμός των άμεσα και έμμεσα ωφελούμενων σε σχέση με τον πληθυσμό της περιοχής παρέμβασης
- ❖ Ορατά και μετρήσιμα αναμενόμενα αποτελέσματα και σύνδεση με τους στόχους και τους δείκτες του αντίστοιχου ΑΠ του ΤΠΑ ΥΠΕΚΥΠ.

B2.3 Καταλληλότητα των προτεινομένων παρεμβάσεων

- ❖ Καταλληλότητα σχεδιασμού (μέγεθος, τρόπος υλοποίησης, χωροθέτηση κ.α.) σε σχέση με το πρόβλημα που αντιμετωπίζεται.

B3. Ωριμότητα του έργου (βαρύτητα: 20%)

- ❖ Προετοιμασία υλοποίησης του προτεινόμενου έργου – παρέμβασης (μελέτες που έχουν ολοκληρωθεί, στάδιο της εκπόνησης μελετών, προβλεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης μελετών, απόκτηση γης κ.λπ.)
- ❖ Βαθμός προόδου διοικητικών ή άλλων ενεργειών οι οποίες είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για την υλοποίηση του έργου.

B4. Επιχειρησιακή ικανότητα του δικαιούχου (βαρύτητα: 20%)

- ❖ Προηγούμενη εμπειρία του φορέα στην υλοποίηση συναφών έργων
- ❖ Σύνδεση της επιχειρησιακής ικανότητας του φορέα με τις ανάγκες υλοποίησης του συγκεκριμένου έργου

- ❖ Επάρκεια της προτεινόμενης ομάδας έργου για την υλοποίηση του έργου.

9. ΕΙΔΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ

Δεν αναφέρονται ειδικά και άλλα θέματα.

10. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ – ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Στην παρούσα ενότητα περιγράφεται συνοπτικά η πορεία και η διαδικασία σχεδιασμού του Τομεακού Προγράμματος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων σε συνεργασία με το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Με την έκδοση και κοινοποίηση της «**1η Εγκυκλίου Κατάρτισης Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ)**» στις 12.3.2020, ορίστηκε στο ΥΠΕΚΥΠ η **Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ** ως αρμόδια υπηρεσία για τη συγκέντρωση, επεξεργασία και αποστολή των προτάσεων των υπηρεσιών του Υπουργείου και των εποπτευόμενων φορέων στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, και ειδικότερα στη Δ/ση Διαχείρισης Εθνικού ΠΔΕ (ΔιΔιΕΠ) της Γενικής Δ/σης Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων (ΥπΑνΕπ), η οποία βάσει του ν. 4635/2019 αναλαμβάνει την ευθύνη της συνολικής οργάνωσης και του συντονισμού των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και των λοιπών αρμοδίων οργάνων κατάρτισης του ΕΠΑ και των Προγραμμάτων του.

Με γνώμονα την αποτελεσματική και έγκαιρη συγκέντρωση των προτάσεων των υπηρεσιών και των εποπτευόμενων φορέων του ΥΠΕΚΥΠ βάσει του Δομημένου Ερωτηματολογίου και των Πινάκων του Παραρτήματος, η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ οργάνωσε σε συνεργασία με την ΔιΔιΕΠ **συνάντηση εργασίας** για να διασαφηνιστούν συγκεκριμένα σημεία του Δομημένου Ερωτηματολογίου και των Πινάκων 1, 2 και 3 του σχετικού Παραρτήματος, καθώς και θέματα που αφορούσαν τον προτεινόμενο προϋπολογισμό του ΤΠΑ. Η παροχή διευκρινίσεων στάθηκε σημαντική για την προετοιμασία της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ ΥΠΕΚΥΠ στον τρόπο διαμόρφωσης του περιεχομένου του Δομημένου Ερωτηματολογίου, καθώς και στη σύνταξη της σχετικής επιστολής με οδηγίες προς τις υπηρεσίες και τους εποπτευόμενους φορείς του ΥΠΕΚΥΠ για την καλύτερη συμπλήρωση των στοιχείων.

Με την αποστολή των προτάσεων από τους φορείς κατάρτισης η ΔιΔιΕΠ κατήρτισε το σχέδιο του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης 2021-2025, το οποίο ενσωμάτωνε τις πολιτικές και τις παρεμβάσεις που προτάθηκαν. Στο πλαίσιο αυτό οργανώθηκε μια **δεύτερη συνάντηση εργασίας** με τη ΔιΔιΕΠ με αντικείμενο τον σχολιασμό του σχεδίου του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης 2021-2025 και των προτεινόμενων προτεραιοτήτων και χρηματοδοτικών πόρων σε σχέση με την στρατηγική, τις πολιτικές και τις χρηματοδοτικές ανάγκες του ΥΠΕΚΥΠ, ενώ συζητήθηκαν τα χρονοδιαγράμματα για την κατάρτιση των **Τομεακών και Περιφερειακών προγραμμάτων**.

Η ολοκλήρωση της δημόσιας διαβούλευσης για το σχέδιο του ΕΠΑ 2021-2025 σηματοδότησε την έναρξη της περιόδου για την κατάρτιση των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων. Στο πλαίσιο αυτό η ΔιΔιΕΠ διαμόρφωσε το περίγραμμα και τα περιεχόμενα στη βάση των οποίων θα δομούνται τα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα. Στο πλαίσιο αυτό οργανώθηκε η τρίτη συνάντηση εργασίας μεταξύ της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ ΥΠΕΚΥΠ και της ΔιΔιΕΠ με αντικείμενο τη συζήτηση, τον σχολιασμό και την παροχή διευκρινίσεων για τους άξονες / κεφάλαια στα οποία θα διαρθρώνεται το ΤΠΑ του ΥΠΕΚΥΠ, καθώς και για τα περιεχόμενα σε σχέση με τις περιγραφές, αναλύσεις, αιτιολογήσεις, κ.λπ.

Σημειώνεται ότι όλες οι συναντήσεις εργασίας μεταξύ της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ ΥΠΕΚΥΠ και της ΔιΔιεΠ πραγματοποιήθηκαν εξ αποστάσεως με τη χρήση διαδικτυακής πλατφόρμας επικοινωνίας αρχικά λόγω του επιβεβλημένου καθολικού περιορισμού κυκλοφορίας και στη συνέχεια λόγω των αυστηρών συστάσεων για αποφυγή συναντήσεων με πολλά άτομα σε κλειστούς χώρους και της τήρησης μέτρων τήρησης αποστάσεων (social distancing).

Σημειώνεται επίσης ότι καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης του ΤΠΑ του ΥΠΕΚΥΠ υπήρξε συνεχής επικοινωνία με την ΔιΔιεΠ τόσο μέσω τηλεφώνου όσο και ηλεκτρονικά, για την παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τις διαδικασίες, τα χρονοδιαγράμματα, τους οικονομικούς πόρους και άλλα τεχνικά θέματα που εμπίπτουν στη διαδικασία σχεδιασμού και κατάρτισης του Τομεακού Προγράμματος.

Ο σχεδιασμός του ΤΠΑ του ΥΠΕΚΥΠ δεν θα ήταν εφικτός χωρίς τη συμβολή και τη συνεργασία της **Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών (ΓΔΟΥ)** του ΥΠΕΚΥΠ, η οποία παρείχε σημαντική ενημέρωση και τροφοδότηση στην Ομάδα Σχεδιασμού του ΤΠΑ τόσο για την καταγραφή και αποτύπωση των εν εξελίξει, συνεχιζόμενων έργων του Υπουργείου, που χρηματοδοτούνται με εθνικούς πόρους, όσο και για την εκτίμηση και κατανομή των χρηματοδοτικών αναγκών των έργων που έχουν προταθεί να υλοποιηθούν στο πλαίσιο του ΕΠΑ.

Παράρτημα Ι: Χρηματοδοτικοί πίνακες

ΤΟΜΕΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ		ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (σε ευρώ)					
A/A	ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ/ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΕΠΑ/ ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΠΑ/ΔΡΑΣΕΙΣ	ΕΤΗ					
A	ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	2021	2022	2023	2024	2025	ΣΥΝΟΛΟ
1	1. ΕΞΥΠΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	367,500.00	367,500.00	105,000.00	105,000.00	105,000.00	1,050,000.00
1.6	1.6 Δημόσια διοίκηση και ψηφιοποίηση	171,500.00	171,500.00	49,000.00	49,000.00	49,000.00	490,000.00
1.2.1	ΔΡΑΣΗ 1: Ανάπτυξη συστημάτων και εφαρμογών με στόχο την καλύτερη οργάνωση και λειτουργία των φορέων και των υπηρεσιών του Υπουργείου						
1.8	1.8 Ψηφιακή διασύνδεση μονάδων δημόσιας διοίκησης	196,000.00	196,000.00	56,000.00	56,000.00	56,000.00	560,000.00
1.8.1	ΔΡΑΣΗ 1: Διασύνδεση φορέων και δράσεις που αναφέρονται σε διαδικασίες αλληλεπιδράσεων και λήψης αποφάσεων μεταξύ θεσμικών οργάνων, δομών και υποσυστημάτων που συμμετέχουν στην άσκηση εξουσίας						
1.8.2	ΔΡΑΣΗ 2: Ενίσχυση της στρατηγικής ικανότητας και των επιτελικών λειτουργιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων που συμμετέχουν στην άσκηση εξουσίας						
3	3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	23,887,500.00	23,887,500.00	6,825,000.00	6,825,000.00	6,825,000.00	68,250,000.00
3.2	3.2 Τόνωση των πολιτικών απασχόλησης	8,207,500.00	8,207,500.00	2,345,000.00	2,345,000.00	2,345,000.00	23,450,000.00
3.2.1	ΔΡΑΣΗ 1: Προώθηση απασχόλησης μέσω προγραμμάτων κοινωφελούς χαρακτήρα						

ΤΟΜΕΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ		ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (σε ευρώ)					
A/A	ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ/ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΕΠΑ/ ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΠΑ/ΔΡΑΣΕΙΣ	ΕΤΗ					
3.2.2	ΔΡΑΣΗ 2: Προγράμματα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας						
3.2.3	ΔΡΑΣΗ 3: Προγράμματα στήριξης γυναικείας επιχειρηματικότητας						
3.3	3.3 Ενσωμάτωση Ευπαθών Ομάδων Πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό	6,125,000.00	6,125,000.00	1,750,000.00	1,750,000.00	1,750,000.00	17,500,000.00
3.3.1	ΔΡΑΣΗ 1: Ενεργοποίηση των μελών που ανήκουν σε περιθωριοποιημένες κοινότητες του πληθυσμού (π.χ. Ρομά) καθώς και ατόμων που αντιμετωπίζουν προβλήματα κοινωνικής και πολιτισμικής ενσωμάτωσης (που ανήκουν σε ειδικές ομάδες, όπως μετανάστες, πρόσφυγες κ.λπ.)						
3.4	3.4 Ενίσχυση υποδομών για βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής ενσωμάτωσης ΑΜΕΑ	2,205,000.00	2,205,000.00	630,000.00	630,000.00	630,000.00	6,300,000.00
3.4.1	ΔΡΑΣΗ 1: Ενίσχυση υποδομών κοινωνικής φροντίδας των ΑμεΑ						
3.4.2	ΔΡΑΣΗ 2: Αναβάθμιση υποδομών κοινωνικής φροντίδας των ΑμεΑ						
3.5	3.5 Κοινωνικές επενδύσεις	3,675,000.00	3,675,000.00	1,050,000.00	1,050,000.00	1,050,000.00	10,500,000.00
3.5.1	ΔΡΑΣΗ 1: Θεραπευτήρια χρόνιων παθήσεων						
3.5.2	ΔΡΑΣΗ 2: Κέντρα Φροντίδας Ηλικιωμένων						
3.5.3	ΔΡΑΣΗ 3: Ενέργειες ευαισθητοποίησης τοπικής κοινωνίας και φορέων						
3.5.4	ΔΡΑΣΗ 4: Προώθηση δράσεων για την ισότητα των φύλων						
3.5.5	ΔΡΑΣΗ 5: Εκσυγχρονισμός του e-ΕΦΚΑ						

ΤΟΜΕΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ		ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (σε ευρώ)					
A/A	ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ/ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΕΠΑ/ ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΠΑ/ΔΡΑΣΕΙΣ	ΕΤΗ					
3.7	3.7 Δράσεις εκπαίδευσης – κατάρτισης εργαζομένων	3,675,000.00	3,675,000.00	1,050,000.00	1,050,000.00	1,050,000.00	10,500,000.00
3.7.1	ΔΡΑΣΗ 1: Προγράμματα θεωρητικής κατάρτισης που οδηγούν σε πιστοποίηση των επαγγελματικών προσόντων						
6	6. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	245,000.00	245,000.00	70,000.00	70,000.00	70,000.00	700,000.00
6.2	6.2 ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ	245,000.00	245,000.00	70,000.00	70,000.00	70,000.00	700,000.00
6.2.1	ΔΡΑΣΗ 1: Τεχνική Βοήθεια Μεταβατικής Περιόδου του ΕΠΑ για το Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων						
6.2.2	ΔΡΑΣΗ 2: Υποστήριξη της διοικητικής ικανότητας της Υπηρεσίας Διαχείρισης και των Δικαιούχων του ΤΠΑ						
6.2.3	ΔΡΑΣΗ 3: Αναβάθμιση συστημάτων και εργαλείων οργάνωσης της διαχείρισης και παρακολούθησης του ΤΠΑ						
6.2.4	ΔΡΑΣΗ 4: Διοργάνωση Ημερίδων / Συνεδρίων, εκδηλώσεων						
6.2.5	ΔΡΑΣΗ 5: Παροχή εξειδικευμένων μελετών, παροχή υπηρεσιών τεχνικών συμβούλων για την υλοποίηση έργων τεχνικής υποστήριξης, μελετών και εμπειρογνομосυνών ή και αξιολογήσεων						
6.2.6	ΔΡΑΣΗ 6: Συμβουλευτικές υπηρεσίες υποστήριξης των φορέων υλοποίησης από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες						
6.2.7	ΔΡΑΣΗ 7: Αξιολογήσεις των αποτελεσμάτων του ΤΠΑ						

ΤΟΜΕΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ		ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (σε ευρώ)	
Α/Α	ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ/ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΕΠΑ/ ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΠΑ/ΔΡΑΣΕΙΣ	ΕΤΗ	
6.2.8	ΔΡΑΣΗ 8: Ενημέρωση των δυνητικών Δικαιούχων σχετικά με τους στόχους των παρεμβάσεων του ΤΠΑ		
6.2.9	ΔΡΑΣΗ 9: Ενημέρωση / ευαισθητοποίηση των άμεσα και έμμεσα εμπλεκομένων, καθώς και της κοινής γνώμης, σε θέματα που αφορούν και σχετίζονται με το ΤΠΑ και τις παρεμβάσεις του		
6.2.10	ΔΡΑΣΗ 10: Ενέργειες δημοσιοποίησης των αποτελεσμάτων του ΤΠΑ		
ΣΥΝΟΛΟ ΤΠΑ			70,000,000.00